

Offentlige indtægter og udgifter ved internationale studerende

2018

Udgivet af Uddannelses- og Forskningsministeriet
Børsgade 4
Postboks 2135
1015 København K
Tel.: 3392 9700
ufm@ufm.dk
www.ufm.dk

Publikationen kan hentes på ufm.dk/publikationer

ISBN (elektronisk publikation): 978-87-92572-90-5

Offentlige indtægter og udgifter ved internationale studerende

2018

Indhold

Indhold	4
1. Sammenfatning	6
1.1 Hver tiende studerende i Danmark er en international studerende	8
1.2 Halvdelen af internationale dimittender er udvandret efter fire år	12
1.3 Knap hver tredje internationale studerende bidrager positivt til de offentlige finanser	16
1.4 Skønnet nettobidrag på mellem 100.000 og 350.000 kr. pr. studerende	18
1.5 Sammenligning med andre undersøgelser	21
2. Hvem er de internationale studerende?	22
2.1 Internationale studerende på danske videregående uddannelser	24
2.1.1 Internationale studerendes adgang til SU	30
2.1.2 Internationale studerendes valg af uddannelse	32
2.1.3 Internationale studerendes frafald på studiet	34
2.2 Hvad gør de internationale studerende efter endt studie?	36
2.2.1 Internationale dimittenders udvandring og videre uddannelse	36
2.2.2 Internationale studerendes beskæftigelse og løn efter studie	40
3. Internationale studerendes nettobidrag til de offentlige finanser	47
3.1 Halvdelen af de internationale studerende er udrejst 5 år efter studiestart	50
3.2 Knap én ud af tre internationale studerende giver flere offentlige indtægter end udgifter	51
3.3 Lavere udrejsetilbøjelighed øger det skønnede nettobidrag	57
3.4 Andre effekter af internationale studerende i Danmark	59
4. Tidligere undersøgelser	61
4.1 Danske undersøgelser	61
4.1.1 Analyser af offentlige indtægter og udgifter som kan personhenføres	61
4.1.2 Analyser som inkluderer samtlige offentlige indtægter og udgifter	63
4.1.3 Oversigt over tidligere danske studier af internationale studerende	64

4.2 Internationale undersøgelser	69
4.2.1 Primært studier som undersøger bidraget til uddannelsessektoren	69
4.2.2 Metodeoverblik for internationale studier	70
4.3 Metode til beregning af nettobidrag til de offentlige finanser	73
4.3.1 Datagrundlag for beregningerne	74
4.3.2 SU-udgifter	75
4.3.3 Uddannelsesudgifter	76
4.3.4 Beregningen af nettobidrag til de offentlige finanser	77
4.4 Referencer	82
4.4.1 Danske undersøgelser	82
4.4.2 Internationale undersøgelser	82
5. Bilag	83
5.1 Studerende med administrative cpr-numre	83
5.2 Gruppering af EU-lande	84
5.3 Internationale studerende	85
5.3.1 Fordeling på uddannelseshovedområder	85
5.3.2 Fordeling af studietid	87
5.4 Poster fra den offentlige saldo som udgår af beregningerne	88

1. Sammenfatning

- Antallet af internationale studerende har været støt stigende siden 2004. Væksten i antallet af internationale studerende fra EU/EØS-lande lader ikke til at være påvirket af de forbedrede muligheder for at modtage SU for vandrende arbejdstagere efter EU-dommen fra 2013.
- Sammensætningen af internationale studerende har ændret sig. Ca. 22 pct. af de internationale studerende, som startede på en videregående uddannelse i 2015, kommer fra Norden, 26 pct. kommer fra de øvrige "gamle" EU/EØS-lande og 41 pct. stammer fra "nye" EU-lande (fortrinsvist Østeuropa). De resterende 12 pct. udgøres af studerende fra lande uden for EU/EØS. I 2004 udgjorde nordiske studerende omkring 49 pct., mens studerende fra "gamle" og "nye" EU-lande udgjorde henholdsvis omkring 12 pct. og 7 pct.
- Knap hver femte internationale studerende gik på en erhvervsakademiuddannelse i 2015, mens det tilsvarende var knap hver tiende danske studerende. Næsten halvdelen af alle internationale studerende gik på en kandidatuddannelse, mens det tilsvarende gælder lidt over hver fjerde danske studerende.
- Knap én ud af tre internationale studerende skønnes samlet set at bidrage positivt til de offentlige finanser *set over et livsforløb*, mens to ud af tre skønnes at bidrage negativt. Skønnet inkluderer stort set samtlige offentlige indtægter og udgifter – både kollektive og individuelle – og dermed også SU.
- Det tager typisk noget tid efter endt uddannelse, før internationale studerendes nettobidrag bliver vendt fra at være negativt til positivt. Internationale studerende, som er i Danmark i mindre end 10 år efter studiestart, er således i gennemsnit en negativ forretning, mens internationale studerende, der bliver i længere tid, derimod er forbundet med et skønnet gennemsnitligt positivt nettobidrag.
- Samlet set skønnes internationale studerende at bidrage med mellem 100.000 og 350.000 kr. pr. studerende *set over et livsforløb*. Det svarer til mellem 2.000 kr. og 7.500 kr. i gennemsnit pr. studerende pr. år fra studiestart og 50 år frem. Skønnet er behæftet med væsentlig usikkerhed. Det er navnlig skønnet for de potentielle gevinster, som er usikkert, da eventuelle gevinster typisk først forekommer på længere sigt, hvor data-grundlaget i sagens natur er tyndest. Det gælder ikke mindst de manglende data for, hvor længe de internationale studerende bliver i Danmark.
- Ca. hver fjerde internationale studerende på henholdsvis erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelserne skønnes at give et positivt nettobidrag til de offentlige finanser. Nettobidraget er positivt for omtrent hver femte internationale studerende fra de akademiske bacheloruddannelser. På kandidatuddannelserne er det lidt mere end hver tredje, der skønnes at give et positivt nettobidrag.
- De skønnede nettobidrag afspejler, at omkring halvdelen af internationale studerende er udvandret fra Danmark fem år efter studiestart. Derudover fortsætter en højere andel af internationale studerende i uddannelsessystemet. Eksempelvis påbegynder ca. 60 pct. af internationale studerende på erhvervsakademierne en top-op professionsbacheloruddannelse, mens det er omkring hver tredje danske studerende.
- To år efter endt uddannelse er 38 pct. af internationale studerende, som fortsat er i Danmark, i beskæftigelse. Til sammenligning er 62 pct. af de danske studerende i job to år efter endt uddannelse.

- Blandt internationale studerende, der dimitterede fra en erhvervsakademiuddannelse i 2014, er det 23 pct. af de beskæftigede, der skønnes at varetage opgaver på mellem eller højt vidensniveau. Blandt danske dimittender er det derimod 41 pct. For professionsbacheloruddannede udgør andelen henholdsvis 44 pct. og 75 pct. og blandt kandidatuddannede henholdsvis 59 pct. og 72 pct.
- Internationale dimittender fra erhvervsakademiuddannelser tjener i gennemsnit 27.500 kr. om måneden i andet år efter dimission. Det er knap 4.000 kr. mindre om måneden end danske dimittender fra erhvervsakademiuddannelserne. Internationale dimittender på andre uddannelsesniveauer tjener (knap) det samme som danske studerende om måneden.
- Der er et væsentligt potentiale for at forbedre det samlede regnestykke, hvis en større andel af internationale studerende blev i Danmark efter endt uddannelse. Hvis udrejsetilbøjeligheden eksempelvis faldt med en fjerdedel ville det skønnede nettobidrag vokse fra 100.000-350.000 kr. til 330.000-660.000 kr. pr. studerende over et livsforløb.
- Skønnet for nettobidraget til de offentlige finanser er behæftet med væsentlig usikkerhed. Beregningerne er bl.a. baseret på, hvor stor en andel af de internationale studerende, som historisk set er blevet i Danmark. Da de nye studieårgange er mere tilbøjelige til at udrejse sammenlignet med de ældre studieårgange, så kan nettobidraget potentielt være overvurderet.
- Andelen af internationale studerende, som bliver i Danmark efter endt uddannelse, er formentligt påvirket af muligheden for at finde job i Danmark. De internationale studerende er fulgt i perioden fra 2004 til 2015. De første årgange af internationale studerende er således dimitteret i årene op til finanskrisen i 2008, hvor beskæftigelsen voksede. De senere årgange er derimod kommet ud i perioden efter finanskrisen, som var kendetegnet ved forringede beskæftigelsesmuligheder. Finanskrisen gav dog anledning til nedgang i beskæftigelsen i de fleste lande, hvorfor tilskyndelsen til at blive og søge job i Danmark ikke nødvendigvis blev ringere efter finanskrisens udbrud.
- Beregningerne ser alene på konsekvenser af internationale studerende for de offentlige finanser. Internationale studerende kan have betydning for velstanden som ikke opfanges i opgørelsen af de offentlige finanser. Internationale studerende kan således øge udbuddet af kvalificeret arbejdskraft, mens de internationale studerende også kan bidrage direkte og indirekte (f.eks. ved at hæve den generelle produktivitet for deres kollegaer) til at øge den gennemsnitlige produktivitet i Danmark.
- Internationale studerende kan også have en positiv effekt på læringsmiljøet på den uddannelse, de bliver en del af. Imidlertid kan de samtidig optage studiepladser fra danske studerende på selvsamme uddannelser. I det omfang fortrængningen forekommer på uddannelser, som giver særligt efterspurgte kompetencer, kan der være tale om et samfundsmæssigt tab, idet internationale studerende udvander i langt større omfang end danske studerende.

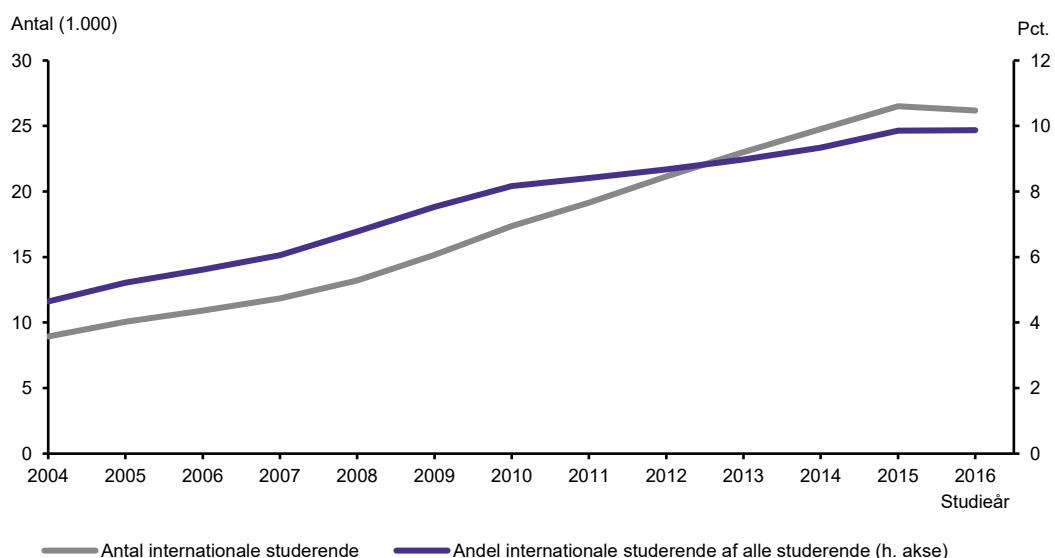
1.1 Hver tiende studerende i Danmark er en international studerende

Omkring 36.000 af studerende på de videregående uddannelser i Danmark er udenlandske statsborgere. En væsentlig del har været i Danmark i en årrække, men 26.000 studerende er kommet til Danmark tidligst et år før studiestart - såkaldte internationale studerende. Det er på den baggrund formodningen, at denne gruppe af studerende fortrinsvist er kommet til Danmark med det formål at studere. Blandt de internationale studerende er der 72 pct. eller knap 23.000 studerende, der med høj sandsynlighed følger en engelsksproget uddannelse.¹ Det er internationale studerende, som ikke stammer fra de nordiske lande, og derfor, som udgangspunkt, ikke kan forventes at kunne tale og skrive på dansk.

Antallet af internationale studerende er næsten tredoblet fra 2004 til 2016, hvor antallet er steget fra 9.000 til 26.000. Det betyder, at internationale studerende er vokset til at udgøre knap 10 pct. af alle studerende på de videregående uddannelser i 2016, mens de udgjorde ca. 5 pct. i 2004, jf. figur 1.1.

Figur 1.1

Antal og andel af internationale studerende på alle videregående uddannelser, antal og pct. af alle studerende på videregående uddannelser, 2004-2016

Anm.: Se anmærkninger til figuren i figur 2.3.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

I 2017 blev antallet af studerende, der blev optaget på en engelsksproget uddannelse, på erhvervsakademierne og professionshøjskolerne reduceret med 1.765 svarende til en reduktion på ca. 28 pct. Størstedelen af de reducerede optagne formodes at være inter-

¹ Uddannelses- og Forskningsministeriet - De engelsksprogede studerende - Registeranalyse, 2018.

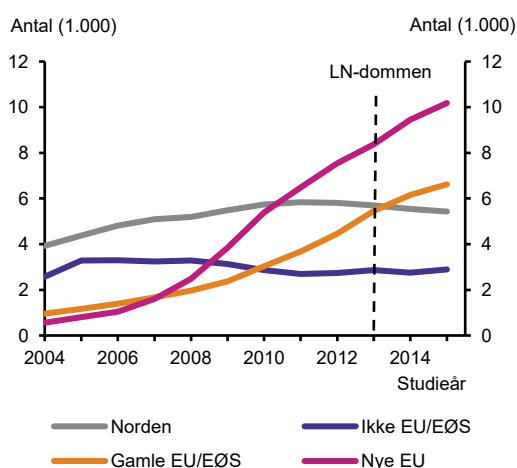
nationale studerende. Reduktionen i antallet af optagne på engelsksprogede uddannelser er et resultat af en forståelse mellem Uddannelses- og Forskningsministeren og erhvervsakademierne og professionshøjskolerne.²

Væksten i antallet af internationale studerende skyldes især en kraftig vækst i antallet af internationale studerende fra EU/EØS-lande (ekskl. nordiske lande). Siden 2004 er antallet af internationale studerende fra "nye" EU-lande, som læser på en videregående uddannelse i Danmark, steget fra knap 600 studerende i 2004 til ca. 10.000 studerende i 2015. Antallet af internationale studerende fra "gamle" EU/EØS-lande, som starter på en uddannelse i Danmark, er i samme periode steget fra knap 1.000 til ca. 6.600, jf. figur 1.2.

I 2015 svarede det til, at ca. 26 pct. af de internationale studerende, som starter på en videregående uddannelse i Danmark, kommer fra "gamle" EU/EØS-lande og 41 pct. kommer fra "nye" EU-lande i 2015. Den resterende del udgøres af studerende fra Norden (22 pct.) og lande uden for EU/EØS (12 pct.), jf. figur 1.3.

Figur 1.2

Internationale studerende fordelt på statsborgerskabstype, antal, 2004-2015

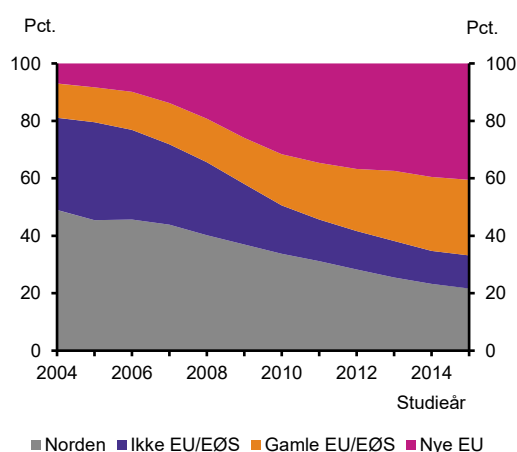

Anm.: Se anmærkninger til figuren ved figur 2.4. Den stiplede linje angiver LN-dommens ikrafttrædelse.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Figur 1.3

Internationale studerende fordelt på statsborgerskabstype, pct., 2004-2015

Anm.: Se anmærkninger til figuren ved figur 2.5. Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

² <https://ufm.dk/aktuelt/pressemeddelelser/2017/markant-faerre-studerende-er-optaget-pa-de-engelsksprogede-uddannelser>

"Gamle" og "nye" EU-lande

"Nye" EU-lande: Cypern, Estland, Letland, Litauen, Malta, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet, Ungarn, Bulgarien, Rumænien og Kroatien.

"Gamle" EU/EØS-lande: Øvrige EU/EØS-lande (ekskl. nordiske lande) inkl. Storbritannien.

Med LN-dommen fra 2013 fik studerende fra EU/EØS-lande væsentligt bedre muligheder for at modtage SU. Dommen fra EU-domstolen medfører, at EU/EØS-borgere kan få ret til SU, hvis de arbejder 10-12 timer om ugen ved siden af studierne, og i øvrigt opfylder betingelserne for at være vandrede arbejdstagere. Det har medført en stigning i SU-udgifterne til internationale studerende, som i 2017 udgjorde knap ½ mia. kr.

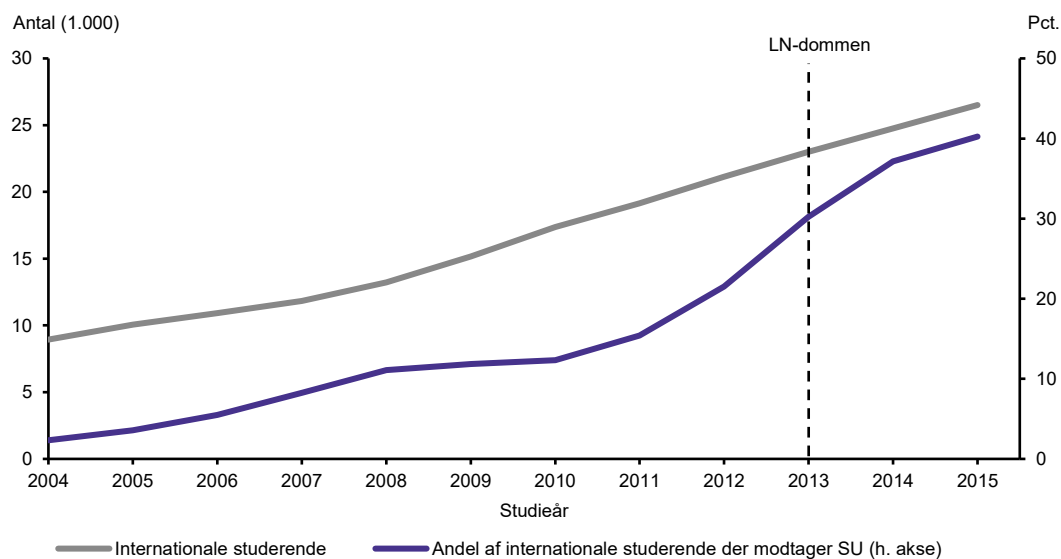
Det lader ikke til, at væksten i antallet af internationale studerende fra EU/EØS-lande er blevet påvirket yderligere af muligheden for at modtage SU efter EU-dommen i 2013.

Fra 2004 til 2015 er antallet af SU-modtagere blandt internationale studerende steget fra 2 pct. til 40 pct. Især fra 2011 stiger andelen af internationale studerende, der modtager SU på baggrund af en ligestillingsårsag³, markant fra 15 til 40 pct., jf. figur 1.4. Blandt studerende fra EU/EØS-lande er det ca. 53 pct. af de studerende i 2015, der modtager SU.

³ Udenlandske statsborgere har mulig for at få SU på baggrund af en række ligestillingsårsager, f.eks. som Sydslesviger, vandrede arbejdstager eller hvis de er omfattet af integrationsloven.

Figur 1.4

Antal internationale studerende og andel af SU-mottagere, antal og pct., 2004-2015

Anm.: Se anmærkninger til figuren i figur 2.8.

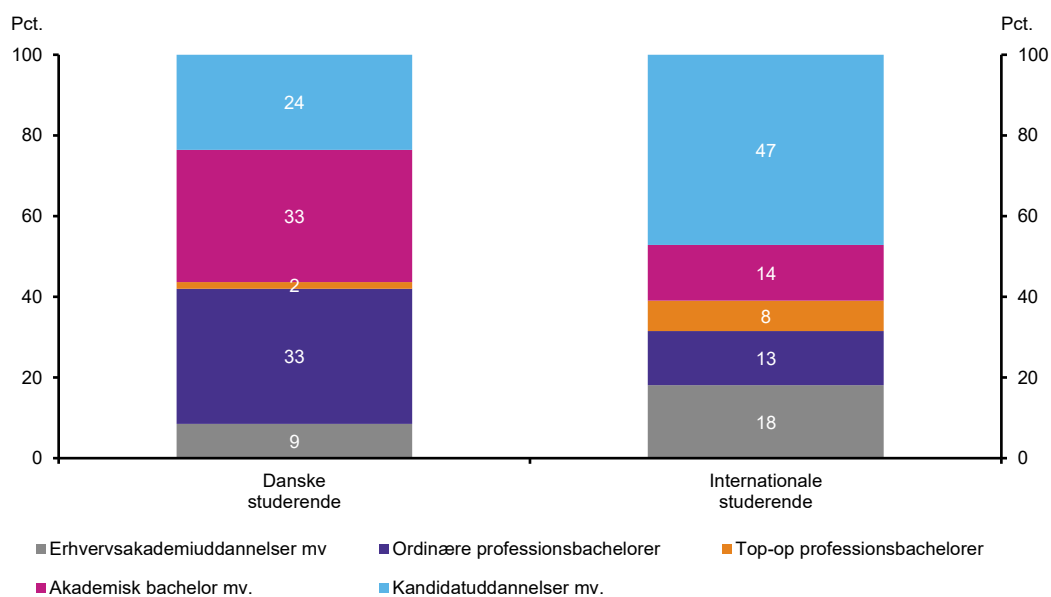
Den stiplede linje angiver LN-dommens ikrafttrædelse.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik

47 pct. af internationale studerende læser på kandidatuddannelser, 18 pct. på erhvervsakademiuddannelser og 8 pct. på top-op professionsbacheloruddannelser. Til sammenligning læser hhv. 24 pct., 9 pct. og 2 pct. af de danske studerende på tilsvarende uddannelser. Internationale studerende læser til gengæld i mindre grad på bacheloruddannelser, hvor hhv. 13 pct. og 14 pct. af de internationale studerende var indskrevet på professionsbachelor- og akademiske bacheloruddannelser. To ud af tre danske studerende læser en bacheloruddannelse, hhv. en tredjedel på professionsbachelor- og en tredjedel på akademiske bacheloruddannelser, jf. figur 1.5.

Figur 1.5

Studerende fordelt efter uddannelsestype, pct., 2015

Anm.: Se anmærkninger til figuren i figur 2.11.

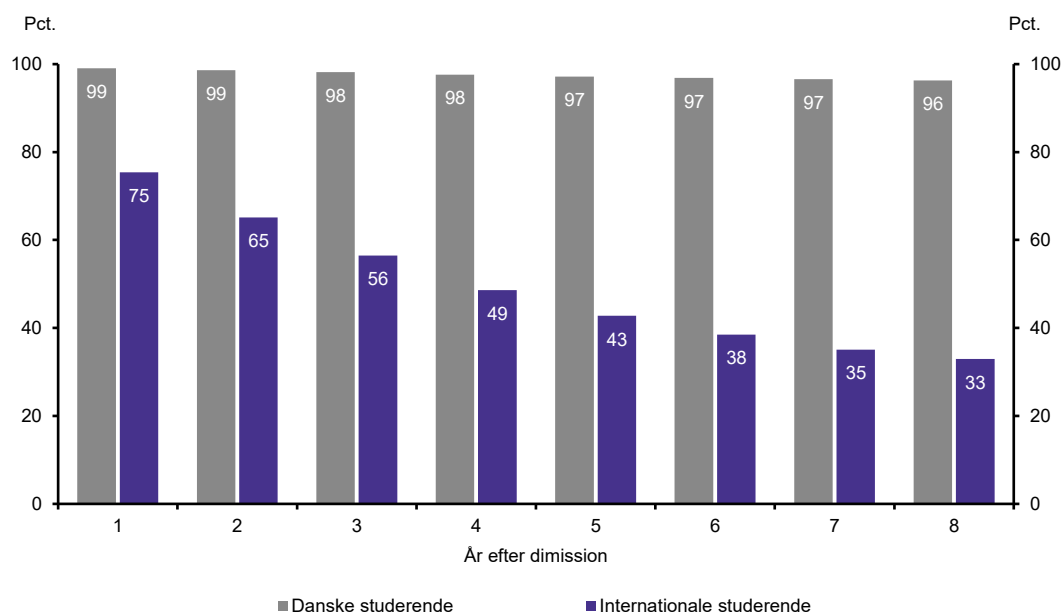
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

1.2 Halvdelen af internationale dimittender er udvandret efter fire år

49 pct. af de internationale dimittender er fortsat i Danmark 4 år efter endt uddannelse. Denne andel falder til henholdsvis 33 pct. 8 år efter endt uddannelse. Til sammenligning er 96 pct. af danske dimittender i landet 8 år efter dimission, jf. figur 1.6.

Figur 1.6

Andel af danske og internationale dimittender som bliver i Danmark efter dimission, pct., dimittendår 2004-2015

Anm.: Se anmærkninger i figur 2.17.

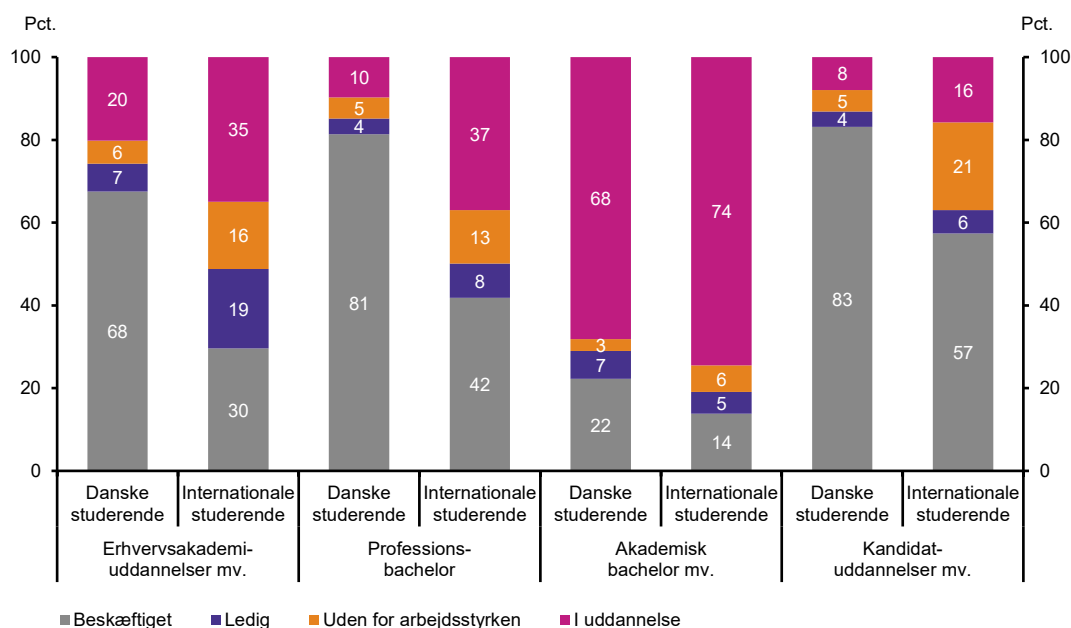
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af Danmarks Statistik.

To år efter endt uddannelse er 38 pct. af de internationale studerende, som fortsat er i Danmark, i beskæftigelse. Til sammenligning er 62 pct. af de danske studerende i job to år efter endt uddannelse.

Andelen af internationale studerende i beskæftigelse to år efter endt uddannelse er højest blandt kandidatuddannede, hvor den udgør 57 pct. For internationale dimittender fra erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser er det tilsvarende 30 pct. og 42 pct., jf. figur 1.7.

Figur 1.7

Arbejdsmarkedsstatus for danske og internationale dimittender, der fortsat er i landet 2 år efter afsluttet uddannelse, fordelt på uddannelsestype, pct., dimittendår 2013

Anm.: Se anmærkninger til figur 2.23.

Ph.d.-uddannelse er kategoriseret som uddannelse. Blandt danske dimittender fra kandidatuddannelser, som er under uddannelse 2 år efter dimission, læser 93 pct. en Ph.d.-uddannelse. Blandt internationale dimittender er det tilsvarende 85 pct. af dimittenderne, som er under uddannelse 2 år efter dimission.

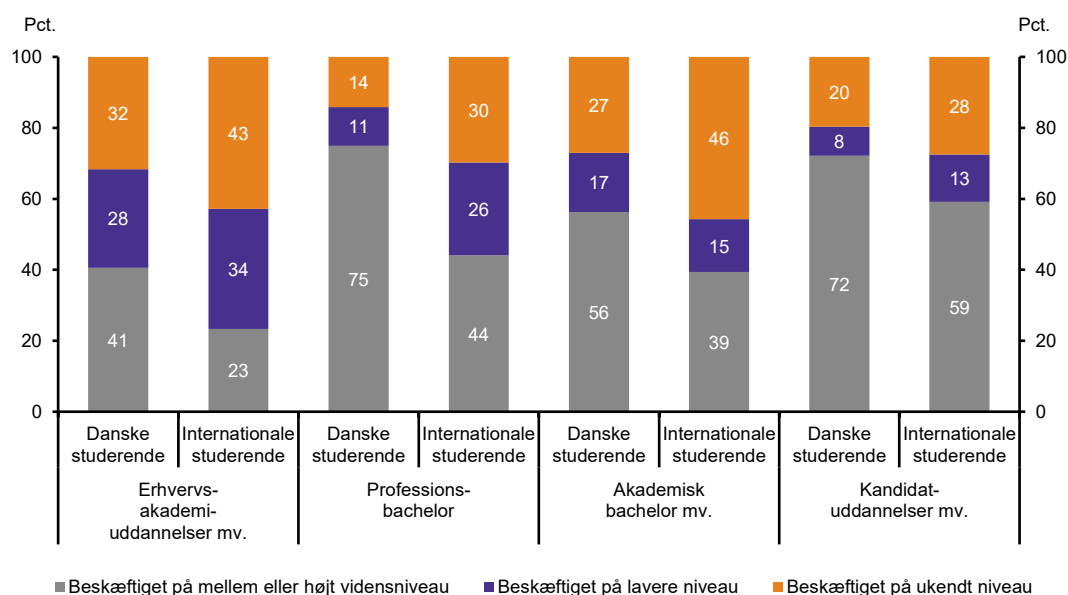
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af Danmarks Statistik.

Et skøn for hvilke arbejdsopgaver danske og internationale studerende varetager efter endt uddannelse peger på, at internationale dimittender i mindre grad er ansat i jobs, som ifølge Danmarks Statistik kræver viden på mellem eller højt niveau.

Blandt internationale studerende, der dimitterede fra en erhvervsakademiuddannelse i 2014, er det 23 pct. af de beskæftigede, der ifølge Danmarks Statistik skønnes at varetage opgaver på videregående niveau. Blandt danske dimittender er det derimod 41 pct. Blandt professionsbacheloruddannede udgør andelen henholdsvis 44 pct. og 75 pct. og blandt kandidatuddannede henholdsvis 59 pct. og 72 pct., jf. figur 1.8.

Figur 1.8

Skønnet type af beskæftigelse i andet år efter dimission for danske og internationale dimittender, pct., dimittendår 2013

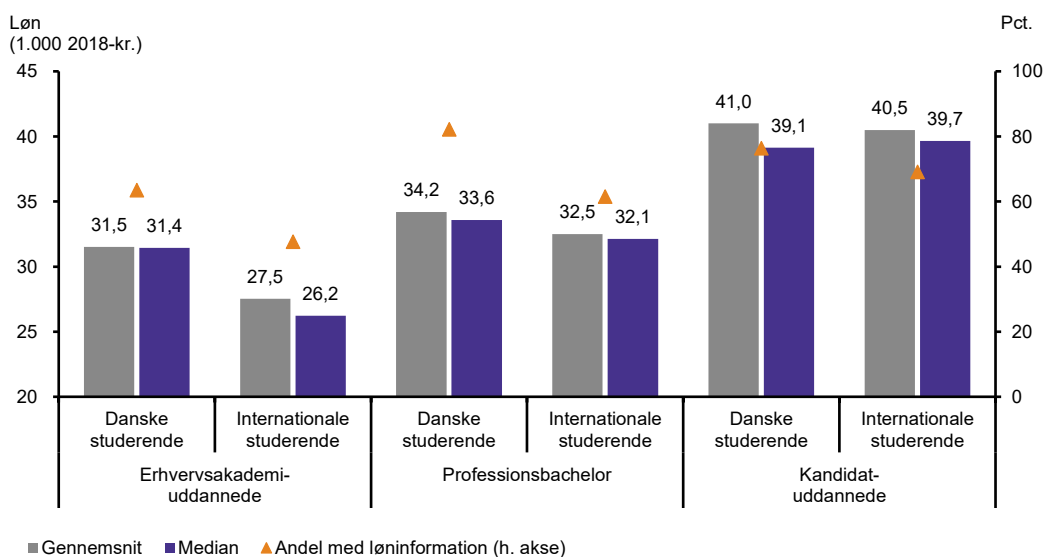
Anm.: Se anmærkninger i figur 2.25.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af Danmarks Statistik.

Internationale dimittender fra erhvervsakademiuddannelser tjener i gennemsnit 27.500 kr. om måneden i andet år efter dimission. Det er knap 4.000 kr. mindre om måneden end danske erhvervsakademidimittender. Internationale professionsbachelor- og kandidatuddannede tjener i gennemsnit 32.500 og 40.500 kr. om måneden, hvilket er hhv. 1.700 og 500 kr. mindre end tilsvarende danske dimittender, jf. figur 1.9.

Figur 1.9

Gennemsnit og median (standardiseret) månedsløn, 1.000 2018-kr. og pct., dimittender 2010-2013

Anm.: Se anmærkninger i figur 2.26.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af Danmarks Statistik.

1.3 Knap hver tredje internationale studerende bidrager positivt til de offentlige finanser

For internationale studerende, der startede på deres studium i løbet af perioden 2004 til 2007, er det 29-31 pct., der skønnes at bidrage positivt til de offentlige finanser over et livsforløb. Det vil sige, at de studerende skønnes at give flere offentlige indtægter end udgifter. For de resterende 69-71 pct. af de internationale studerende er det skønnede nettobidrag til de offentlige finanser negativt. Kandidatuddannelserne har den største andel af internationale studerende, der giver et skønnet positivt nettobidrag, jf. tabel 1.1.

Tabel 1.1

Andel af internationale studerende med studiestart fra 2004 til 2007 som skønnes at give et positiv nettobidrag til de offentlige finanser i Danmark over et livsforløb, pct.

	Andel med positive nettobidrag
	<i>pct.</i>
Erhvervsakademiuddannelser mv.	26-28
Professionsbachelor	23-25
Akademisk bachelor mv.	18-20
Kandidatuddannelser mv.	34-37
Alle internationale studerende	29-31

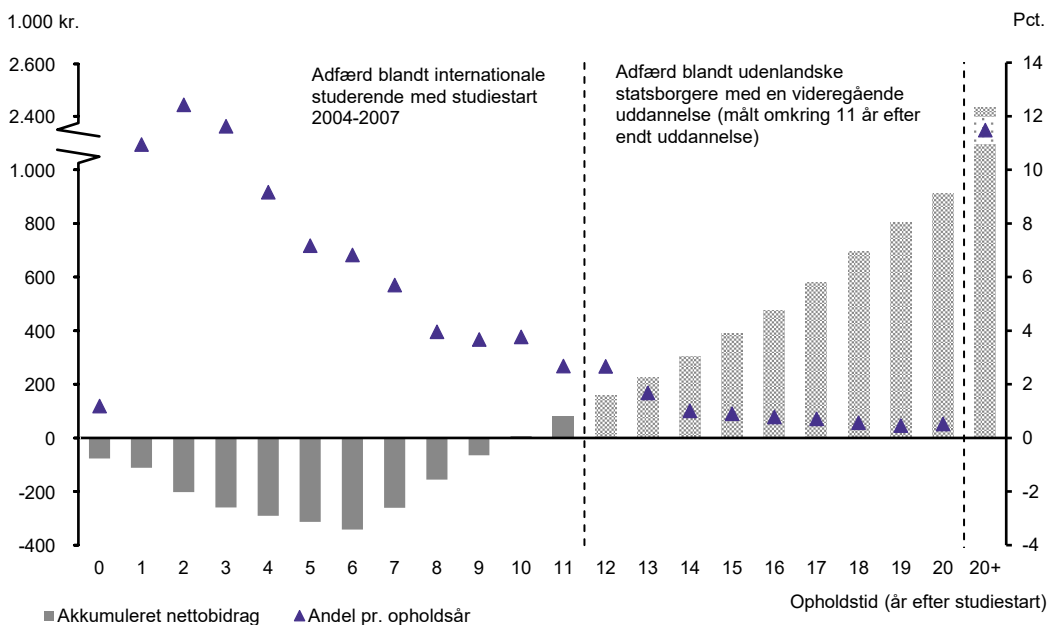
Anm.: Se anmærkninger til tabel 3.1.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, Højbjerg Brauer Schultz' beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik og Lovmodellens 33 pct. stikprøve.

De studerende, som giver et negativt nettobidrag, udrejser ofte relativt hurtigt efter studiestart, og de når derfor ikke at "tjene" de offentlige udgifter under uddannelsen ind. F.eks. giver studerende, der udvandrer 6 år efter studiestart, et skønnet akkumuleret nettobidrag på knap -350.000 kr. pr. studerende. Internationale studerende, som er i Danmark mindre end 10 år efter studiestart er således i gennemsnit en negativ forretning for de offentlige finanser. Internationale studerende, der bliver i længere tid i Danmark, er derimod forbundet med et skønnet positivt nettobidrag i gennemsnit. Det kan i nogle tilfælde udgøre flere mio. kr. set over et liv, jf. figur 1.10.

Figur 1.10

Skønnet akkumuleret nettobidrag til de offentlige finanser i Danmark over et helt livsforløb for internationale studerende med studiestart 2004-2007 fordelt efter opholdstid, 1.000 kr. og pct., 2016-priser

Anm.: Se anmærkninger til figur 3.5

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, Højbjerg Brauer Schultz' beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik og Lovmodellens 33 pct. stikprøve.

1.4 Skønnet nettobidrag på mellem 100.000 og 350.000 kr. pr. studerende

Beregningerne for bidraget til de offentlige finanser tager udgangspunkt i internationale studerende i perioden 2004-2015. Det betyder, at der er data for de internationale studerende i op til 11 år efter studiestart. Målt over denne 11-årige periode er det skønnede gennemsnitlige nettobidrag på mellem -100.000 og -130.000 kr. pr. studerende, jf. tabel 12.

For de omtrent en femtedel af de internationale studerende, der fortsat er i Danmark 11 år efter studiestart, er det nødvendigt at foretage et skøn for deres potentielle nettobidrag efter det 11. år. Skønnet er meget usikkert, men peger på potentielle gevinster på ca. 1,5 mio. kr. i gennemsnit pr. internationale studerende, der bliver i Danmark efter det 11. år, og ca. 2,4 mio. kr. i gennemsnit for studerende, som bliver i Danmark i 20 år eller længere, jf. figur 1.10.

Samlet set indebærer det, at nettobidraget til de offentlige finanser skønnes til mellem 100.000 og 350.000 kr. pr. studerende. Det svarer til mellem 2.000 kr. og 7.500 kr. i gennemsnit pr. studerende pr. år fra studiestart og 50 år frem. Der er væsentlig usikkerhed om beløbets størrelse.

Tabel 1.2

Skønnet andel af internationale studerende i Danmark og skønnet akkumuleret nettobidrag, pct. og 1.000 kr., 2016-priser

	11 år efter studiestart (faktisk adfærd)		Livsforløb (fremskrivning)	
	Andel i Danmark efter 11 år	Skønnet akkumuleret nettobidrag	Skønnet andel i Danmark efter 50 år	Skønnet akkumuleret nettobidrag
	pct.	1.000 kr.	pct.	1.000 kr.
Skøn 1 - ældre og yngre årgange af internationale studerende vægtes ligeligt	20	-100	6	350
Skøn 2 - nyere årgange af internationale studerende vægtes højere	14	-130	2	100

Anm.: Se anmærkninger til tabel 3.2.

De skønnede akkumulerede nettobidrag er afrundede til nærmeste 10.000 kr.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af Højbjerg Brauer Schultz' beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik og Lovmodellens 33 pct. stikprøve samt Finansministeriet (2017) nettobidrag opdelt på alderstrin for vestlige indvandrere med en videregående uddannelse.

Beregningen af nettobidraget baserer sig på stort set alle offentlige indtægter og udgifter (se boks 3.1 samt afsnit 4.3). De offentlige indtægter er bl.a. indkomstskatter, moms og øvrige afgifter betalt af internationale studerende. De offentlige udgifter knytter sig især til uddannelsesudgifter og SU. Dertil kommer udgifter til øvrige offentlige overførsler og til offentlig service, herunder sundhedsudgifter, samt kollektive offentlige udgifter såsom offentlig administration, politi, forsvar og infrastruktur.

Skøn for nettobidrag til de offentlige finanser

Det gennemsnitlige nettobidrag pr. international studerende er beregnet med udgangspunkt i studerende fra perioden 2004-2015 med fokus på årgangene, der startede i perioden 2004-2007. Herved følges de internationale studerendes adfærd i op til 11 år efter studiestart. For at kunne analysere de studerende over et livsforløb (og dermed efter det 11. år) inkluderes det skønnede nettobidrag for vestlige indvandrere med en videregående uddannelse i alderen 35 år til 80 år. Udrejsetilbøjeligheden fremskrives ved hjælp af den historiske udvandringstilbøjelighed for udenlandske statsborgere, der har taget en videregående uddannelse i Danmark, og som er kommet til Danmark, mens de var mellem 20 og 35 år – dvs. ældre generationer af "internationale studerende".

Nettobidraget er skønnet med to forskellige metoder til at opgøre den forventede udvandring:

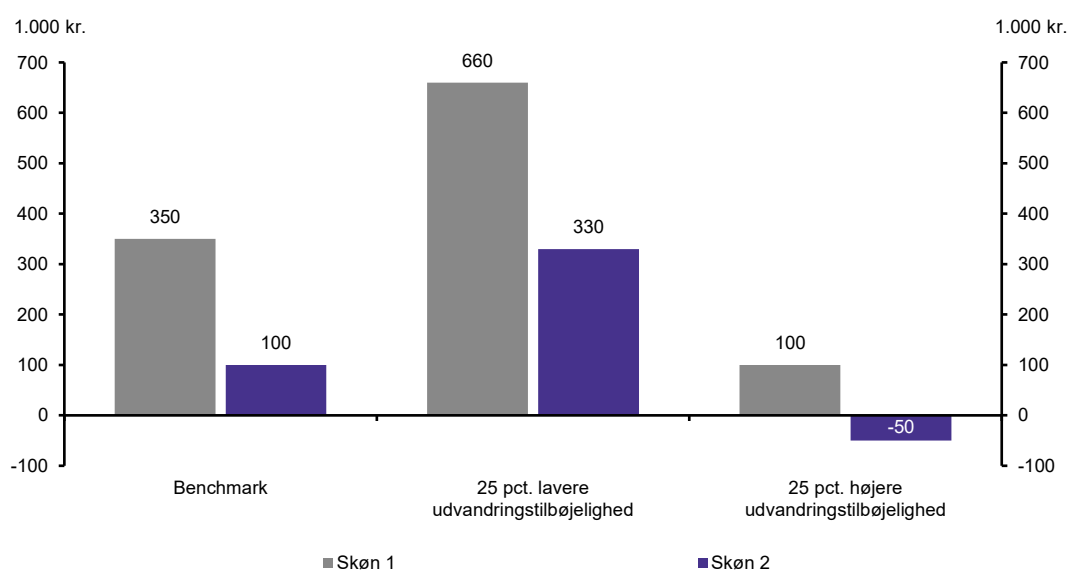
- Skøn 1: Udvandringstilbøjeligheden blandt de seneste tre studieårgange af internationale studerende. Til brug for skønnet over et livsforløb er der ikke korrigeret for, at udrejsetilbøjeligheden blandt ældre generationer af "internationale studerende" er lavere end blandt de nuværende internationale studerende.
- Skøn 2: Udvandringstilbøjeligheden blandt den seneste studieårgang. I det skønnede nettobidrag over et livsforløb er der korrigeret for, at ældre generationer af "internationale studerende" har en lavere udvandring end de nuværende internationale studerende.

En forudsætning for at internationale studerende kan bidrage til de offentlige finanser er, at de finder job i Danmark efter endt uddannelse. Derfor har deres udvandringstilbøjelighed stor betydning for det skønnede nettobidrag.

Hvis udvandringstilbøjeligheden eksempelvis faldt med 25 pct. svarer det til, at det skønnede over et livsforløb ville stige fra 100.000-350.000 kr. til 340.000-660.000 kr. pr. internationale studerende, jf. figur 1.11. En stigning i udvandringstilbøjeligheden i samme størrelsesorden vil derimod gøre nettobidraget væsentligt mindre.

Figur 1.11

Skønnet akkumuleret nettobidrag til de offentlige finanser for internationale studerende over et livsforløb, 1.000 kr., 2016-priser

Anm.: Se anmærkninger til figur 3.8.

De skønnede akkumulerede nettobidrag er afrundede til nærmeste 10.000 kr.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af Højbjerg Brauer Schultz' beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik og Lovmodellens 33 pct. stikprøve samt Finansministeriet (2017) nettobidrag opdelt på alderstrin for vestlige indvandrere med en videregående uddannelse.

Andelen af internationale studerende, som bliver i Danmark efter endt uddannelse, er formentlig påvirket af muligheden for at finde job i Danmark. De internationale studerende er fulgt i perioden fra 2004 til 2015. De første årgange af internationale studerende er således dimitteret i årene op til finanskrisen i 2008, hvor beskæftigelsen voksede. De senere årgange er derimod kommet i perioden efter finanskrisen, som var kendetegnet ved forringede beskæftigelsesmuligheder. Finanskrisen gav dog anledning til nedgang i beskæftigelsen i de fleste lande, hvorfor tilskyndelsen til at blive og søge job i Danmark ikke nødvendigvis blev ringere efter finanskrisens udbrud.

Beregningerne ser alene på konsekvenser af internationale studerende for de offentlige finanser. Internationale studerende kan påvirke velstanden på måder, som ikke opfattes i opgørelsen af de offentlige finanser. Internationale studerende kan således øge udbuddet af kvalificeret arbejdskraft, mens de internationale studerende også kan bidrage direkte og indirekte (f.eks. ved at hæve den generelle produktivitet for deres kollegaer) til at øge den gennemsnitlige produktivitet i Danmark.

Internationale studerende kan også have en positiv effekt på læringsmiljøet på den uddannelse, de bliver en del af. Imidlertid kan de samtidig optage studiepladser fra danske studerende på selvsamme uddannelser. I det omfang fortrængningen forekommer på uddannelser, som giver særligt efterspurgte kompetencer, kan der være tale om et samfundsmæssigt tab, idet internationale studerende udvander i langt større omfang end danske studerende.

1.5 Sammenligning med andre undersøgelser

Tidligere undersøgelser af internationale studerende finder ligeledes et gennemsnitligt positivt nettobidrag til de offentlige finanser. Der er dog stor forskel på undersøgelserne, hvilket ikke mindst afspejler, at undersøgelserne fokuserer på forskellige grupper af studerende.

Tabel 1.3

Gennemsnitligt nettobidrag pr. internationale studerende til de offentlige finanser fra forskellige undersøgelser

	CEBR (2013)	Damvad (2017a)	Damvad (2017b)	DEA (2015)
	---- 1.000 kr.----			
Nettobidrag til de offentlige finanser pr. international studerende	47	482	298	27
Målgruppe	Internationale dimittender og udvekslingsstuderende fra DTU	Internationale dimittender fra DTU	Internationale dimittender fra danske universiteter	Internationale dimittender fra danske videregående uddannelser
Maksimal måleperiode	8 år efter dimission	8 år efter dimission	8 år efter dimission	16 år efter dimission

Anm.: CEBR (2013) er opgjort i 2010-priser, DEA (2015) er opgjort i 2014-priser. Begge Damvad-analyser er opgjort i 2017-priser.

Kilde: Uddannelses og Forskningsministeriet, Højbjerg Brauer Schultz på baggrund af CEBR (2013), Damvad (2017a), Damvad (2017b) og DEA (2015).

De tidligere danske undersøgelser af internationale studerende ser alene på studerende, der gennemfører deres uddannelse i Danmark – og tager dermed ikke højde for omkostninger forbundet med studerende, der falder fra. Ligesom de tidligere undersøgelser ikke tager højde for, at en del internationale studerende gennemfører flere uddannelsesforløb.

Med undtagelse af DREAM (2013) og DREAM (2014) har tidligere danske undersøgelser heller ikke set på nettobidraget af internationale studerende målt over et livsforløb. DREAM (2013) og DREAM (2014) finder samlet set en permanent årlig forbedring af den primære offentlige saldo på mellem 0,34 mia. kr. og 0,79 mia. kr. (6 forskellige scenarier) ved merindvandring af 1.000 vestlige eller ikke-vestlige bacheloruddannede, som tager en kandidatuddannelse i Danmark.

2. Hvem er de internationale studerende?

Boks 2.1: Statistisk afgrænsning af de studerende

Analysen fokuserer på studerende, som tager en hel videregående uddannelse i Danmark. Udvekslingsstuderende indgår derfor ikke i analysen.

- **Danske studerende** omfatter studerende med dansk statsborgerskab.
- **Udenlandske studerende** omfatter alle studerende med udenlandsk statsborgerskab, uanset hvor lang tid de har opholdt sig i Danmark.
- **Internationale studerende** er studerende med et udenlandsk statsborgerskab, der er kommet til Danmark mindre end et år, før de starter på en videregående uddannelse. Internationale studerende, der overgår til en ny videregående uddannelse i Danmark (f.eks. en top-op professionsbacheloruddannelse efter en erhvervsakademiuddannelse) indenfor et år, beholder deres status som internationale studerende.
- **Engelsksprogede studerende** er studerende, som ikke er danske eller nordiske statsborgere, og som ikke tidligere har gennemført en uddannelse (grundskole eller ungdomsuddannelse) i Danmark.

Udenlandske studerende er personer med et ikke-dansk statsborgerskab, som læser en videregående uddannelse i Danmark. De omfatter derfor også studerende, der er kommet til Danmark som børn, og som har gået i dansk grundskole eller på en dansk ungdomsuddannelse

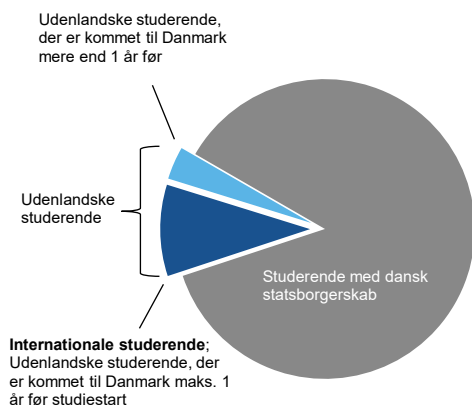
Internationale studerende er defineret som udenlandske statsborgere, der er kommet til Danmark med det primære formål at starte på en uddannelse. I den statistiske afgrænsning af denne gruppe studerende er denne definition tilnærmet ved at se på udenlandske studerende, der kommer til Danmark højest et år, før de påbegynder en videregående uddannelse, jf. boks 2.1. Selvom der ikke er sikkerhed for, at den udenlandske statsborger er kommet til Danmark for at påbegynde en uddannelse, er det sandsynliggjort, hvis vedkommende går i gang med en uddannelse umiddelbart efter indrejse.

Der er ikke centrale opgørelser af hvilke studerende, der går på engelsksprogede uddannelser. Studerende, der ikke har dansk eller nordisk statsborgerskab, og som ikke har en tidligere uddannelse fra Danmark (grundskole eller ungdomsuddannelse) forventes dog i væsentligt omfang at følge en engelsksproget uddannelse – såkaldt engelsksprogede studerende, jf. boks 2.1.

Udenlandske studerende udgør 14 pct. af det samlede antal studerende i Danmark i 2015. Internationale studerende udgør 10 pct., mens engelsksprogede studerende udgør 8 pct. af det samlede antal studerende, jf. figur 2.1 og figur 2.2.

Figur 2.1

Sammenhæng mellem udenlandske og internationale studerende, 2015

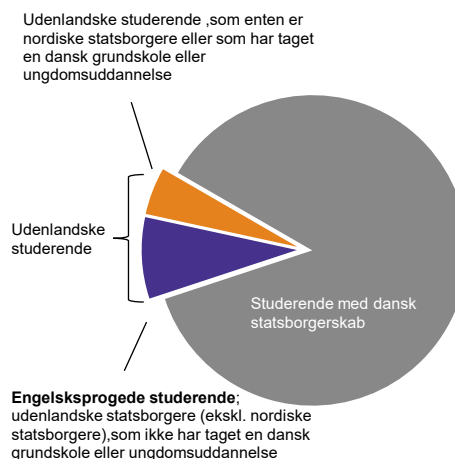

Anm.: Fordeling mellem danske, internationale og øvrige udenlandske studerende er baseret på fordelingen blandt studerende på videregående uddannelser i 2015.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Figur 2.2

Sammenhæng mellem udenlandske og engelsksprogede studerende, 2015

Anm.: Fordeling mellem danske, engelsksprogede og øvrige udenlandske studerende er baseret på fordelingen blandt studerende på videregående uddannelser i 2015.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet.

I 2015 er det 72 pct. af internationale studerende, som skønnes at følge en engelsksproget uddannelse, jf. tabel 2.1.

Tabel 2.1

Overlap mellem udenlandske, internationale og engelsksprogede studerende opgjørt som andel af rækketotal, pct. og antal, studerende i 2015

	Udenlandske studerende	Internationale studerende	Engelsksprogede studerende	Studerende i 2015 (rækketotal)
	--- pct. af rækketotal ---			Antal (1.000)
Udenlandske studerende	100	74	63	36
Internationale studerende		100	72	26
Engelsksprogede studerende		84	100	22

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

En stor andel af internationale studerende forventes at følge engelsksprogede uddannelser. Engelsksprogede uddannelser er defineret som uddannelser, hvor hele uddannelsesforløbet undervises på engelsk. I 2017 var der 424 engelsksprogede uddannelsesudbud på de danske videregående uddannelsesinstitutioner svarende til 29 pct. af det samlede uddannelsesudbud.

De resterende 28 pct. internationale studerende skønnes ikke at følge en egentlig engelsksproget uddannelse. Det dækker primært over nordiske studerende og studerende med ukendt statsborgerskab. Studerende med ukendt statsborgerskab er udeladt af opgørelser, hvor statsborgerskab anvendes (se boks 2.2).

Tilsvarende er 16 pct. af de engelsksprogede studerende ikke defineret som internationale studerende. Det skyldes, at de studerende er indvandret til Danmark mere end 1 år før studiestart.

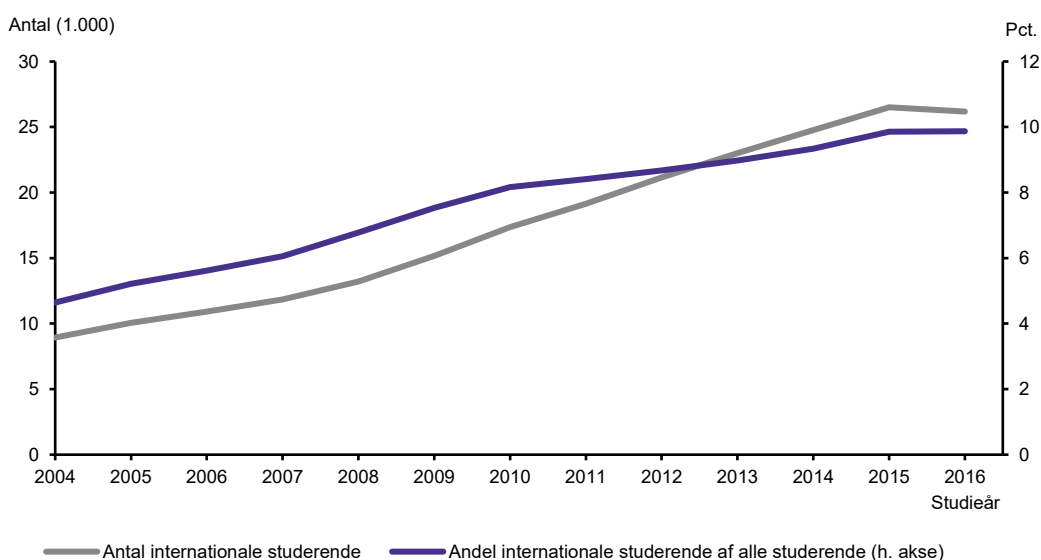
De engelsksprogede uddannelser er nærmere undersøgt i *"Uddannelses- og Forskningsministeriet - De engelsksprogede studerende - Registeranalyse, 2018"*.

2.1 Internationale studerende på danske videregående uddannelser

Siden 2004 er antallet af internationale studerende, som læser på videregående uddannelser i Danmark, næsten tredoblet fra 9.000 i 2004 til 26.000 i 2016, jf. figur 2.3. Antallet af danske studerende, som læser en videregående uddannelse, er i samme periode steget fra ca. 179.000 til ca. 229.000 svarende til en stigning på ca. 28 pct.

Figur 2.3

Antal og andel af internationale studerende på alle videregående uddannelser, antal og pct. af alle studerende på videregående uddannelser, 2004-2016

Anm.: Antallet af studerende er opgjort pr. 1/10 i et hvert år. Figuren dækker alle videregående uddannelser (dvs. erhvervsakademi-, professionsbachelor (ordinær og top-op), akademiske bachelor- og kandidatuddannelser).

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Internationale studerende er vokset i både antal og som andel af alle studerende på de videregående uddannelser. I 2005 udgjorde internationale studerende 5 pct. af alle studerende på danske videregående uddannelser, mens de tilsvarende udgjorde 10 pct. i 2016, jf. figur 2.3.

I 2017 blev antallet af studerende, der blev optaget på en engelsksproget uddannelse, på erhvervsakademierne og professionshøjskolerne reduceret med 1.765 svarende til en reduktion på ca. 28 pct. Størstedelen af de reducerede optagne formodes at være internationale studerende. Reduktionen i antallet af optagne på engelsksprogede uddannelser er et resultat af en forståelse mellem Uddannelses- og Forskningsministeren og erhvervsakademierne og professionshøjskolerne.⁴

Det kan derfor også forventes, at opbremsningen vil påvirke udviklingen i antallet af internationale studerende på danske videregående uddannelser i 2017 og fremefter.

⁴ <https://ufm.dk/aktuelt/pressemeddelelser/2017/markant-faerre-studerende-er-optaget-pa-de-engelsksprogede-uddannelser>

Boks 2.2 Data og periode

Analysen dækker alle videregående uddannelser i Danmark og er baseret på data for alle studerende, som er påbegyndt en videregående uddannelse i perioden 2004-2015 (i visse tilfælde 2016) samt studerende, som har afsluttet deres uddannelse i 2009 eller senere. Videregående uddannelse dækker erhvervsakademiuddannelser mv. (korte videregående uddannelser), professions- og akademiske bacheloruddannelser mv. (mellemlange videregående uddannelser) samt kandidatuddannelser mv. (lange videregående uddannelser). Ph.d.-uddannelser indgår ikke i analysen.

En andel af de internationale studerende er registrerede med et administrativt cpr-nummer i opgørelserne hos Danmark Statistik. Det skyldes, at de studerende først kan få tildelt et almindeligt cpr-nummer, når de ankommer til Danmark og registrerer bopæl i landet. Studerende med administrative cpr-numre kan ikke genfindes i øvrige registerdata fra Danmark Statistik. En stor del af de internationale studerende når i løbet af deres studietid at få et almindeligt cpr-nummer. Sammenlignet med internationale studerende med almindelige cpr-nummer, så afbryder internationale studerende med administrative cpr-numre oftere deres uddannelse.

I perioden 2005 til 2015 er 9-15 pct. internationale studerende registrerede med administrative cpr-numre. I 2004 og 2016 er det hhv. 20 og 29 pct., som har et administrativt cpr-nummer. I dele af analysen, hvor cpr-oplysningerne anvendes, er der derfor valgt at se bort fra 2016-data grundet den relativt store andel af internationale studerende, som har et administrativt cpr-nummer.

Tabel 2.2

Andel af internationale studerende med almindelige og administrative cpr-numre, pct., 2004-2016

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	--- pct. ---												
Almindelig	80	85	85	88	89	89	90	90	91	91	91	87	71
Administrative	20	15	15	12	11	11	10	10	9	9	9	13	29
Total	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

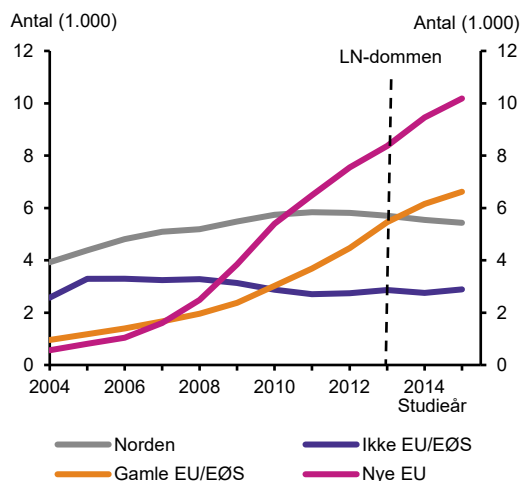
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Antallet af internationale studerende fra EU/EØS-lande (ekskl. nordiske lande), som læser en videregående uddannelse i Danmark, er mere end tidoblet fra 1.500 i 2004 til knap 17.000 studerende i 2015. I 2015 læste 10.000 fra de "nye" EU-lande og 6.600 fra de "gamle" EU-lande en videregående uddannelse. Antallet af ikke-EU/EØS borgere og nordiske statsborgere, som læser en uddannelse, har været mere stabilt i samme periode. I 2015 læste ca. 2.800 og 5.400 internationale studerende fra hhv. ikke-EU/EØS og nordiske lande på danske videregående uddannelser, jf. figur 2.4.

Studerende fra de "nye" EU-lande udgjorde 7 pct. af alle internationale studerende i 2004. I 2015 udgjorde de 41 pct. Studerende fra "gamle" EU/EØS-lande er i samme periode steget fra at udgøre 12 pct. til 26 pct. af alle internationale studerende, jf. figur 2.5.

Figur 2.4

Internationale studerende fordelt på statsborgerskabstype, antal, 2004-2015

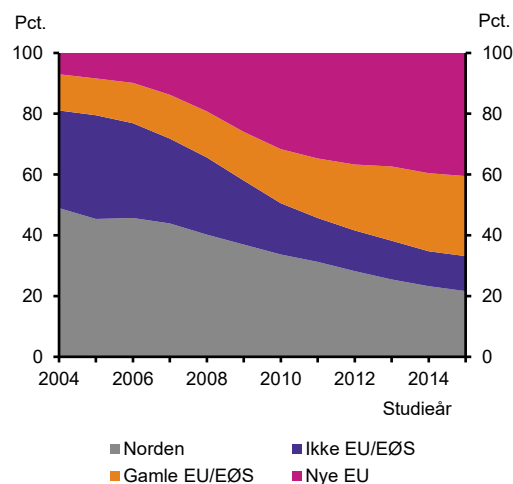

Anm.: Antal studerende er opgjort pr. 1/10 i et givent år. Figuren dækker alle videregående uddannelser, dvs. erhvervsakademi-, professionsbachelor (ordinær og top-op), akademiske bachelor- og kandidatuddannelser. Internationale studerende med ukendt statsborgerskab indgår ikke i figuren. Den stiplede linje angiver LN-dommens ikrafttrædelse.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Figur 2.5

Internationale studerende fordelt på statsborgerskabstype, pct., 2004-2015

Anm.: Antal studerende er opgjort pr. 1/10 i et givent år. Figuren dækker alle videregående uddannelser, dvs. erhvervsakademi-, professionsbachelor (ordinær og top-op), akademiske bachelor- og kandidatuddannelser. Internationale studerende med ukendt statsborgerskab indgår ikke i figuren.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Væksten i antallet af internationale studerende fra EU/EØS-lande lader ikke til at være yderligere påvirket af de forbedrede muligheder for at modtage SU for vandrende arbejdstagere efter EU-dommen fra 2013, (jf. boks 2.5). Derimod ser det ud til, at udviklingen i antallet af internationale studerende fra EU/EØS-lande er nogenlunde konstant voksende over tid.

Boks 2.3 EU/EØS-medlemslande over tid

Efter EU's oprettelse i 1958 (dengang EF) er antallet af medlemslande gradvist blevet øget fra seks til 28 lande. I 2004 blev Cypern, Estland, Letland, Litauen, Malta, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn optaget i EU. Efterfølgende er antallet af medlemslande blevet udvidet to gange: i 2007 med Bulgarien og Rumænien og i 2013 med Kroatien. Alle statsborgere fra de nye medlemslande havde fuld og lige adgang til uddannelse i Danmark fra den dag, deres hjemlande blev medlem af EU.

I denne analyse opdeles EU/EØS-lande (ekskl. nordiske lande) i to grupper.

- *"Gamle" EU/EØS-lande*: lande som var medlemmer af EU/EØS før 2004 (primært vesteuropæiske lande).
- *"Nye" EU-lande*: lande, som er blevet medlemmer af EU efter 2004 (primært central- og østeuropæiske lande).

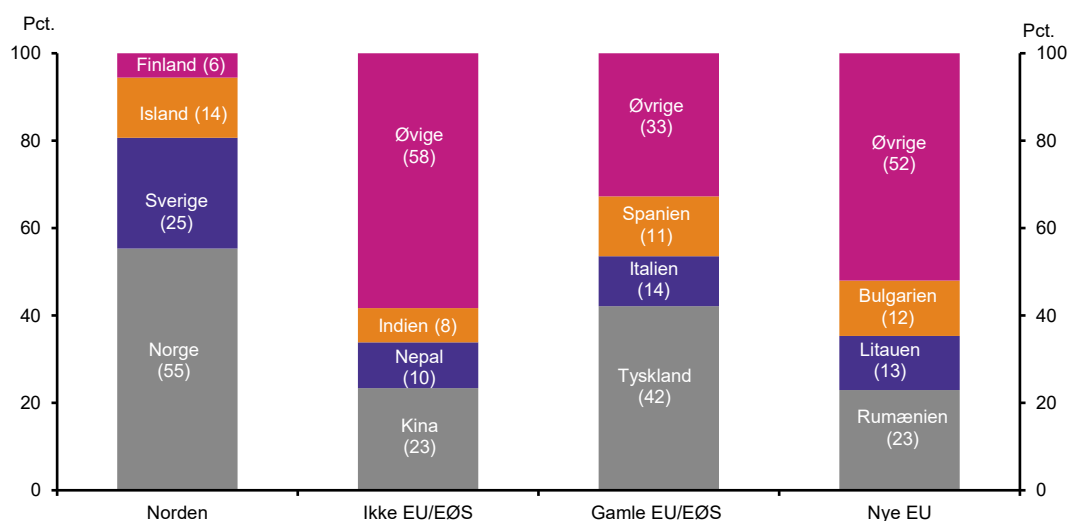
Se bilag afsnit 5.2 for en fuld oversigt over de to landegrupperinger.

Kilde: EU-oplysningen (2017): "Nye medlemslande og udvidelse" og europa.eu.

Studerende fra Norge udgør over halvdelen af alle internationale studerende fra de nordiske lande i 2015, mens studerende fra Sverige udgør ca. 25 pct. Tyskland, Spanien og Italien udgjorde ca. 67 pct. af alle internationale studerende fra "gamle" EU/EØS-lande, mens studerende fra Rumænien, Litauen og Polen udgør næsten halvdelen af alle internationale studerende fra "nye" EU-lande i 2015. Blandt internationale studerende fra ikke-EU/EØS-lande udgør studerende fra Kina, Nepal og Indien ca. 40 pct., jf. figur 2.6.

Figur 2.6

De tre største landegrupper blandt internationale studerende, som læser på en videregående uddannelse i Danmark, fordelt på statsborgerskabsgrupper, pct., 2015

Anm.: Tallene stemmer i visse tilfælde ikke til 100 pct. på grund af afrundinger

Antal studerende er opgjort pr. 1/10 i et givent år. Figuren dækker alle videregående uddannelser, dvs. erhvervsakademi-, professionsbachelor (ordinær og top-op), akademiske bachelor- og kandidatuddannelser.

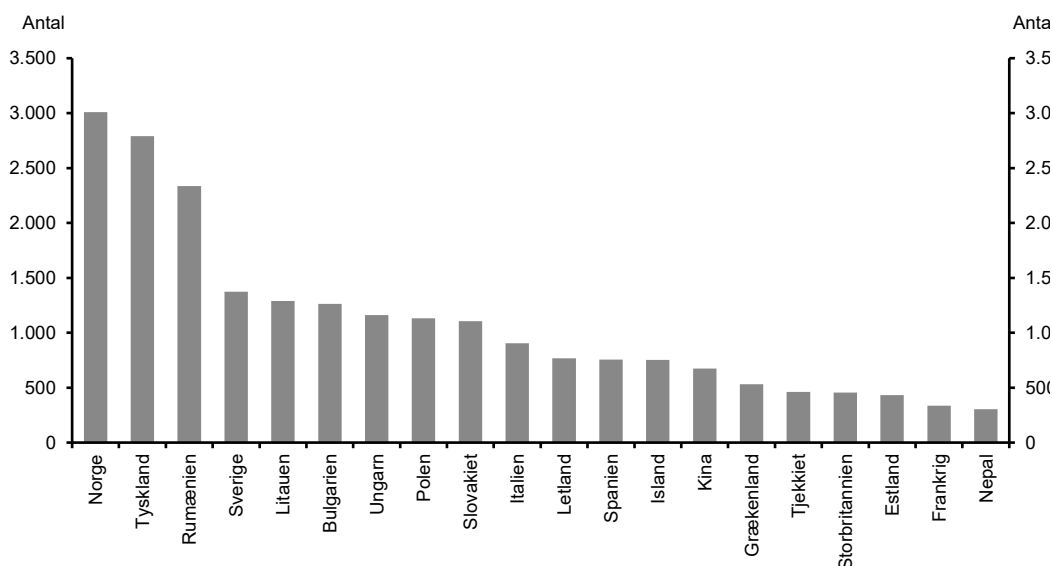
Internationale studerende med ukendt statsborgerskab indgår ikke i figuren.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

En sammenligning på tværs af landegrupperne viser, at de tre største statsborgerskabsgrupper blandt internationale studerende udgøres af norske, tyske og rumænske studerende, jf. figur 2.7. 30 pct. af alle internationale studerende, som var i gang med en uddannelse i 2015, kom fra Norge, Tyskland og Rumænien svarende til over 8.000 studerende.

Figur 2.7

De 20 største statsborgerskabsgrupper blandt internationale studerende, som læser på en videregående uddannelse i Danmark, antal, 2015

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

2.1.1 Internationale studerendes adgang til SU

Studerende fra EU/EØS-lande kan få SU på baggrund af forskellige forhold (ligestillingsårsager), f.eks. ophold i Danmark i over 5 år, ægteskab med en EU-borger eller som vandrede arbejdstagere, jf. boks 2.4.

Boks 2.4 Data og opgørelse af SU-modtagere

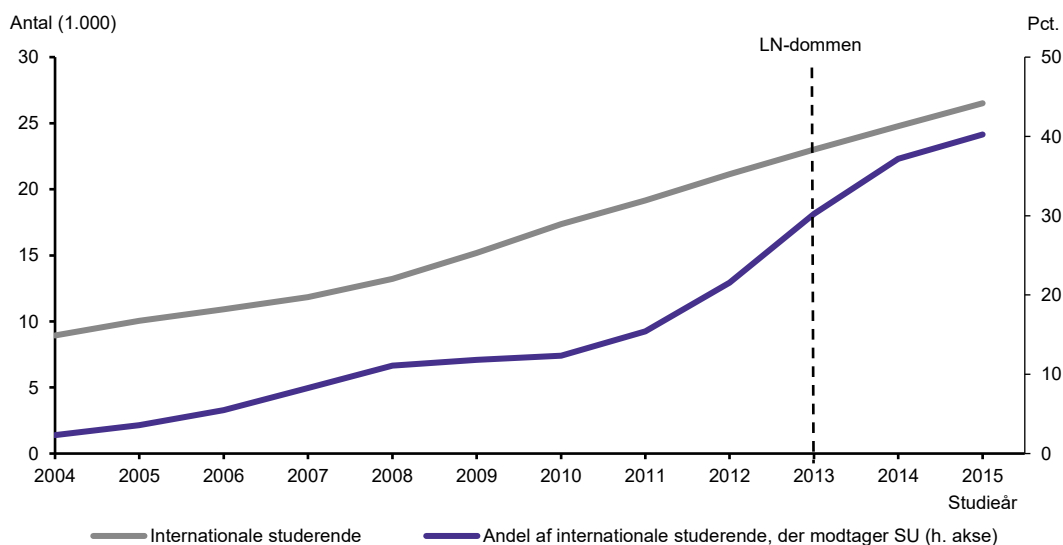
Opgørelserne af SU viser personer, som har fået SU på baggrund af en ligestillingsårsag, herunder ligestilling som Sydslesvigere, vandrede arbejdstagere, og på baggrund af integrationsloven.

Opgørelserne af studerende, som får SU i et studieår, viser et øjebliksbillede af studerende, som modtager SU på baggrund af en ligestillingsårsag. Da der er tale om aktive studerende kan nogle af de studerende, som ikke får SU på måletidspunktet, fremtidigt opfylde kriterierne for at få tildelt SU.

Fra 2004 til 2015 er antallet af SU-modtagere blandt internationale studerende steget fra 2 pct. til 40 pct. Især fra 2010 stiger andelen, der modtager SU på baggrund af en ligestillingsårsag markant fra 12 pct. til 40 pct., jf. figur 2.8.

Figur 2.8

Antal internationale studerende og andel af SU-mottagere, antal og pct., 2004-2015

Anm.: Opgørelsen er baseret på studerende, som er i gang med deres uddannelse pr. 1/10 i et givent studieår. SU-mottagere er baseret på studerende, som får SU til en videregående uddannelse på baggrund af en ligestillingsårsag.

Den stiplede linje angiver LN-dommens ikrafttrædelse.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af Danmarks Statistik.

Boks 2.5 LN-dommen

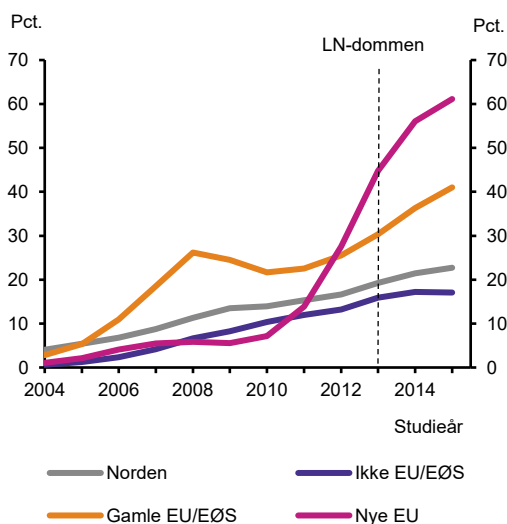
I 2013 afsagde EU-domstolen dom i sag C-46/12, L.N. (LN-dommen) om vandrende arbejdstagere. Dommen betyder, at EU/EØS-borgere der indvandrer til Danmark for at studere, har ret til SU, hvis de opfylder kravene som vandrende arbejdstagere. Studerende fra EU/EØS-lande, som arbejder mindst 10 til 12 timer om ugen, får derfor som udgangspunkt adgang til studiestøtte på samme vilkår som danske statsborgere.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Andelen af studerende, der modtager SU, er steget kraftigst blandt internationale studerende fra "nye" EU-lande. Fra 2004 til 2015 steg andelen af internationale studerende fra "nye" EU-lande fra 1 pct. til 61 pct. Blandt nordiske studerende modtog 4 pct. SU i 2004, mens 23 pct. modtog SU i 2015, jf. figur 2.9. Andelen af internationale studerende som modtager SU på baggrund af en ligestillingsårsag har været stigende blandt alle uddannelsesniveauer, jf. figur 2.10.

Figur 2.9

Andel af internationale studerende som modtager SU fordelt på statsborgerskab, pct., 2004-2015

Anm.: Opgørelsen er baseret på studerende, som er i gang med deres uddannelse pr. 1/10 i et givent studieår.

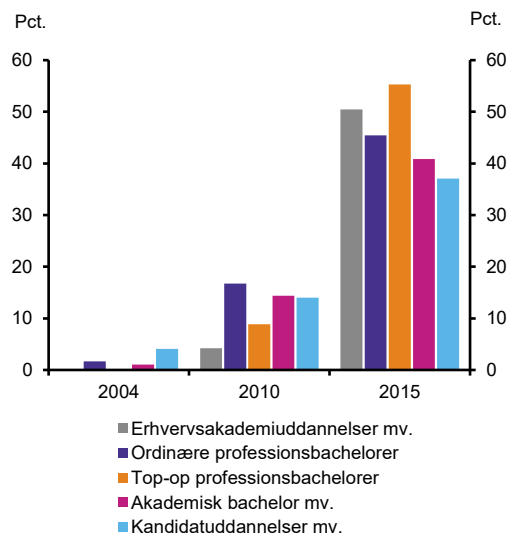
SU-modtagere er baseret på studerende, som får SU til en videregående uddannelse på baggrund af en ligestillingsårsag.

Den stiplede linje angiver LN-dommens ikrafttrædelse.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af Danmarks Statistik.

Figur 2.10

Andel af internationale studerende som modtager SU fordelt på uddannelsestype, pct., 2004, 2010 og 2015

Anm.: Opgørelsen er baseret på studerende, som er i gang med deres uddannelse pr. 1/10 i et givent studieår.

SU-modtagere er baseret på studerende, som får SU til en videregående uddannelse på baggrund af en ligestillingsårsag.

*Top-op uddannelser oprettes først i 2009.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af Danmarks Statistik.

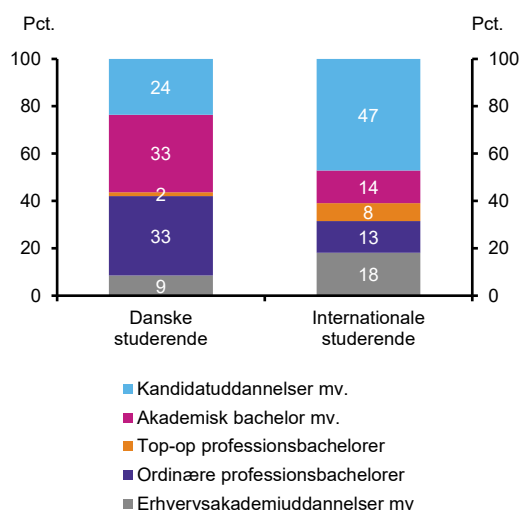
2.1.2 Internationale studerendes valg af uddannelse

Knap hver femte internationale studerende gik på en erhvervsakademiuddannelse i 2015, mens det tilsvarende var knap hver tiende danske studerende. Næsten halvdelen af alle internationale studerende gik på en kandidatuddannelse, mens det tilsvarende gælder lidt over hver fjerde danske studerende, jf. figur 2.11.

Halvdelen af internationale studerende fra "nye" EU-lande læser enten på en erhvervsakademiuddannelse eller på en professionsbacheloruddannelse. Øvrige internationale studerende læser på akademiske bachelor- og kandidatuddannelser, jf. figur 2.12.

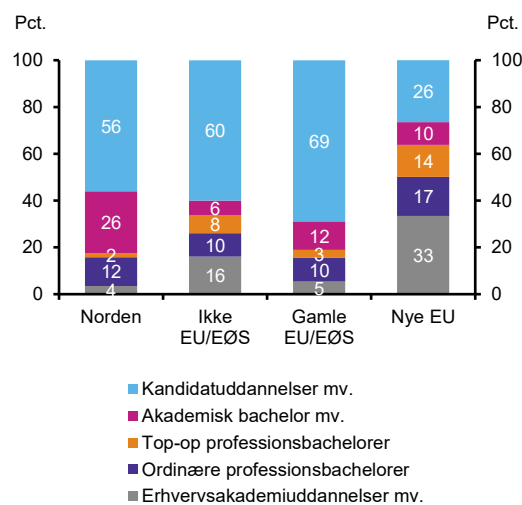
Figur 2.11

Studerende fordelt efter uddannelsestype, pct., 2015

Figur 2.12

Bestand af internationale studerende fordelt efter statsborgerskabsgruppe, pct., 2015

Anm.: Tallene stemmer i visse tilfælde ikke til 100 pct. på grund af afrundinger.

Erhvervsakademiuddannelser mv. dækker også over øvrige korte videregående uddannelser. Akademisk bachelor mv. dækker også studerende indskrevet på øvrige mellemlange videregående uddannelser. Kandidatuddannelser mv. dækker delte og udelte kandidatuddannelser. Statsborgerskab er uoplyst for ca. 5 pct. af internationale studerende.

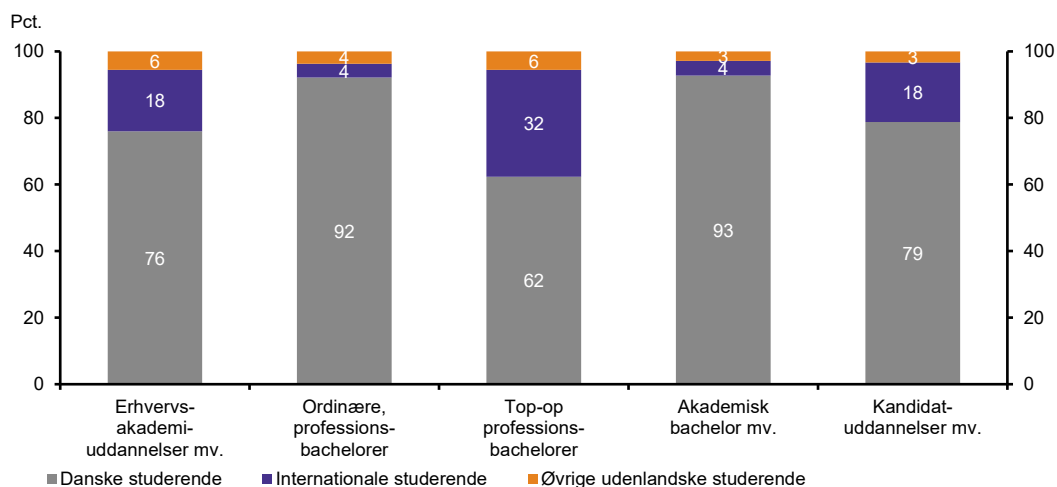
Se desuden figur 5.1-figur 5.4 for en oversigt over fordelingen af internationale studerende på hovedområder indenfor hver uddannelsestype.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Internationale studerende er overrepræsenteret på erhvervsakademi-, top-op professionsbachelor samt kandidatuddannelserne. På disse uddannelser udgør de henholdsvis 18 pct., 32 pct. og 18 pct. af de studerende, hvilket er højere end de 10 pct. som de udgør af den samlede bestand af studerende i 2015, jf. figur 2.13.

Figur 2.13

Studerende fordelt på deres baggrund og uddannelsestype, pct., 2015

Anm.: Tallene stemmer i visse tilfælde ikke til 100 pct. på grund af afrundinger.

Erhvervsakademiuddannelser mv. dækker også over øvrige korte videregående uddannelser. Akademisk bachelor mv. dækker også studerende indskrevet på øvrige mellemlange videregående uddannelser. Kandidatuddannelser mv. dækker delte og udelte kandidatuddannelser.

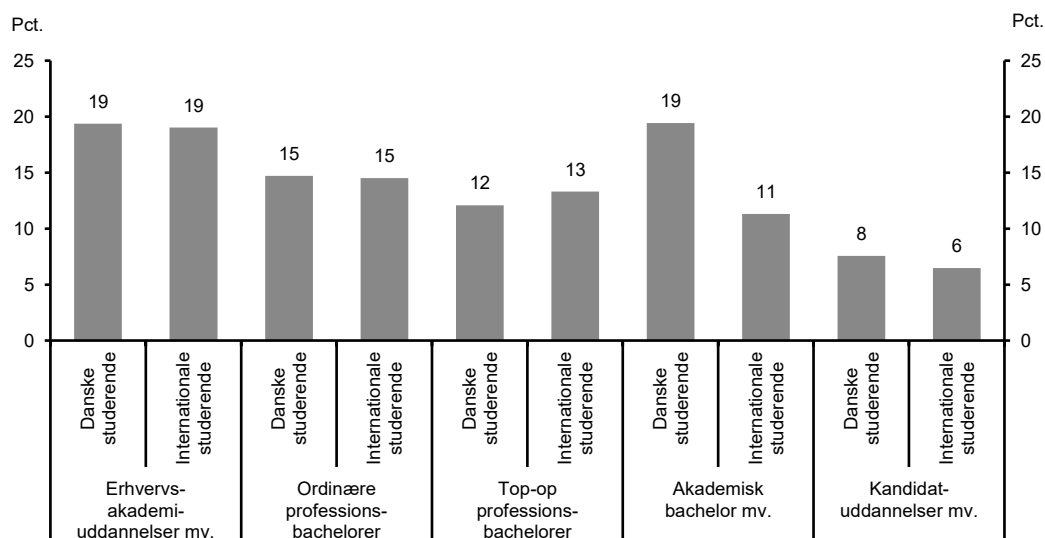
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

2.1.3 Internationale studerendes frafald på studiet

Frafaldet for internationale studerende afviger generelt set ikke væsentligt fra frafaldet blandt danske studerende. Internationale studerende har et lavere frafald på de akademiske bacheloruddannelser, hvor de dog også er underrepræsenteret, jf. figur 2.14.

Figur 2.14

Frafald for danske og internationale studerende inden for det første års studier, pct., 2015

Anm.: Beregningerne er baseret på studerende, som har påbegyndt deres uddannelse i 2015.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

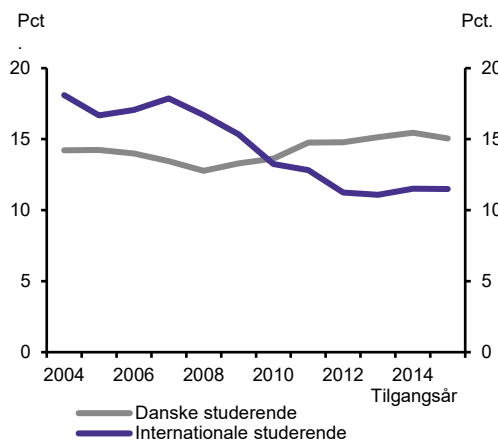
Andelen, der falder fra inden for første studieår, er faldet blandt internationale studerende, fra 2007 og frem, mens det har ligget mere konstant for danske studerende, jf. figur 2.15.

I 2015 var frafaldet i løbet af første studieår lavere blandt internationale studerende sammenlignet med danske studerende. Blandt danske studerende, som påbegyndte en uddannelse i 2015, var det 15 pct. der afbrød deres uddannelsesforløb inden for et år. Blandt internationale studerende var andelen 11 pct., jf. figur 2.15.

Internationale studerende fra "nye" EU-lande har det højeste frafald inden for det første års studier med 13 pct., mens frafaldet er lavest blandt internationale studerende fra Norden med 7 pct., jf. figur 2.16.

Figur 2.15

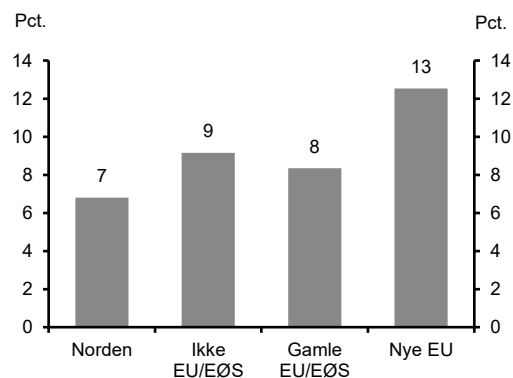
Udvikling i frafald inden for første studieår for danske og internationale studerende, pct., 2004-2015

Anm.: Beregningerne er baseret på studerende, som har påbegyndt deres uddannelse i 2015.
 Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Figur 2.16

Frafald for internationale studerende inden for det første år fordelt på statsborgerskab, pct., 2015

Anm.: Beregningerne er baseret på studerende, som har påbegyndt deres uddannelse i 2015.
 Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

2.2 Hvad gør de internationale studerende efter endt studie?

2.2.1 Internationale dimittenders udvandring og videre uddannelse

Fire år efter endt studie er 49 pct. af de internationale dimittender fortsat i Danmark. Til sammenligning er 98 pct. af de danske dimittender fortsat i landet. Omkring to ud af tre internationale dimittender er udvandret efter 8 år, mens det tilsvarende gælder ca. 96 af de danske dimittender, jf. figur 2.17.

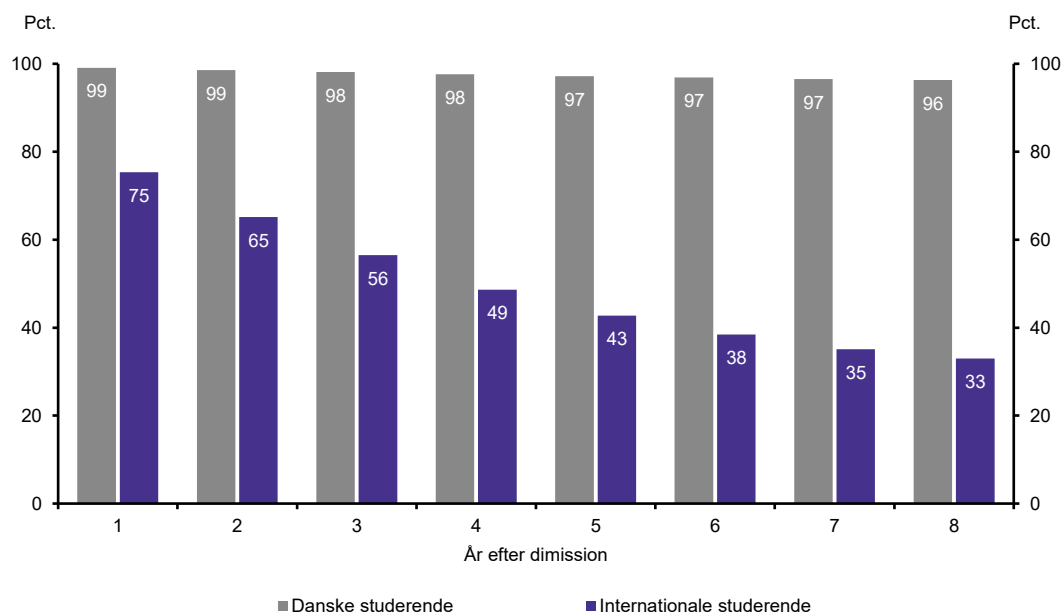
Boks 2.6 Beregning af udvandringstilbøjelighed

De studerendes udvandringstilbøjelighed er opgjort på baggrund af, hvorvidt de studerende har bopæl i Danmark i et givent antal år efter dimission. Udvandring dækker således både over studerende, som er udrejst af Danmark, eller som er døde.

Beregningerne tager kun udgangspunkt i dimittender, som har bopæl i Danmark i dimittendåret. Hver dimittend kan kun indgå én gang pr. dimittendår. Genindvandring medtages ikke i beregningerne.

Figur 2.17

Andel af danske og internationale dimittender som bliver i Danmark efter dimission, pct., dimittendår 2004-2015

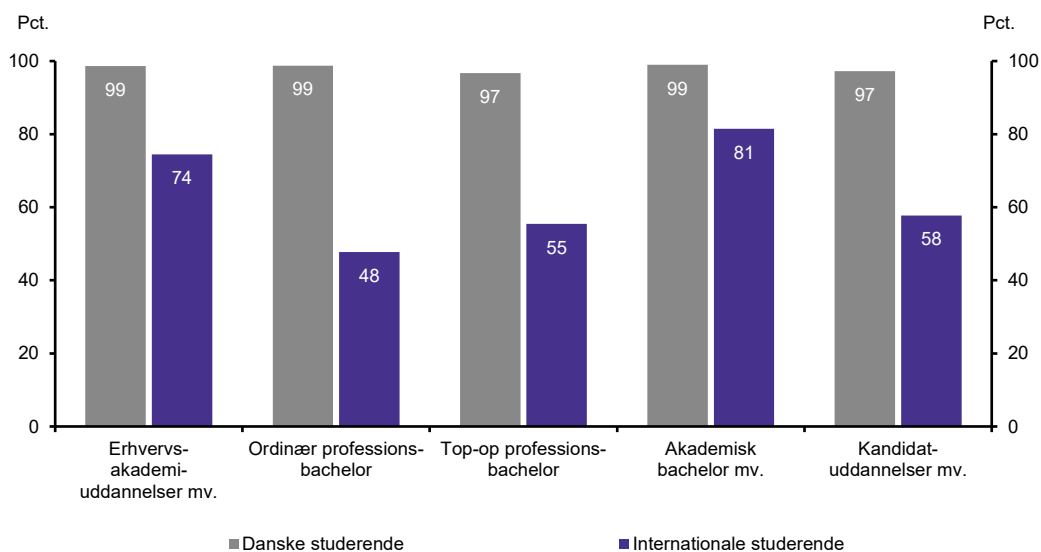
Anm.: Andelen af dimittender, der bliver i Danmark, er beregnet på tværs af dimittendårgangene 2004-2015. Andelen i år 8 efter dimission er beregningen på baggrund af dimittendkohorterne 2004-2007.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af Danmarks Statistik.

Ca. 48 pct. af internationale dimittender fra de ordinære professionsbacheloruddannelser er fortsat i Danmark 2 år efter dimission. Til sammenligning gælder det ca. 99 pct. af danske professionsbachelorordimittender. Blandt internationale dimittender fra erhvervsakademi- og akademiske bacheloruddannelser er det hhv. 74 og 81 pct., som er i Danmark 2 år efter dimission, mens det er 99 pct. af de danske dimittender, jf. figur 2.18.

Figur 2.18

Andel af danske og internationale dimittender som fortsat er i Danmark 2 år efter dimission fordelt på uddannelsesstype, pct., dimittendår 2004-2014

Anm.: Andelen af dimittender, der bliver i Danmark, er beregnet på tværs af dimittendårgangene 2004-2014.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af Danmarks Statistik.

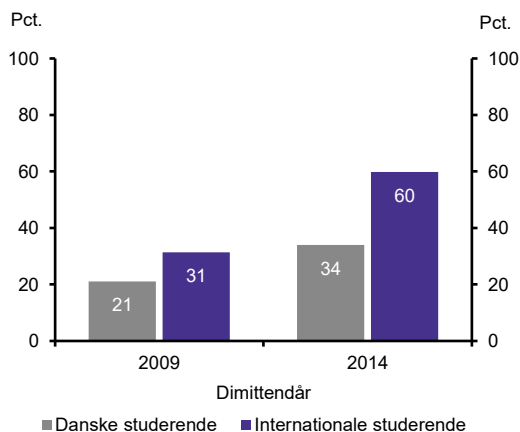
Top-op uddannelserne blev oprettet i 2009 som en 1½ års overbygning til erhvervsakademiuddannelserne. Efter endt uddannelse svarer det til at have taget en professionsbacheloruddannelse.

I 2009 og 2014 påbegyndte hhv. 21 pct. og 34 pct. af de danske dimittender fra erhvervsakademiuddannelserne efterfølgende en top-op professionsbacheloruddannelse. Blandt internationale erhvervsakademidimittender fra 2009 var det 31 pct. af dimittenderne, som overgik til en top-op professionsbacheloruddannelse, mens andelen var steget til knap 60 pct. blandt 2014-dimittenderne, jf. figur 2.19.

94 pct. og 92 pct. af danske studerende, som færdiggjorde en akademisk bacheloruddannelse i hhv. 2009 og 2014, påbegyndte efterfølgende en kandidatuddannelse i Danmark. Blandt internationale studerende er det tilsvarende hhv. 73 pct. og 76 pct. blandt dimittenderne fra 2009 og 2014, jf. figur 2.20.

Figur 2.19

Andel af erhvervsakademiuddannede, som påbegynder en top-op professionsbacheloruddannelse, pct., dimittendår 2009 og 2014.

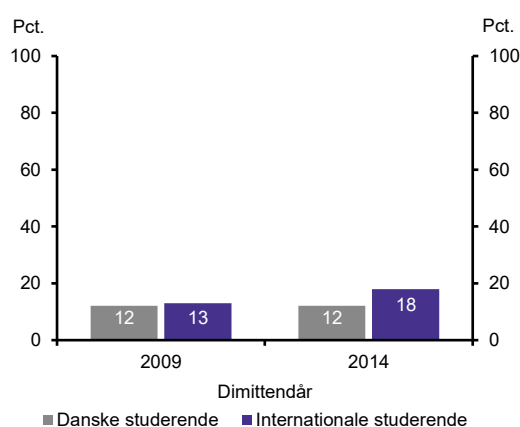

Anm.: Alle påbegyndte top-op professionsbacheloruddannelser er medtaget uafhængigt af, om uddannelsen er afsluttet eller ej, og uafhængigt af hvor mange år efter dimission uddannelsen er påbegyndt.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Figur 2.20

Andel af professionsbacheloruddannede, som påbegynder en kandidatuddannelse, pct., dimittendår 2009 og 2014.

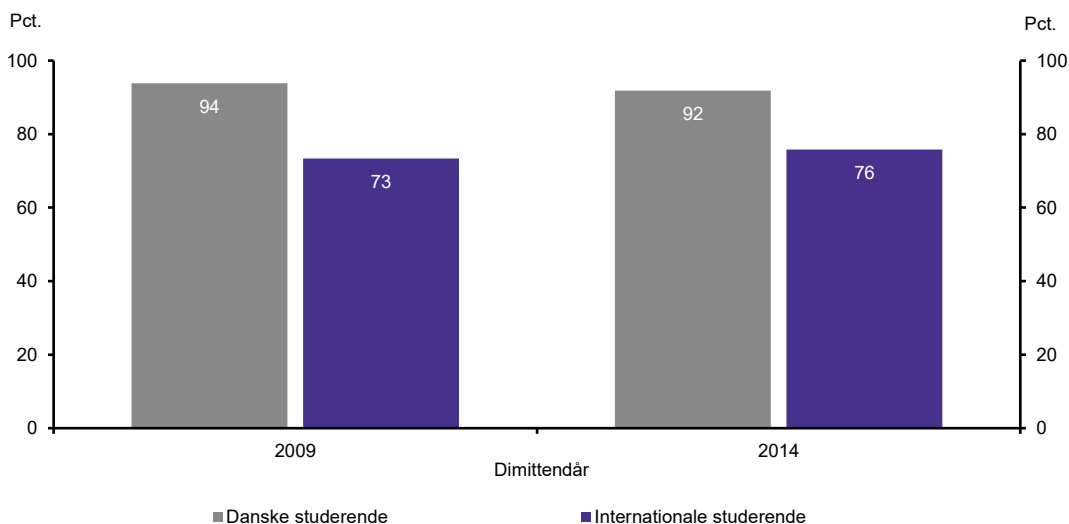

Anm.: Alle påbegyndte kandidatuddannelser er medtaget uafhængigt af, om uddannelsen er afsluttet eller ej, og uafhængigt af hvor mange år efter dimission uddannelsen er påbegyndt.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Figur 2.21

Andel af akademiske bachelordimittender, som påbegynder en kandidatuddannelse, pct., dimittendår 2009 og 2014.

Anm.: Alle påbegyndte kandidatuddannelser er medtaget uafhængigt af, om uddannelsen er afsluttet eller ej, og uafhængigt af hvor mange år efter dimission uddannelsen er påbegyndt.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Boks 2.7 Andel af studerende, som læser videre på en overbygning

Opgørelserne viser andelen af dimittender fra hhv. erhvervsakademi-, professionsbachelor og akademiske bacheloruddannelser, der påbegynder hhv. en top-op professionsbachelor eller en kandidatuddannelse. Opgørelserne dækker alle dimittender, som påbegynder en top-op professionsbachelor eller kandidatuddannelse i perioden fra dimittendåret til og med 2016.

Opgørelserne er ikke korrigerede for dimittender, der udvandrer.

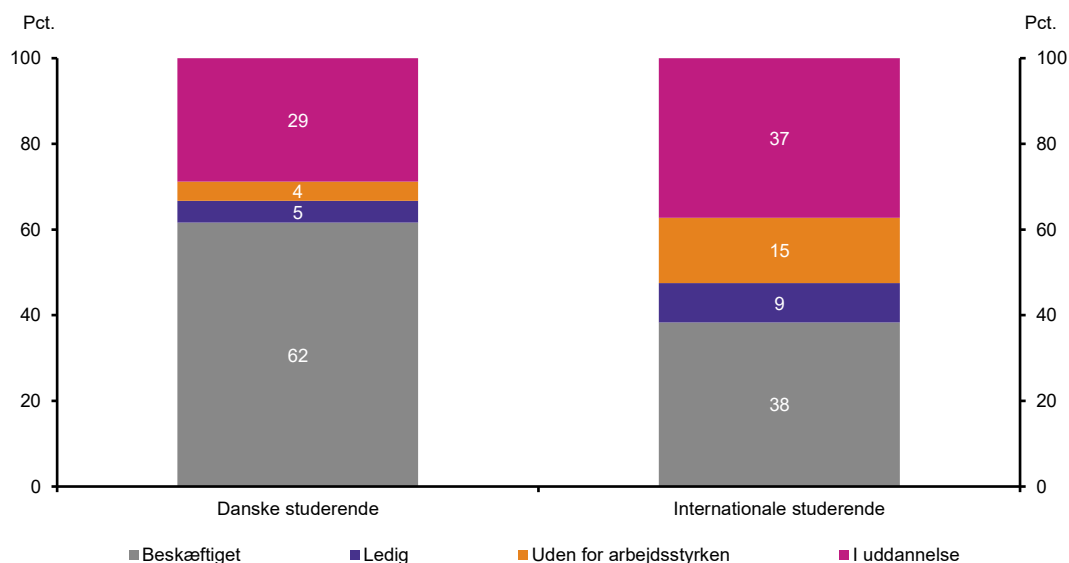
2.2.2 Internationale studerendes beskæftigelse og løn efter studie

Knap 40 pct. af de internationale dimittender, som bor i Danmark 2 år efter dimission, er i beskæftigelse, mens 62 pct. af de danske dimittender er beskæftigede. Henholdsvis 5 pct. og 9 pct. af de danske og internationale dimittender er ledige to år efter dimission.

Internationale dimittender står i højere grad uden for arbejdsmarkedet (15 pct.) sammenlignet med danske dimittender (4 pct.), jf. figur 2.22. Personer, som står uden for arbejdsmarkedet, dækker både modtagere af offentlig forsørgelse (f.eks. kontanthjælp til ikke-jobparate) samt personer, som ikke modtager offentlig forsørgelse (f.eks. personer som er forsørgede af deres ægtefæller). Det skal bemærkes, at en del af de internationale dimittender, som står uden for arbejdsmarkedet, kan være udvandret af landet i løbet af opgørelsesåret. Det kan være medvirkende til, at beskæftigelsen for internationale dimittender, som bliver i Danmark, undervurderes.

Figur 2.22

Status for danske og internationale dimittender (2013), der fortsat er i Danmark, målt 2 år efter dimission, pct.

Anm.: Tallene stemmer i visse tilfælde ikke til 100 pct. på grund af afrundinger.

Ph.d. indgår som uddannelse.

En del af internationale studerende, som står uden for arbejdsstyrken, kan være udvandret i løbet af opgørelsesåret, hvorfor beskæftigelse blandt disse grupper kan være undervurderet.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af Danmarks Statistik.

Boks 2.8 Opgørelse af arbejdsmarkedsstatus

Opgørelsen tager udgangspunkt i arbejdsmarkedsstatus for dimittender, som fortsat har bopæl i Danmark 2 år efter dimission. Dimittender, som afslutter to uddannelser i løbet af et studieår, indgår kun én gang pr. dimittendår.

Uddannelses- og arbejdsmarkedsstatus er opgjort som punktnedslag to år efter dimission. Uddannelsesstatus er opgjort 1/10, mens arbejdsmarkedsstatus er opgjort ultimo november vha. den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS). Arbejdsmarkedsstatus opgøres kun for dimittender, som ikke er under uddannelse.

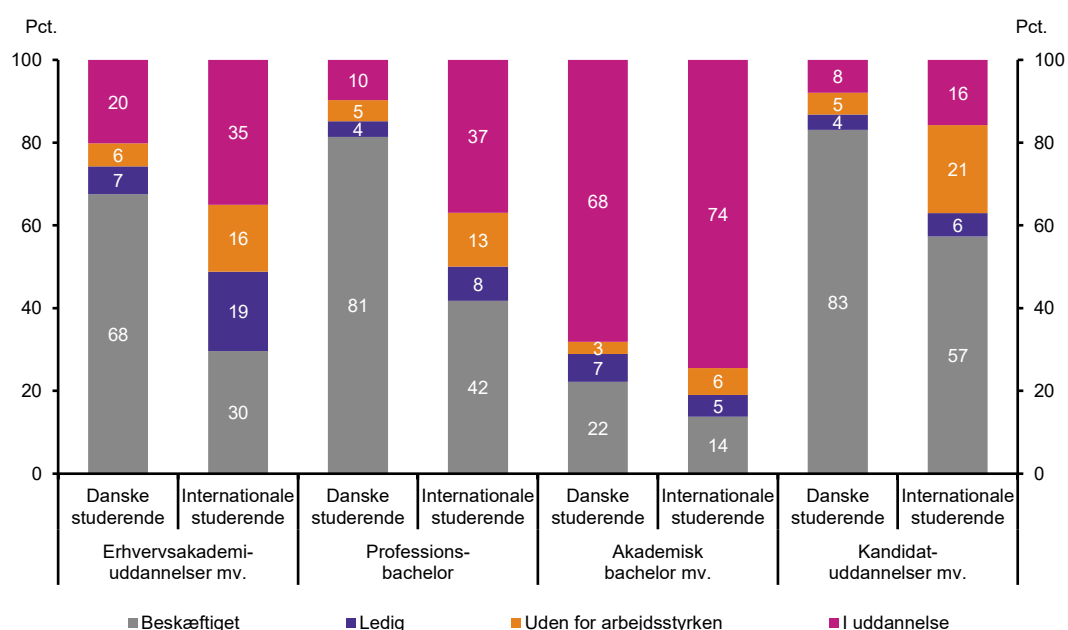
En andel af de internationale dimittender, som står uden for arbejdsmarkedet, kan være udvandret. Det skyldes, at internationale dimittender, som rejser ud af Danmark, ikke altid melder flytning til det danske folkeregister. Der kan derfor være en forsinkelse i, hvornår Danmarks Statistik modtager oplysninger, om at dimittenderne ikke længere har bopæl i Danmark. Det kan være medvirkende til, at beskæftigelsen blandt internationaldimittender, som bliver i Danmark, undervurderes.

Omkring to ud af tre danske dimittender fra erhvervsakademiuddannelserne er i beskæftigelse to år efter endt uddannelse, hvor det til sammenligning er én ud af tre internationale dimittender. Det skyldes bl.a., at en større andel af internationale studerende læser videre, men også at de i højere grad er ledige eller står uden for arbejdsmarkedet, jf. figur 2.23.

Blandt danske og internationale dimittender fra en kandidatuddannelse, som er under uddannelse 2 år efter afsluttet uddannelse, er størstedelen (hhv. 93 og 85 pct.) i gang med en Ph.d.-uddannelse.

Figur 2.23

Arbejdsmarkedsstatus for danske og internationale dimittender, der fortsat er i landet 2 år efter afsluttet uddannelse, fordelt på uddannelsestype, pct., dimittendår 2013

Anm.: Tallene stemmer i visse tilfælde ikke til 100 pct. på grund af afrundinger.

Ph.d.-uddannelse er kategoriseret som uddannelse. Blandt danske dimittender fra kandidatuddannelser, som er under uddannelse 2 år efter dimission, læser 93 pct. en Ph.d.-uddannelse. Blandt internationale dimittender er det tilsvarende 85 pct. af dimittenderne, som er under uddannelse 2 år efter dimission.

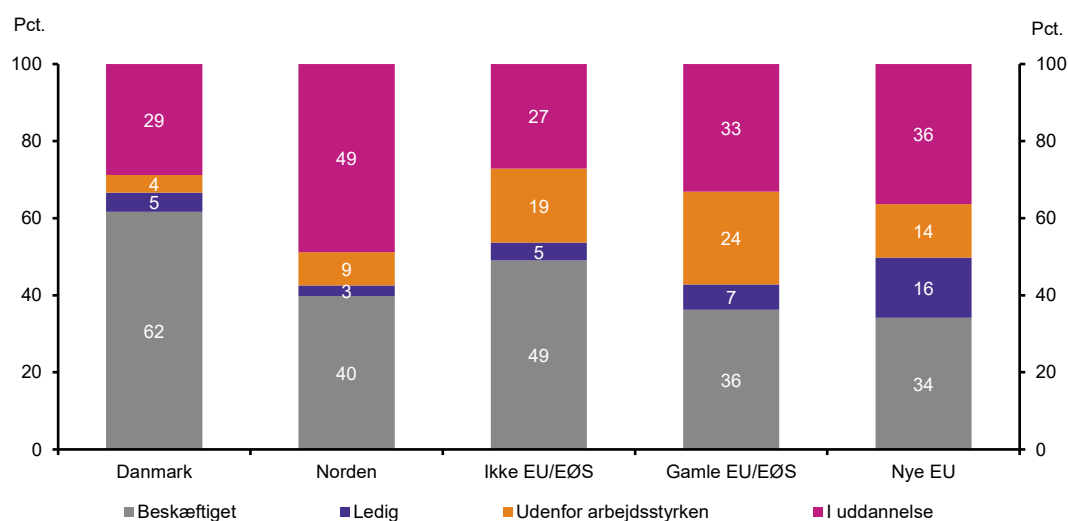
En del af de internationale studerende, som står uden for arbejdsstyrken, kan være udvandret i løbet af opgørelsesåret, hvorfor beskæftigelse kan være undervurderet.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af Danmarks Statistik.

Af de internationale studerende, som fortsat er i landet 2 år efter dimission, er det knap halvdelen af de internationale dimittender fra ikke-EU/EØS-lande, som er i beskæftigelse. Blandt de øvrige internationale dimittender er hhv. 40 pct., 36 pct. og 34 pct. fra de nordiske, "gamle" EU/EØS og "nye" EU-lande i beskæftigelse. 49 pct. af de nordiske studerende, som fortsat er i landet 2 år efter afsluttet uddannelse, er i gang med en ny uddannelse. Det er højere end for øvrige internationale dimittender, jf. figur 2.24.

Figur 2.24

Arbejdsmarkedsstatus for internationale dimittender, der fortsat er i landet 2 år efter afsluttet uddannelse, fordelt på statsborgerskab, pct., dimittendår 2013

Anm.: Tallene stemmer i visse tilfælde ikke til 100 pct. på grund af afrundinger.

Ph.d. indgår som uddannelse.

En del af internationale studerende, som står uden for arbejdsstyrken, kan være udvandret i løbet af opgørelsesåret, hvorfor beskæftigelse blandt disse grupper kan være undervurderet.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af Danmarks Statistik.

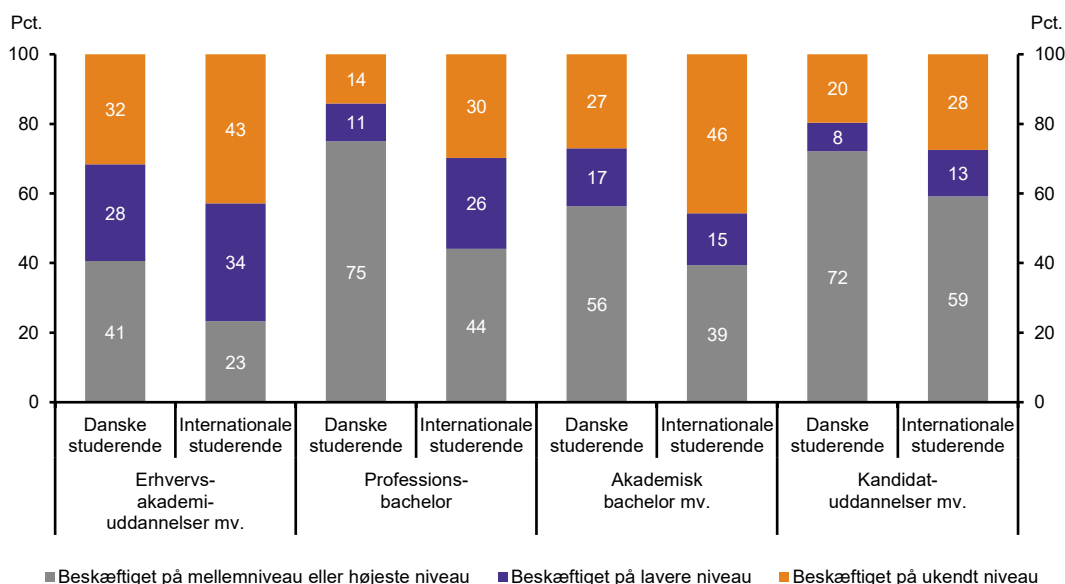
Andelen af dimittender, der arbejder med en arbejdsfunktion, som er registreret til mellem eller højt vidensniveau, er generelt stigende med uddannelsesniveauet. Det gælder både danske og internationale studerende – men andelen er højere blandt danske dimittender.

Blandt danske dimittender fra 2013, der er i beskæftigelse to år efter endt uddannelse, er det eksempelvis 41 pct. af de erhvervsakademiuddannede, som arbejder i et job, som ifølge Danmarks Statistik kræver viden på mellem eller højt niveau. Det er derimod 23 pct. af internationale dimittender fra samme dimittendårgang. Blandt kandidatuddannede udgør andelen henholdsvis 72 pct. og 59 pct., jf. figur 2.25.

For omkring hver tredje internationale studerende er der ikke registreret en arbejdsfunktion. Det gælder for 20 pct. af de danske dimittender.

Figur 2.25

Skønnet type af beskæftigelse i andet år efter dimission, pct. danske og internationale dimittender 2013

Anm.: Imputerede disco-koder er klassificeret som "arbejde på ukendt niveau".

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af Danmarks Statistik.

Boks 2.9 Klassificering af jobfunktioner

Med udgangspunkt i en registerbaseret fagklassifikation og beslægtede jobfunktioner kan nyuddannede i beskæftigelse opdeles i to grupper:

- Jobfunktioner som kræver mellem eller højt vidensniveau inden for pågældende område
- Jobfunktioner som kræver et lavere vidensniveau, eksempelvis almindeligt kontor- og kundeservicearbejde, service- og salgsarbejde, håndværkspræget arbejde, andet manuelt arbejde mv.

Vurderingen af de nyuddannedes arbejdsopgaver er behæftet med usikkerhed, da den er baseret på en indberetning fra arbejdsgiveren. I 2014 er der en del DISCO-oplysninger på det private område, der enten mangler eller er af dårlig kvalitet. Det drejer sig om ca. 100.000 indregistreringer, hvoraf ca. 40.000 er imputerede (justeret) af Danmarks Statistik. Imputerede jobfunktioner er placeret under "ukendt niveau" i opgørelsen.

I private virksomheder med færre end 10 ansatte har arbejdsgiveren ikke pligt til at indberette oplysninger om de ansattes jobfunktioner, hvorfor DISCO-oplysningen i disse tilfælde ofte mangler.

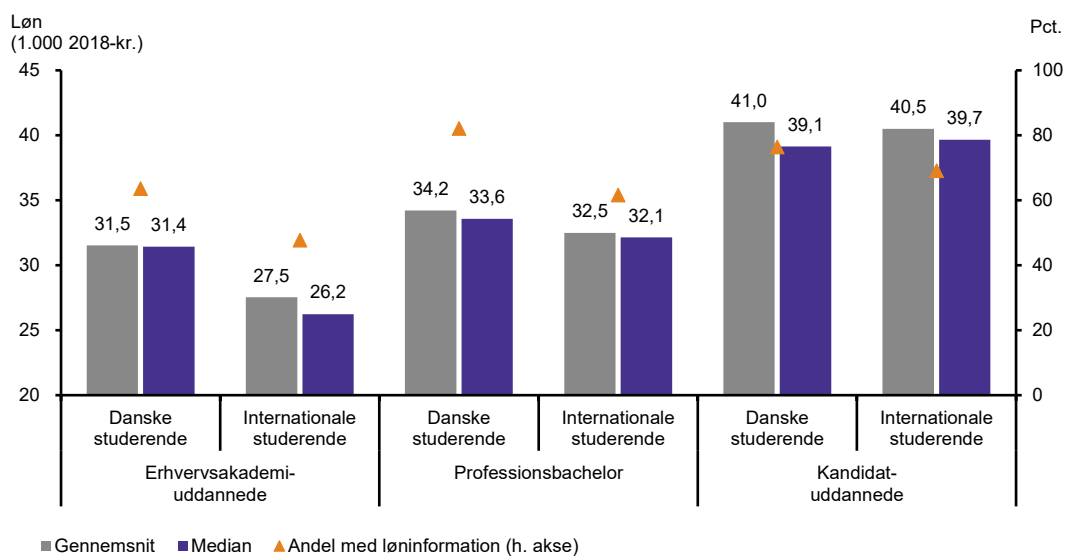
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet og Danmarks Statistik.

Internationale dimittender fra erhvervsakademiuddannelser tjener i gennemsnit 27.500 kr. om måneden i andet år efter dimission. Det er knap 4.000 kr. mindre om måneden end danske dimittender fra erhvervsakademiuddannelserne. Når medianlønningerne sammenlignes er forskellen større og udgør lidt over 5.000 kr. pr. måned.

Internationale professionsbachelor- og kandidatuddannede tjener i gennemsnit 32.500 og 40.500 kr. om måneden, hvilket er henholdsvis 1.700 og 500 kr. mindre end tilsvarende danske dimittender, jf. figur 2.26.

Figur 2.26

Gennemsnit og median (standardiseret) månedsløn for dimittender 2010-2013, 1.000 kr. og pct., 2018-kr.

Anm.: Standardberegnet månedsførtjeneste er en beregnet fuldtidsløn baseret på den aftalte timeløn inkl. div. tillæg og pension, men fratrukket betaling for overtid og fravær. Lønbegrebet kommer dermed tæt på den løn som er "aftalt" mellem arbejdsgiver og lønmodtager, uagtet evt. fravær eller overarbejde.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af Danmarks Statistik.

Boks 2.10 Standardiseret månedsløn

Den standardberegnete månedsløn er en beregnet fuldtidsløn baseret på den standardberegnete timefortjeneste. Standardberegningen tager højde for evt. fravær, sygdom og overarbejde, men inkluderer feriebetalinger, pension, tillæg og personalegoder. Lønbegrebet kommer dermed tæt på den løn, som er "aftalt" mellem arbejdsgiver og lønmodtager.

I tilfælde af flere ansættelser i løbet af et år benyttes månedslønnen for ansættelsen med flest præsterede timer.

Blandt beskæftigede internationale studerende er der en større andel, hvor der mangler lønoplysninger i Danmarks Statistiks lønregister. Eksempelvis er der lønoplysninger for 82 pct. af de nyuddannede danskere med en professionsbachelor, mens det er 62 pct. blandt internationale studerende.

3. Internationale studerendes nettobidrag til de offentlige finanser

Opgørelsen af det skønnede nettobidrag til de offentlige finanser afhænger i høj grad af, hvilke offentlige indtægter og udgifter man tillægger internationale studerende.

Beregningerne af nettobidraget for internationale studerende er baseret på alle offentlige udgifter og indtægter fra den offentlige budgetsaldo. Der er nogle offentlige udgifter, som internationale studerende trækker mere på end andre. Eksempelvis trækker internationale studerende på udgifter til videregående uddannelse men ikke på udgifter til f.eks. folkeskolen og dagsinstitutionerne. Det skal bemærkes, at nettobidragsberegningerne udelukkende fokuserer på internationale studerendes offentlige indtægter og udgifter, mens offentlige udgifter og indtægter forbundet med medfølgende familiemedlemmer eller børn ikke indgår i beregningerne.

En række offentlige poster kan ikke direkte kobles til den enkelte internationale studerende. Det drejer sig navnlig om kollektive udgifter (og i mindre grad indtægter) til eksempelvis offentlig administration, politi, forsvar og infrastruktur.

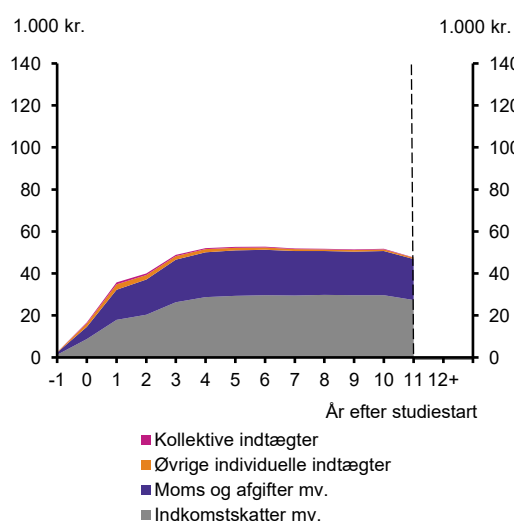
Antallet af internationale studerende i Danmark har været stigende gennem en længere periode. Selvom der ikke er tale om de samme personer i alle årene, udgør internationale studerende ikke desto mindre en varig del af den danske befolkning. Set over en længere tidshorisont bidrager internationale studerende i udgangspunktet til finansieringen og forbruget af de offentlige udgifter parallelt med den øvrige del af befolkningen i Danmark. I dette tilfælde vil opgørelsen af internationale studerendes nettobidrag til de offentlige finanser tage udgangspunkt i samtlige offentlige indtægter og udgifter – såvel individuelle som kollektive.

Hvis man derimod ikke betragter internationale studerende som en varig del af den danske befolkning, vil en opgørelse af nettobidraget til de offentlige finanser alene inkludere offentlige indtægter og udgifter, der mere direkte kan knyttes til den internationale studerende.

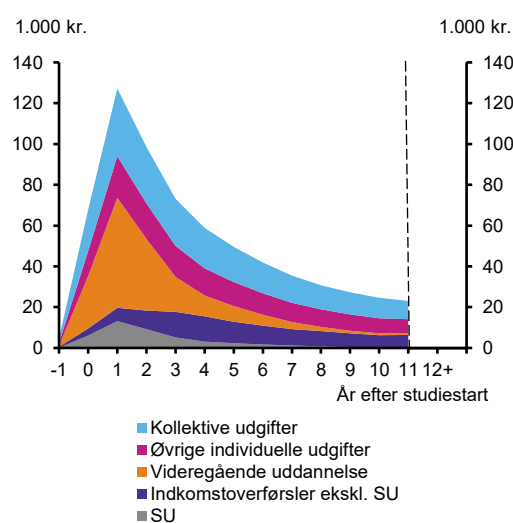
De gennemsnitlige offentlige indtægter for internationale studerende stiger løbende efter studiestart, og efter 3 år ligger de stabilt på årligt 50.000 kr. i gennemsnit pr. internationale studerende (inklusive stigende antal udrejste studerende)⁵. Indtægterne udgøres primært af indkomstskatter mv. (55 pct.) samt moms mv. (41 pct.), mens øvrige individuelle og kollektive indtægter udgør resten af de offentlige indtægterfigur 3.2, jf. figur 3.1. Da en stor del af internationale studerende udvandrer, betyder det, at de gennemsnitlige offentlige indtægter ikke stiger over tid, selvom flere studerende afslutter deres uddannelse og kommer i beskæftigelse.

Figur 3.1

Gennemsnitlige offentlige indtægter (inkl. udvandringstilbøjelighed) for internationale studerende fra året før studiestart og 11 år efter

Figur 3.2

Gennemsnitlige offentlige udgifter (inkl. udvandringstilbøjelighed) for internationale studerende fra året før studiestart og 11 år efter

Anm.: År 0 angiver studiestartsåret, mens år -1 angiver året før studiestart.

Udgifterne til videregående uddannelse er korrigeret for, at en andel af ikke-EU/EØS-studerende er selvbetalere. Desuden er den nordiske overenskomst modregnet i udgifterne til videregående uddannelser for nordiske studerende.

De stiplede linjer angiver, at de offentlige indtægter og udgifter for internationale studerende i perioden 2004-2015 maksimalt kan måles 11 år efter studiestart. De gennemsnitlige indtægter og udgifter er inkl. udrejste. Se boks 3.1 for uddybning af de offentlige indtægter og udgifter samt afsnit 4.3.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, Højbjerg Brauer Schultz' beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik og Lovmodellens 33 pct. stikprøve.

De gennemsnitlige offentlige udgifter (inkl. udrejste internationale studerende) er højest 1 år efter studiestart, og udgør ca. 128.000 pr. studerende⁶. Heraf udgør udgifter til uddannelse (taxameterpenge, færdiggørelsesbonus samt SU) ca. 67.000 kr. pr. studerende, svarende til 53 pct. af udgifterne. De gennemsnitlige offentlige udgifter falder til ca. 23.000 pr. studerende i år 11 efter studiestart⁷, jf. figur 3.2.

⁵ Indtægterne summer over alle offentlige indtægter fra år -1 før studiestart til år 11 efter studiestart. Ca. 17 pct. af de internationale studerende er indvandret til Danmark et år før studiestart, hvorfor deres indtægter i dette år også indgår i nettobidragberegningerne.

⁶ Årsagen til, at de offentlige udgifter er højest i år 1 og ikke i år 0 (studiestartsåret), skyldes, at en stor del af de studerende påbegynder deres uddannelse i midten af et kalenderår, hvorfor de i år 0 kun tillægges et halvt års udgifter.

⁷ Udgifterne summer over alle offentlige udgifter fra år -1 før studiestart til år 11 efter studiestart. Ca. 17 pct. af de internationale studerende er indvandret til Danmark et år før studiestart, hvorfor deres udgifter i dette år også indgår i nettobidragberegningerne.

Faldet i de offentlige udgifter skyldes primært et fald i uddannelsesudgifterne, når de studerende færdiggør deres uddannelse, samt at flere internationale studerende udrejser, og dermed trækker de gennemsnitlige offentlige udgifter ned.

Boks 3.1 Offentlige indtægter og udgifter

Indtægter

- *Indkomstskatter mv.* dækker bl.a. kildeskat, vægtafgift, arbejdsmarkedsbidrag, selskabsskat mv., realrenteafgift, medielicens og andre personlige indkomstskatter.
- *Moms og afgifter mv.* dækker bl.a. over moms og punktafgifter, told, registreringsafgift, ejendomsskat (grundskyld) for boligejere og ejendomsskat (grundskyld) for lejere.
- *Øvrige individuelle indtægter* dækker over overførsler fra den private til den offentlige sektor.
- *Kollektive indtægter* dækker over den offentlige sektors indtægter af renter og udbytte, bidrag til sociale ordninger fra husholdningerne til den offentlige sektor samt andre løbende overførsler til den offentlige sektor.

Udgifter

- *Udgifter til SU* dækker offentlige udgifter til internationale studerende baseret på SU-udgifterne fra 2014.
- *Udgifter til videregående uddannelse* er baseret på uddannelsesudgifter fra 2016. Uddannelsesudgifterne består hovedsageligt studenterårsværkstakster (STÅ) og færdiggørelsesbonus. Udgifterne til videregående uddannelse er korrigeret for, at en andel af ikke-EU/EØS-studerende er selvbetalere. Desuden er den nordiske overenskomst modregnet i udgifterne til videregående uddannelser for nordiske studerende.
- *Indkomstoverførsler ekskl. SU* dækker over bl.a. over kontanthjælp, ledighedsydelse, sygedagpenge, arbejdsløshedsdagpenge m.fl.
- *Øvrige individuelle udgifter* dækker over udgifter til voksenuddannelse, aktiv beskæftigelse, sundhed (medicin, sygesikring og hospital), øvrig individuel andel af offentlige udgifter og dansk finansierede stipendier.
- *Kollektive udgifter* dækker over kollektivt offentligt forbrug, tjenestemandspensioner, overførsler fra den offentlige sektor, offentlige forvaltning og services faste investeringer, købe af jord og rettigheder, netto, i den offentlige sektor.

Se mere om beregningsmetode og -grundlag i afsnit 4.3.

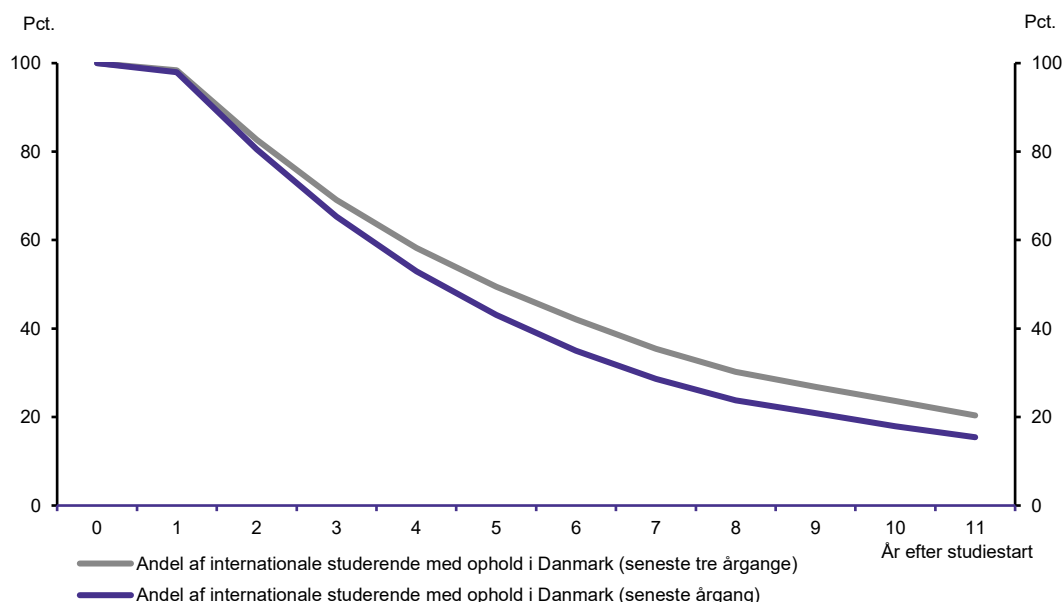
3.1 Halvdelen af de internationale studerende er udrejst 5 år efter studiestart

Udvandringstilbøjeligheden – under og efter studierne – har stor betydning for beregningerne af det gennemsnitlige nettobidrag til de offentlige finanser fra internationale studerende. I løbet af studietiden i Danmark bidrager internationale studerende negativt til de offentlige finanser. Det skyldes blandt andet offentlige udgifter til videregående uddannelse og SU. For at internationale studerende kan bidrage positivt til de offentlige finanser, er det en forudsætning, at de bliver i Danmark og kommer i beskæftigelse efter endt uddannelse.

Mellem 50 og 60 pct. af alle internationale studerende er udvandret 5 år efter studiestart, mens ca. 14-20 pct. fortsat er i Danmark 11 år efter studiestart, jf. figur 3.3.

Figur 3.3

Andel af internationale studerende, der bliver i Danmark i 0-11 år efter studiestart, baseret på adfærden blandt de seneste tre studieårsgange og den seneste studieårsgang, pct., 2004-2015

Anm.: År 0 angiver studiestartsåret.

Andelen af internationale med ophold i Danmark er beregnet på tværs af de forskellige studieårsgange. I hvert år efter studiestart benyttes oplysninger om de seneste tre studieårsgange, som der er data for. Andelen er beregnet på baggrund af den betingede sandsynlighed for at være i Danmark. Udrejsetilbøjeligheden inkluderer både studerende, som har dimetteret og afbrudt deres uddannelse. Genindvandring medtages ikke.

Se boks 3.2 og afsnit 4.3 for dokumentation og beregningsmetode.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, Højbjerg Brauer Schultz' beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik.

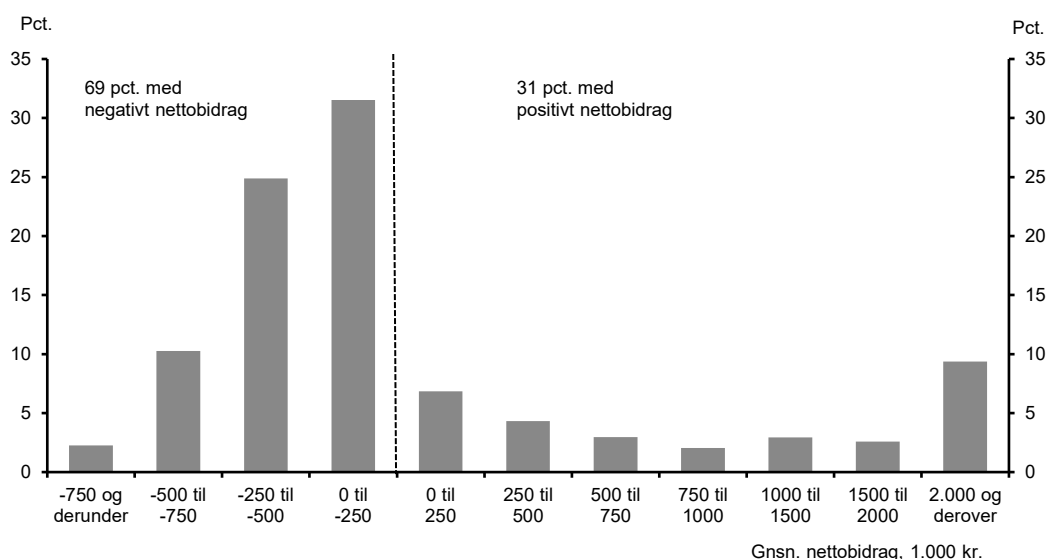
3.2 Knap én ud af tre internationale studerende giver flere offentlige indtægter end udgifter

For internationale studerende, der startede på deres studier i løbet af perioden 2004 til 2007, skønnes ca. 29-31 pct. at bidrage positivt til de offentlige finanser over et livsforløb. Derimod har 69-71 pct. et skønnet negativt nettobidrag. Metoden til at skønne internationale studerendes nettobidrag til de offentlige finanser fremgår af boks 3.2.

Blandt internationale studerende, som bidrager negativt til de offentlige finanser, giver knap halvdelen (46 pct.) et gennemsnitligt skønnet nettobidrag over et helt livsforløb på mellem 0 og -250.000 kr. Ca. halvdelen (48 pct.) af internationale studerende, som skønnes at give et positivt nettobidrag, giver et nettobidrag på 1 mio. kr. eller derover i løbet af et livsforløb, jf. figur 3.4.

Figur 3.4

Fordeling af det skønnede akkumulerede nettobidrag til de offentlige finanser over et helt livsforløb for internationale studerende med studiestart fra 2004 til 2007, pct.

Anm.: Nettobidraget er skønnet på baggrund af udvandringstilbøjeligheden fra skøn 1, jf. boks 3.2.

Se boks 3.2 og afsnit 4.3 for dokumentation og beregningsmetode. Det akkumulerede nettobidrag er diskonteret på baggrund af Finansministeriets lønkorrigerede diskonteringsfaktor normaliseret til 2016-niveau.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, Højbjerg Brauer Schultz' beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik, Lovmodellens 33 pct. stikprøve, og Finansministeriets nettobidrag for vestlige indvandrere.

Ca. én ud af fire internationale studerende på henholdsvis erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelserne skønnes at give et positivt nettobidrag til de offentlige finanser. Nettobidraget er positivt for omtrent hver femte internationale studerende fra de akademiske bacheloruddannelser. På kandidatuddannelserne giver 34-37 pct. et skønnet positivt nettobidrag, jf. tabel 3.1.

Tabel 3.1

Skønnet andel af internationale studerende med positive nettobidrag til de offentlige finanser i Danmark set over et livsforløb, pct., internationale studerende med studiestart fra 2004 til 2007

	Andel med positive nettobidrag
	<i>pct.</i>
Erhvervsakademiuddannelser mv.	26-28
Professionsbachelor	23-25
Akademisk bachelor mv.	18-20
Kandidatuddannelser mv.	34-37
Alle internationale studerende	29-31

Anm.: Se boks 3.2 og afsnit 4.3 for dokumentation og beregningsmetode.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, Højbjerg Brauer Schultz' beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik og Lovmodellens 33 pct. stikprøve.

Boks 3.2 Skøn for nettobidrag til de offentlige finanser

Det akkumulerede nettobidrag er beregnet på baggrund af det årlige nettobidrag til de offentlige finanser i løbet af den tid, hvor den internationale studerende bor i Danmark. Det gennemsnitlige nettobidrag pr. international studerende er beregnet med udgangspunkt i studerende fra perioden 2004-2015, mens fordelingen af positive og negative nettobidrag tager udgangspunkt i studieårgangene 2004-2007, idet de internationale studerendes adfærd kan følges i op til 11 år efter studiestart.

Det skønnede nettobidrag til de offentlige finanser for internationale studerende som opholder sig i Danmark i op til 11 år efter studiestart er beregnet med udgangspunkt i det offentlige udgifter og indtægter og den faktiske adfærd blandt de studerende frem til år 2015, som er det seneste måleår. Adfærden dækker bl.a. over, hvor mange år de studerende er under uddannelse, deres indkomst under og efter uddannelse samt træk på offentlige ydelser såsom SU.

Det er af datamæssige årsager ikke muligt at følge internationale studerende efter år 2015. Der er ca. 20 pct. af det internationale studerende med studiestart i 2004-2015, som fortsat er i landet i 2015. Det akkumulerede nettobidrag for internationale studerende, som ikke er udrejst inden år 2015, er beregnet på baggrund af nettobidraget for vestlige indvandrere med en videregående uddannelse. Data er her på baggrund af Finansministeriets beregninger i Økonomisk analyse: indvandreres nettobidrag til de offentlige finanser. Nettobidraget er diskonteret med Finansministeriets lønkorrigerede diskonteringsfaktor i 2016-niveau.

Internationale studerende er i gennemsnit 24 år (median alder 23 år), når de starter på deres videregående uddannelse i Danmark. Da de studerende kun følges i fra 2004 til 2015 svarende til 11 år er det skønsmæssigt lagt til grund, at de studerende, som fortsat er i Danmark i 2015, i gennemsnit er 35 år. For de studerende, som ikke udrejst i det seneste måleår (2015), er opholdstiden i Danmark fordelt tilfældigt med udgangspunkt i udvandringstilbøjeligheden for udenlandske statsborgere med en videregående uddannelse fra Danmark, som fyldte 35 år i perioden 1995-2004. Indvandrere, som fyldte 35 år i 2004, kan således følges i op til 13 år (2017-data), mens 35-årige indvandrere fra 1995 kan følges i op til 22 år (2017-data). På denne måde er denne gruppe af indvandrere forsøgt gjort sammenlignelige med de internationale studerende, der fortsat er i Danmark 11 år efter studiestart.

Nettobidraget er skønnet med to forskellige metoder til at opgøre den forventede udvandringstilbøjelighed blandt internationale studerende:

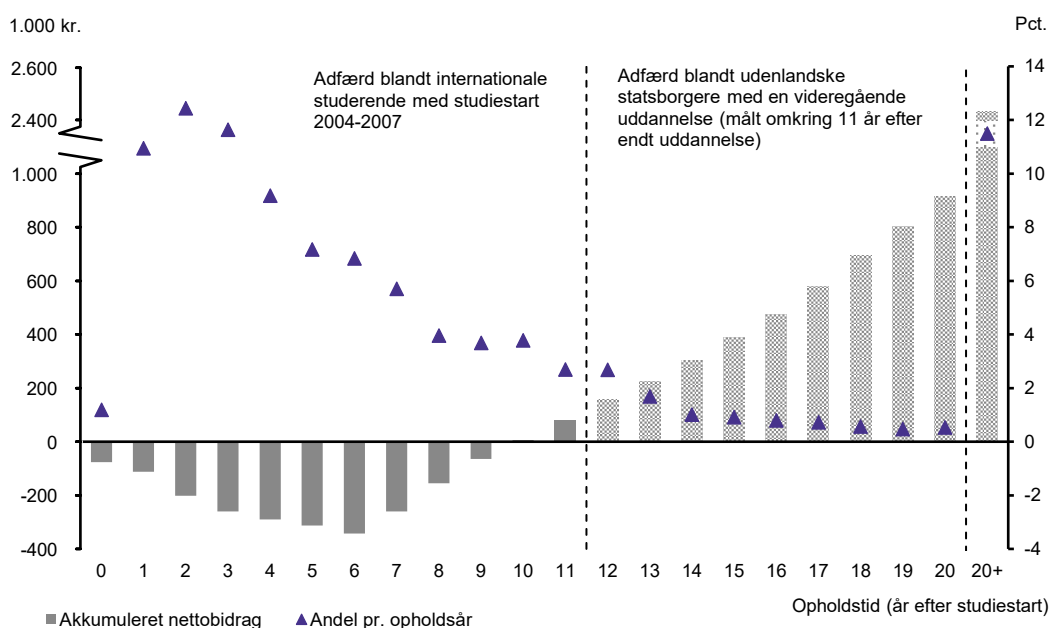
- *Skøn 1:* Udvandringstilbøjeligheden blandt de seneste tre studieårge internationale studerende. Til brug for skønnet over et livsforløb er der ikke korrigeret for, at udrejsetilbøjeligheden af ældre generationer af "internationale studerende" er lavere end blandt de nuværende internationale studerende.
- *Skøn 2:* Udvandringstilbøjeligheden blandt den seneste studieårgang. I skønnet for nettobidraget over et livsforløb er der korrigeret for, at ældre generationer af "internationale studerende" har en lavere udvandring end de nuværende internationale studerende.

Se afsnit 4.3 for yderligere dokumentation om beregningsmetode og -grundlag.

Internationale studerende, som giver et negativt nettobidrag, udrejser ofte relativt hurtigt efter studiestart, og når derfor ikke at "tjene" de offentlige udgifter under uddannelsen ind. F.eks. giver internationale studerende, der udvander 6 år efter studiestart, et skønnet akkumuleret nettobidrag på ca. -342.000 kr. Internationale studerende, som bliver i 10 år eller længere, bidrager i gennemsnit positivt til de offentlige finanser. Det gennemsnitlige skønnede nettobidrag stiger med opholdstiden, jf. figur 3.5.

Figur 3.5

Skønnet akkumuleret nettobidrag til de offentlige finanser i Danmark over et helt livsforløb for internationale studerende med studiestart 2004-2007 fordelt efter opholdstid, 1.000 kr. og pct., 2016-priser

Anm.: År 0 angiver studiestartsåret.

Nettobidraget er skønnet på baggrund af udvandringstilbøjeligheden fra skøn 1, jf. boks 3.2.

Det skønnede akkumulerede nettobidrag fra år 12 og fremefter er skønnet på baggrund af udvandringsadfærden for udenlandske statsborgere, som har taget en videregående uddannelse i Danmark. Se boks 3.2 og afsnit 4.3 for dokumentation og beregningsmetode.

Det akkumulerede nettobidrag er diskonteret på baggrund af Finansministeriets lønkorrigerede diskonteringsfaktor normaliseret til 2016-niveau.

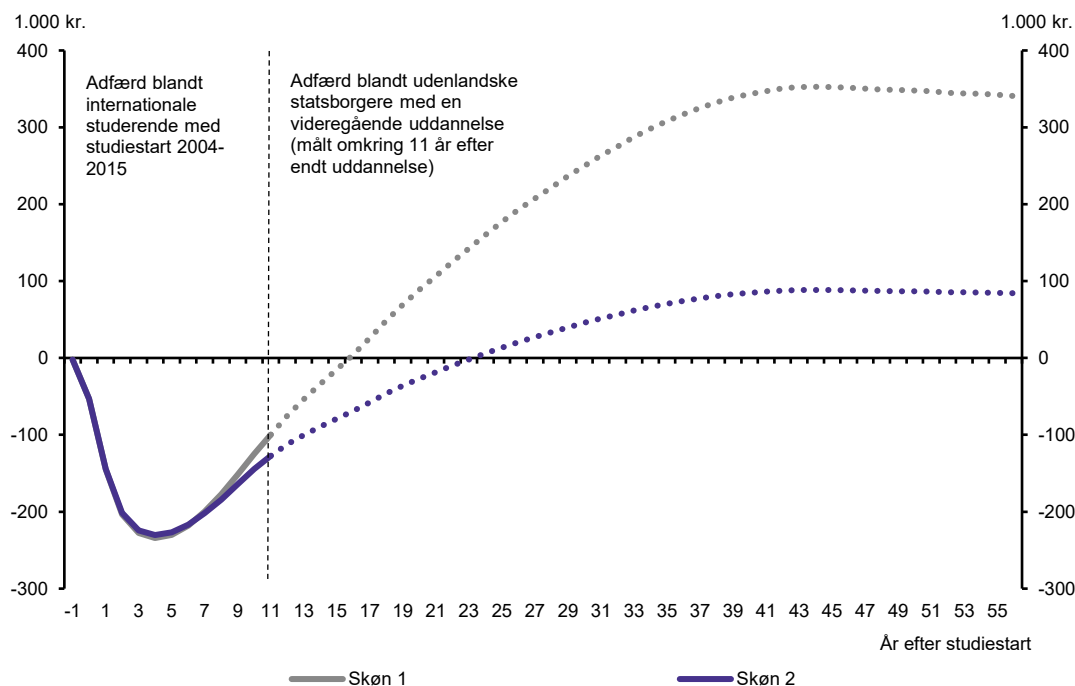
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, Højbjerg Brauer Schultz' beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik og Lovmodellens 33 pct. stikprøve.

Internationale studerende, som bliver i mere end 20 år efter studiestart, giver i gennemsnit et skønnet nettobidrag på op mod 2,5 mio. kr. til de offentlige finanser, jf. figur 3.5. Da disse potentielle gevinster først opnås på relativt lang sigt er skønnet behæftet med betydelig usikkerhed.

Beregningerne for bidraget til de offentlige finanser tager udgangspunkt i internationale studerende i perioden 2004-2015. Datagrundlaget er således baseret på internationale studerende i op til 11 år efter studiestart, og målt over denne 11-årige periode er det skønnede gennemsnitlige nettobidrag mellem ca. -100.000 og ca. -130.000 kr. pr. studerende, jf. figur 3.6.

Figur 3.6

Skønnet akkumuleret nettobidrag til de offentlige finanser for internationale studerende over et helt livsforløb, 1.000 kr., 2016-priser

Anm.: År 0 angiver studiestartsåret.

Fremskrivningen er baseret på metoden beskrevet i – dog med udgangspunkt i internationale studerende, som starter på deres uddannelse i løbet af hele perioden 2004-2015. Se boks 3.2 og afsnit 4.3 for dokumentation og beregningsmetode.

Det akkumulerede nettobidrag er beregnet på baggrund af den samlede udvandringstilbøjelighed for de seneste tre studieår af internationale studerende. Denne metode er anvendt for at sikre en mere robust fremskrivning af nettobidraget. Det betyder, at det akkumulerede nettobidrag i år 11 i skøn 1 afviger ca. 6 pct. fra det faktiske akkumulerede nettobidrag for alle internationale studerende (figur 3.7).

Det akkumulerede nettobidrag er diskonteret på baggrund af Finansministeriets lønkorrigerede diskonteringsfaktor normaliseret til 2016-niveau.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af Højbjerg Brauer Schultz' beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik og Lovmodellens 33 pct. stikprøve samt Finansministeriet (2017) nettobidrag opdelt på alderstrin for vestlige indvandrere med en videregående uddannelse.

For de omtrent 14-20 pct. internationale studerende, der fortsat er i Danmark 11 år efter studiestart, er det nødvendigt at foretage et skøn for deres potentielle nettobidrag efter det 11. år. For at få data, som rækker længere frem end det 11. år, er det derfor nødvendigt at se på adfærden blandt ældre årgange af studerende med udenlandsk statsborger, som tidligere har gennemført en uddannelse i Danmark. Disse personer kan dog afvige en del fra de nuværende internationale studerende. Samtidig er det langt fra givet, at internationale studerende vil have samme tilbøjelighed til at blive i Danmark fremadrettet.

De potentielle gevinster ligger således relativt langt ude i fremtiden, hvorfor der er størst usikkerhed forbundet med opgørelsen af gevinsterne. Opgørelsen af omkostningerne er behæftet med mindre usikkerhed, da de forekommer tidligere i de internationale studendes livsforløb i Danmark, og datagrundlaget derved er stærkere.

Samlet set skønnes det, at nettobidraget ligger mellem 100.000 og 350.000 kr. pr. studerende målt over et helt livsforløb. Det svarer til mellem 2.000 kr. og 7.500 kr. i gennemsnit pr. studerende pr. år fra studiestart og 50 år frem.

Tabel 3.2

Skønnet andel af internationale studerende i Danmark og skønnet akkumuleret nettobidrag, pct. og 1.000 kr., 2016-priser

	11 år efter studiestart (faktisk adfærd)		Livsforløb (fremskrivning)	
	Andel i Danmark efter 11 år	Skønnet akkumuleret nettobidrag	Skønnet andel i Danmark efter 50 år	Skønnet akkumuleret nettobidrag
	pct.	1.000 kr.	pct.	1.000 kr.
Skøn 1 - ældre og yngre årgange af internationale studerende vægtes ligeligt	20	-100	6	350
Skøn 2 - nyere årgange af internationale studerende vægtes højere	14	-130	2	100

Anm.: Se boks 3.2 og afsnit 4.3 for dokumentation og beregningsmetode.

De skønnede akkumulerede nettobidrag er afrundede til nærmeste 10.000 kr.

Livsforløb svarer til 50 år efter studiestart.

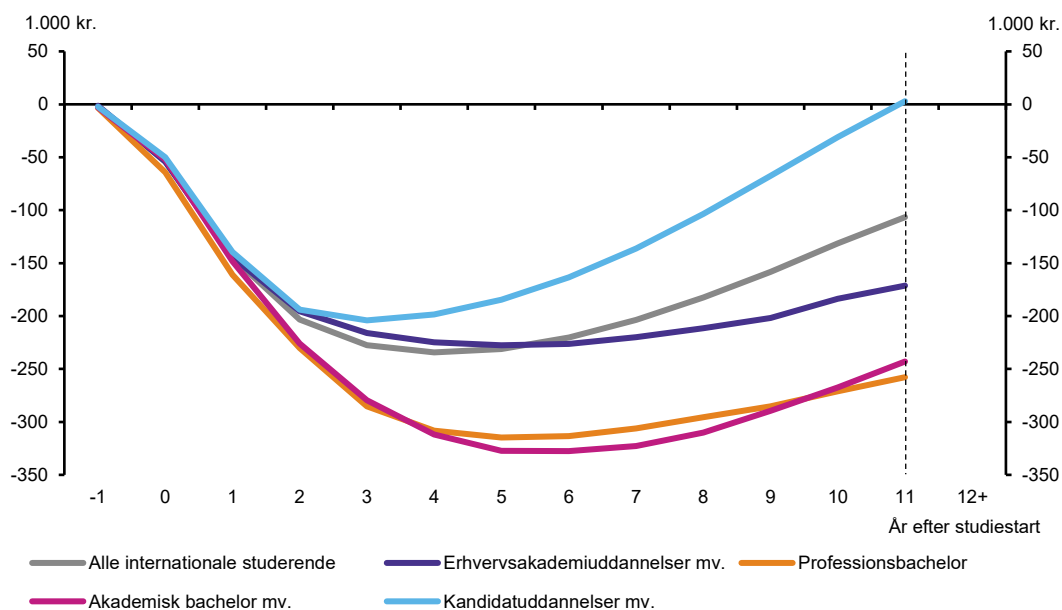
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af Højbjerg Brauer Schultz' beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik og Lovmodellens 33 pct. stikprøve samt Finansministeriet (2017) nettobidrag opdelt på alderstrin for vestlige indvandrere med en videregående uddannelse.

Det skønnede nettobidrag afhænger af, hvilket uddannelsesniveau de internationale studerende læser på. F.eks. giver internationale studerende fra kandidatuddannelser i gennemsnit et negativt skønnet nettobidrag på ca. -3.000 kr. 11 år efter studiestart, mens internationale studerende fra erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser har et skønnet nettobidrag på ca. -250.000 kr. 11 år efter studiestart, jf. figur 3.7.

Omkring en femtedel af de internationale studerende er fortsat i Danmark 11 år efter studiestart, og for samfundet kan der potentielt være store gevinster forbundet med de studerende, som opholder sig længe i Danmark. For internationale studerende under ét er det skønnet til ca. 1,5 mio. kr. i gennemsnit pr. studerende. Beløbets størrelse er behæftet med stor usikkerhed. Det viser dog, at der er et væsentligt potentiale blandt internationale studerende, som stadig er i Danmark efter det 11. år.

Figur 3.7

Skønnet nettobidrag til de offentlige finanser for internationale studerende 11 år efter studiestart fordelt på uddannelsestype, 1.000 kr., 2016-priser

Anm.: År 0 angiver studiestartsåret.

Nettobidraget er skønnet på baggrund af udvandringstilbøjeligheden fra skøn 1, jf. boks 3.2.

Det akkumulerede nettobidrag for alle internationale studerende er beregnet, som et vægtet gennemsnit af nettobidraget opdelt på uddannelsestype og statsborgerskab. Vægtningen er foretaget på baggrund af fordelingen af studerende i 2015.

Det akkumulerede nettobidrag er diskonteret på baggrund af Finansministeriets lønkorrigerede diskonteringsfaktor normaliseret til 2016-niveau.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af Højbjerg Brauer Schultz' beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik og Lovmodellens 33 pct. stikprøve

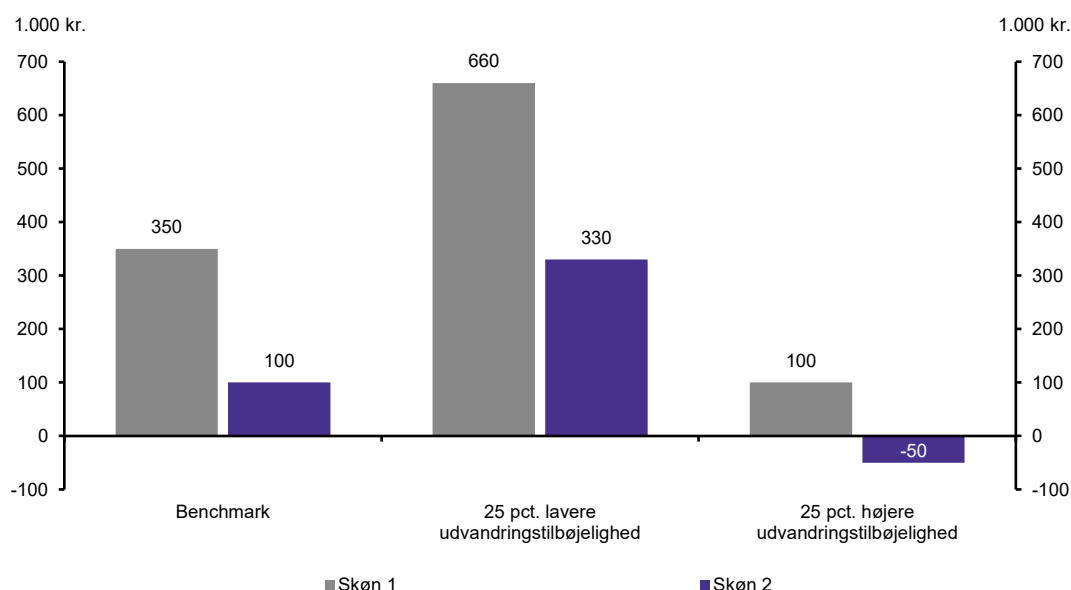
3.3 Lavere udrejsetilbøjelighed øger det skønnede nettobidrag

Andelen af internationale studerende, som bliver i Danmark, efter dimission har stor betydning for det samlede nettobidrag til de offentlige finanser. Det skyldes, at internationale studerende oftest først begynder at bidrage positivt til de offentlige finanser efter endt uddannelse. Målt 11 år efter studiestart er ca. 14-20 pct. af internationale studerende fortsat i Danmark.

Hvis udrejsetilbøjeligheden for internationale studerende eksempelvis faldt med 25 pct., skønnes det gennemsnitlige nettobidrag over et helt livsforløb at vokse til mellem 330.000- 660.000 kr. pr. studerende over et livsforløb. En 25 pct. stigning i udvandringstilbøjeligheden ville tilsvarende sænke det skønnede nettobidrag til mellem - 50.000 og 100.000 kr. pr. international studerende, jf. figur 3.8.

Figur 3.8

Skønnet akkumuleret nettobidrag til de offentlige finanser for internationale studerende over et livsforløb, 1.000 kr., 2016-priser

Anm : Se boks 3.2 og afsnit 4.3 for dokumentation og beregningsmetode.

De skønnede akkumulerede nettobidrag er afrundede til nærmeste 10.000 kr.

Livsforløb svarer til 50 år efter studiestart.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af Højbjerg Brauer Schultz' beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik og Lovmodellens 33 pct. stikprøve samt Finansministeriet (2017) nettobidrag opdelt på alderstrin for vestlige indvandrere med en videregående uddannelse.

Sammensætningen af internationale studerende kan have indflydelse på, hvor stor en andel af de studerende, som rejser hjem efter endt uddannelse. F.eks. er der større sandsynlighed for, at internationale studerende som har en type af uddannelse, der er særligt efterspurgt på det danske arbejdsmarked, vil blive i Danmark i en længere periode efter dimission. Et skift i uddannelsessammensætningen kan derfor påvirke udvandringstilbøjeligheden blandt internationale studerende.⁸ Herudover kan opbremsningen i antallet af optagne studerende på engelsksprogede erhvervs- og professionsbacheloruddannelser i 2017 også have indflydelse på den fremtidige sammensætning af internationale studerende.⁹

Internationale studerendes tilbøjelighed til at blive i Danmark efter endt uddannelse kan være påvirket af en række forhold, f.eks. konjunkturudviklingen i Danmark og udlandet. F.eks. kan en lavkonjunktur i Danmark betyde, at internationale studerende har svært ved at finde fodfæste på det danske arbejdsmarked og i højere grad søger mod andre lande (alt andet lige).

Fra 2004 til 2008 var ledigheden på det danske arbejdsmarked lav og faldende i Danmark. Fra 2008 til 2012 steg den gennemsnitlige ledighed (4.-7. kvartal) for nyuddannede fra videregående uddannelse fra ca. 5 pct. til ca. 9 pct., hvorefter den faldt til ca. 8 pct. i 2014-2015. Denne analyse følger internationale studerende i perioden fra 2004 til

⁸ Se figur 5.1-figur 5.4 i bilaget for en oversigt, over hvordan de internationale studerende fordeler sig på hovedområder inden for hver uddannelsesstype.

⁹ <https://ufm.dk/aktuelt/pressemeddelelser/2017/markant-faerre-studerende-er-optaget-pa-de-engelsksprogede-uddannelser>

2015. Måleperioden dækker således både over en periode med en forværring og forbedring i arbejdsmarkedsmulighederne for nyuddannede. De første årgange af internationale studerende er dimitteret i årene op til finanskrisen i 2008, hvor beskæftigelsen voksede. De senere årgange er derimod kommet i perioden efter finanskrisen, som var kendetegnet ved forringede beskæftigelsesmuligheder. Finanskrisen gav dog anledning til nedgang i beskæftigelsen i de fleste lande, hvorfor tilskyndelsen til at blive og søge job i Danmark ikke nødvendigvis blev ringere efter finanskrisens udbrud.

Ringere beskæftigelsesmuligheder kan have påvirket internationale studerendes mulighed for at finde relevant beskæftigelse. Hvis internationale studerende, som blev i Danmark i en længere tidsperiode, i højere grad har været ledige – eller har været nødsaget til at tage mindre relevant beskæftigelse i forhold til en "normal" konjunktursituation, så kan det potentielt bidrage til at undervurdere internationale studerendes nettobidrag til de offentlige finanser.

3.4 Andre effekter af internationale studerende i Danmark

Beregningerne måler alene på konsekvenser af internationale studerende for de offentlige finanser. Internationale studerende kan have betydning for Danmarks velstand, som ikke opfanges i opgørelsen af de offentlige finanser.

Internationale studerende kan – i det omfang de bliver i Danmark – bidrage til arbejdsudbuddet af højt kvalificeret arbejdskraft. Det forudsætter dog ikke nødvendigvis, at de har opnået deres uddannelse på en dansk uddannelsesinstitution. Hvis udenlandske borgere var kommet til Danmark under alle omstændigheder med en tilsvarende uddannelse, ville det således indebære en besparelse i uddannelsesudgifter mv.

Internationale studerende kan også have en positiv effekt på læringsmiljøet på den uddannelse, de bliver en del af. Samtidig kan de fortrænge danske studerende fra studiepladser med høj søgning. Uddannelser, hvor internationale studerende optager pladser fra danske studerende, kan eksempelvis føre til, at danske studerende søger ind på andre uddannelser eller i nogle tilfælde helt fravælger at tage en uddannelse. Det er vanskeligt at vurdere konsekvenserne af dette, da det i høj grad må afhænge af, hvilket alternativt uddannelsesforløb, den danske studerende i dette tilfælde påbegynder. I det omfang fortrængningen forekommer på uddannelser, som giver særligt efterspurgte kompetencer, kan der potentielt være tale om et samfundsmæssigt tab, idet internationale studerende udvander i større omfang end danske studerende.

Internationale studerende kan være en forudsætning for, at danske studerende kan rejse til udlandet og studere. Beregningerne tager ikke højde for eventuelle gevinster af danske studerende, som tager en videregående uddannelse i udlandet, og som efterfølgende finder beskæftigelse på det danske arbejdsmarked.

Danske studerendes udrejsetilbøjelighed er betragteligt lavere end udenlandske studerende, derfor ville en tilsvarende nettobidragsopgørelse for danske studerende give anledning til et stort skønnet positivt nettobidrag til de offentlige finanser. Der er dog en væsentlig omkostning forbundet med at gennemføre den videregående uddannelse for den danske studerende, som en sådan beregning ikke tager højde for. Alternativet til at starte på den videregående uddannelse vil for en stor del af de danske studerende være at arbejde i Danmark. Derfor er der en såkaldt alternativomkostning i form af den "tabte" beskæftigelse i Danmark under studietiden. For en international studerende –

der alene er kommet til Danmark med det formål at starte på en uddannelse – er alternativet med stor sandsynlighed ikke et job i Danmark, men f.eks. en uddannelse i hjemlandet eller et andet land.

4. Tidligere undersøgelser

4.1 Danske undersøgelser

I de senere år er der gennemført flere undersøgelser af internationale studerendes bidrag til de offentlige finanser i Danmark. Helt overordnet anvender tidligere danske undersøgelser to forskellige tilgange til at opgøre bidraget fra internationale studerende. Forskellen mellem de to metoder er, hvilke indtægter og udgifter der indgår i beregningerne.

Den første tilgang opgør de offentlige udgifter og indtægter, som direkte kan henføres til den enkelte person. På indtægtssiden drejer det sig primært om kildeskatter, mens det på udgiftssiden vedrører overførselsindkomster og de dele af det individuelle offentlige forbrug, som er personhenførbart (typisk dele af udgifterne til uddannelse, sundhedsvæsen og i nogle tilfælde individuelle udgifter til retsvæsenet). Denne tilgang udelader en række offentlige udgifter og indtægter, som ikke direkte kan henføres til en bestemt person. Eksempelvis indgår det kollektive offentlige forbrug (herunder udgifter til forsvar, politi, centraladministration mv.) ikke i den type opgørelser.

Den anden tilgang er baseret på en detaljeret opgørelse over den enkelte persons bidrag til de offentlige indtægter og træk på de offentlige udgifter. Med denne metode fordeles samtlige offentlige indtægter og udgifter fra nationalregnskabet på enkeltpersoner. Det betyder, at personhenførbare udgifter, som f.eks. udgifter til uddannelse, tildeles den enkelte person. Derudover indgår udgifter, der ikke kan henføres direkte til den enkelte, som f.eks. kollektivt forbrug og offentlige indtægter fra selskabsskat, i regnskabet for den enkeltes bidrag. I tilfælde hvor udgifterne ikke kan henføres direkte til den enkelte, anvendes relevante fordelingsnøgler.

4.1.1 Analyser af offentlige indtægter og udgifter som kan personhenføres

CEBR (2013) har lavet en analyse af det samfundsøkonomiske regnskab for internationale dimittender. Undersøgelsen anvender førstnævnte tilgang til at undersøge internationale studerendes nettobidrag til de offentlige finanser.

Undersøgelsens målgruppe er internationale studerende, der tager en hel kandidatuddannelse på Danmarks Tekniske Universitet (DTU), og udvekslingsstuderende som færdiggør deres uddannelsesophold på Danmarks Tekniske Universitet (DTU). Undersøgelsen fokuserer på studerende, som færdiggør deres uddannelse eller uddannelsesophold i perioden 2002-2006. Det dækker henholdsvis 609 og 2.431 personer i perioden. Nettobidraget er opgjort for perioden 2003-2010, og alle studerende følges mindst fire år efter endt uddannelse.

Nettobidraget omfatter offentlige indtægter fra kildeskatter og offentlige udgifter til dagpenge, kontanthjælp, uddannelsesudgifter samt sundhedsudgifter til lægebesøg og

hospitalsindlæggelser. Undersøgelsen finder, at internationale studerende, som færdiggjorde deres kandidatuddannelse i Danmark, i gennemsnit bidrog med 47.000 kr. (2010-niveau) til de offentlige finanser over perioden 2003-2010. I samme periode bidrog udvekslingsstuderende i gennemsnit med et negativt nettobidrag på 43.000 kr. (2010-niveau).

Det kan bemærkes, at internationale studerende i analysen fra CEBR (2013) havde en relativt høj udrejsetilbøjelighed i forhold til internationale studerende i nyere undersøgelser. Efter otte år var udrejsetilbøjeligheden for internationale studerende i CEBRs analyse ca. 95 pct. I en nyere analyse af Damvad Analytics (2017a) gentages analysen fra CEBR (2013). Her er udvandringstilbøjeligheden for internationale kandidater fra DTU, der dimitterede i perioden 2007-2011 ca. 60 pct. efter otte år.

Analysen fra Damvad Analytics (2017a) omhandler internationale studerende på kandidatuddannelser på DTU, hvilket er i tråd med afgrænsningen i CEBR (2013). Analysen undersøger internationale studerende, der afslutter en kandidatuddannelse på DTU i perioden 2007-2011. I analysen indgår 801 personer. Ligesom i analysen fra CEBR kan internationale studerende følges i mindst fire og højst otte år efter, de har afsluttet deres uddannelse.

I modsætning til analysen fra CEBR (2013) inkluderer Damvad Analytics (2017a) indtægter fra indirekte skatter såsom moms og punktafgifter i beregningen af de internationale studerendes nettobidrag. Undersøgelsen finder, at en international dimittend fra DTU i gennemsnit bidrog med 484.000 kr. (2015-niveau) til de offentlige finanser under studiet og i en periode på op til otte år efter endt studie. Dette er væsentligt mere end i analysen fra CEBR, hvilket til dels kan forklares af forskellene i udrejsetilbøjeligheden samt inklusionen af de offentlige indtægter fra indirekte skatter.

I Damvad Analytics (2017b) udvides målgruppen til at omfatte alle internationale studerende, der færdiggør en kandidatuddannelse ved et dansk universitet i perioden 2007-2011. I analysen indgår 5.046 personer. Nettobidraget er beregnet på samme måde som i Damvad Analytics (2017a).

Undersøgelsen finder, at internationale dimittenders nettobidrag i gennemsnit var knap 300.000 kr. i en periode på otte år efter endt uddannelse. Undersøgelsen finder desuden, at internationale studerendes nettobidrag afhænger af deres fagområde. Eksempelvis bidrog internationale studerende, der gennemførte en teknisk eller naturvidenskabelige uddannelse, med godt 370.000 kr. (2017-niveau) over otte år, mens internationale studerende med en samfundsvidenskabelig uddannelse bidrog med 220.000 kr. (2017-niveau) over otte år.

En analyse fra DEA (2015) opgør nettobidraget for internationale dimittender med henholdsvis en kort, mellemlang og lang videregående uddannelse. Målgruppen i analysen er internationale studerende, som tager en hel videregående uddannelse i Danmark i perioden 1996 og 2008 (5.997 personer). Analysen fokuserer på offentlige indtægter og udgifter forbundet med internationale studerende, som kan henføres til den enkelte person, og ligesom CEBR (2013) medtager DEA (2015) ikke indirekte skatter. De offentlige indtægter dækker kildeskatter under og efter uddannelse, mens de offentlige udgifter dækker offentlige overførsler til SU, dagpenge, kontanthjælp og folkepension, samt offentlige udgifter til sengedage på hospitalerne, retsvæsen og uddannelsesudgifter (STÅ-takster). Sammenlignet med CEBR (2013) inkluderer DEA (2015) ikke udgifter til

lægebesøg, men DEA (2015) medtager udgifter til retsvæsen og uddannelse, som ikke indgår i CEBR (2013).

DEA (2015) finder, at internationale studerende over hele perioden 1996-2012 i gennemsnit bidrog med godt 27.000 kr. (2014-niveau). Undersøgelsen finder endvidere, at det kun var internationale studerende på de korte og lange videregående uddannelser, der havde et positivt nettobidrag. Internationale studerende, der tog en bachelor- eller en mellemlang videregående uddannelse, bidrog negativt til de offentlige finanser. Denne forskel hænger bl.a. sammen med, at udrejsetilbøjeligheden varierer for internationale studerende afhængig af uddannelsesstype. I gennemsnit var ca. 40 pct. af internationale studerende i Danmark et år efter dimission. Til sammenligning viser analysen fra CEBR, at 60 pct. af internationale studerende fra DTUs kandidatuddannelser, der dimitterede mellem 2002 og 2006, var i Danmark året efter. Det er på linje med resultaterne fra analysen fra Damvad Analytics (2017b), som også fokuserer på kandidatuddannelser.

De fire analyser fra CEBR, Damvad Analytics og DEA beregner alle de internationale studerendes nettobidrag til de offentlige finanser på baggrund af udgifter og indtægter, der kan henføres til den enkelte person via registerdata. Som eneste undtagelse medregner Damvad Analytics momsbetalinger, der beregnes med udgangspunkt i forbrugskvoten af den disponible indkomst for en gennemsnitlig person i Danmark. I modsætning til disse undersøgelser fordeler undersøgelser fra DREAM (2013) og DREAM (2014) alle offentlige udgifter og indtægter på persongrupper.

4.1.2 Analyser som inkluderer samtlige offentlige indtægter og udgifter

Analyser fra DREAM (2013) og DREAM (2014) benytter DREAM-modellen til at beregne, hvordan de offentlige finanser påvirkes af en merindvandring af 1.000 bachelorstuderende, som tager deres kandidatuddannelse i Danmark. Undersøgelserne fordeler alle offentlige udgifter og indtægter på persongrupper (opdelt efter bl.a. alder, køn, herkomst og uddannelsesniveau). I undersøgelserne gennemføres seks eksperimenter under forskellige antagelser omkring træk på taxameterudgifter, antallet af indvandrere, der modtager SU, og hvorvidt der er tale om vestlige- eller ikke-vestlige indvandrere. For alle seks eksperimenter finder undersøgelserne et positivt nettobidrag fra merindvandring af bachelorstuderende, som tager en kandidatuddannelse i Danmark, jf. tabel 4.1.

Analyserne fra DREAM (2013) og DREAM (2014) medtager alle offentlige indtægter og udgifter. Udgifter til frafaldne studerende er også inkluderet. Udgifter og indtægter opdeles på persongrupper, men undersøgelserne arbejder ud fra gennemsnitsbetragtninger baseret på indvandreres adfærd inden for bestemte alders- og uddannelsesgrupper mv. Der tages ikke højde for, at internationale studerendes adfærd kan adskille sig fra andre indvandreres.

Tabel 4.1

Seks marginaleksperimenter, DREAM (2013) og DREAM (2014)

Eksperiment	Målgruppe	Taxameter-udgifter	Andel, der modtager SU*	Resultater
Eksperiment A (2013)	Indvandrere fra vestlige lande	100 pct. træk	35 pct.	Permanent årlig forbedring af den offentlige saldo på 0,75 mia. kr. (2011-niveau).
Eksperiment B (2013)	Indvandrere fra ikke-vestlige lande	Intet træk	10 pct.	Permanent årlig forbedring af den offentlige saldo på 0,36 mia. kr. (2011-niveau).
Eksperiment C (2013)	Indvandrere fra vestlige lande	Intet træk	10 pct.	Permanent årlig forbedring af den offentlige saldo på 0,79 mia. kr. (2011-niveau).
Eksperiment D (2014)	Indvandrere fra vestlige lande	100 pct. træk	40 pct.	Permanent årlig forbedring af den offentlige saldo på 0,42 mia. kr. (2012-niveau).
Eksperiment E (2014)	Indvandrere fra vestlige lande	100 pct. træk	60 pct.	Permanent årlig forbedring af den offentlige saldo på 0,415 mia. kr. (2012-niveau).
Eksperiment F (2014)	Indvandrere fra vestlige lande med 20 pct. opjusteret uddannelse ift. eksperiment D.	100 pct. træk	40 pct.	Permanent årlig forbedring af den offentlige saldo på 0,34 mia. kr. (2012-niveau).

Anm.: Eksperimenterne tager udgangspunkt i, at alle indvandrere indskrives på en kandidatuddannelse.

*Andel af indvandrere, som modtager SU.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, Højbjerg Brauer Schultz.

4.1.3 Oversigt over tidligere danske studier af internationale studerende

Damvad Analytics (2017a,2017b) og CEBR (2013) inddrager udelukkende individuelt offentligt forbrug til uddannelse og sundhed. Derudover inkluderer analyserne offentlige udgifter til visse overførselsindkomster. Analysen fra DEA (2015) inddrager udgifter til retsvæsenet men ikke udgifter til lægebesøg. Dermed ser analyserne bort fra det kollektive offentlige forbrug (f.eks. offentlig administration, politi, forsvar og infrastruktur) og det individuel offentlige forbrug (f.eks. institutionspladser til børn mv.). Samtidig er en række offentlige indtægter, som f.eks. selskabsskat og told, heller ikke medtaget i analyserne.

Analyserne ser desuden bort fra frafald, da målgruppen for undersøgelserne er internationale dimittender. Det betyder, at eventuelle udgifter til uddannelse for studerende, der ikke fuldfører deres uddannelse, ikke er inkluderet i beregningerne. Hvorvidt frafald blandt internationale studerende påvirker nettobidraget positivt eller negativt afhænger blandt andet af, om internationale studerende rejser tilbage til deres hjemland eller, om de bliver i Danmark og finder beskæftigelse.

Tabel 4.2 viser en skematisk oversigt over tidligere undersøgelser.

Tabel 4.2

Oversigt over tidligere studier

	CEBR¹ (2013)	Damvad (2017a)	Damvad (2017b)	DEA (2015)
Dimittendperiode	2002-2006	2007-2011	2007-2011	1996-2008
Analyseperiode	2003-2010	2007-2014	2007-2014	1996-2012
Antal (målgruppe)	609	801	5.046	5.997
Målgruppe	Internationale dimittender	Internationale dimittender	Internationale dimittender	Internationale dimittender
Udrejsetilbøjelighed året efter dimission	40 pct.	40 pct.	Ca. 40 pct.	Ca. 60 pct.
Udrejsetilbøjelighed 4 år efter dimission ²	Ca. 60 pct.	Ca. 55 pct.	Ca. 55 pct.	-
Udrejsetilbøjelighed 8 år efter dimission ³	Ca. 95 pct.	Ca. 60 pct.	Ca. 70 pct.	-
Bidrag til offentlige finanser samt samfundsøkonomisk regnskab pr. studerende				
<i>Prisniveau</i>	<i>2010-priser</i>	<i>2015-priser</i>	<i>2015-priser</i>	<i>2014-priser</i>
Privatsektor				
Bruttoindkomst	812	1.540	1.084	-
Skattebetaling (direkte)	-289	-552	-390	-
Skattebetaling (indirekte, f.eks. moms.)	0	-254	-214	-
I alt	523	734	481	-
Offentlig sektor				
Samlede offentlige indtægter ⁴	289	806	604	210
Overførselsudgifter ⁵	-17	-65	-93	-
Offentlige serviceydelser ⁶	-29	-33	-31	-
Uddannelsesomkostninger ⁷	-196	-226	-182	-
Samlede offentlige udgifter	-242	-324	-306	-183
Nettobidrag til offentlige finanser	47	482	298	27
Nettobidrag til samfundsøkonomien	569	1.218	779	-

Anm.: 1. Tabellen viser kun CEBRs (2013) resultater for internationale dimittender fra DTUs kandidatuddannelser.

2. og 3. Aflæst af graf.

4. For CEBR (2013) og Damvad (2017a,2017b) er de samlede offentlige indtægter lig med skatteindtægter.

5. Kontanthjælp og dagpenge. DEA inddrager udgifter til folkepension.

6. Sundhedsudgifter. DEA inkluderer udgifter til retsvæsen.

7. CEBR har ikke SU-udgifter med. For SU anvender DAMVAD SU-satsen for 2017.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, Højbjerg Brauer Schultz.

Der er, som beskrevet, forskel på, hvilke typer af offentlige indtægter og udgifter, de enkelte undersøgelser medtager i opgørelsen af nettobidraget fra internationale studerende. Ligeledes varierer opgørelsen af de enkelte typer af indtægter og udgifter på tværs af undersøgelserne. Tabel 4.3 viser, hvilke offentlige indtægter og udgifter der medtages i de enkelte undersøgelser.

Tabel 4.3

Oversigt over indtægter og udgifter som er medtaget i tidligere undersøgelser af internationale studerendes nettobidrag til de offentlige finanser

	CEBR (2013) ¹	DEA (2015) ²	Damvad Analytics (2017a) ³	Damvad Analytics (2017b) ⁴	DREAM (2013,2014) ⁵
Offentlig saldo, indtægter					
Kildeskatter	X	X	X	X	X
Afgifter på hævede kapitalpensioner					X
Øvrige direkte skatter					X
-AM-bidrag		X	?	X	X
-Vægtafgift					X
-Selskabsskat (ekskl. Nordsø)					X
-Selskabsskat (Nordsø)					X
-Realrenteafgift					X
-Medielicens					X
Moms fra husholdningerne			X	X	X
Øvrige indirekte skatter					X
-Produktions-, import- og forbrugsskatter			?	X	X
- Registreringsafgift fra husholdningerne					X
-Ejendomsskatter			?	X	X
Øvrige sociale bidrag					X
Øvrige indtægter					X
Offentlig saldo, udgifter					
Indkomstoverførsler	X	X	X	X	X
Subsidier (ekskl. løntilskud)					X
Løntilskud					X
Individuelt offentligt forbrug	X	X	X	X	X
Kollektivt offentligt forbrug					X
Øvrige udgifter					X

Anm.: ? angiver, at det er uklart, hvorvidt Damvad (2017a) har inkluderet posterne eller ej.

1. Det fremgår ikke præcist hvilke kildeskatter, der indgår i opgørelsen fra CEBR (2013). Kun offentlige udgifter til dagpenge og kontanthjælp indgår i indkomstoverførsler i undersøgelsen. Kun sundhedsudgifter til lægebesøg og sengedage på hospital indgår under de individuelle offentlige udgifter.

2. Kun indkomstskatter indgår som en offentlig indtægt i DEA (2015). Undersøgelsen indeholder udelukkende indkomstoverførslerne SU, dagpenge, kontanthjælp og folkepension. Kun udgifter til sengedage på hospitalerne, udgifter til retsvæsenet, og STÅ-takster indgår under de individuelle offentlige udgifter.

3. Det fremgår ikke præcist hvilke direkte skatter og offentlige overførsler, der indgår i opgørelsen fra Damvad Analytics (2017a). F.eks. indgår kontanthjælp, dagpenge og SU. Under de indirekte skatter indgår moms og punktafgift. Sundhedsudgifter til lægebesøg og hospitalsophold og uddannelsesudgifter indgår under de individuelle offentlige udgifter.

4. Det fremgår ikke præcist hvilke direkte skatter og overførsler, der indgår i opgørelsen fra Damvad Analytics (2017b). F.eks. indgår skatter som statskat, kommuneskat, ejendomsværdiskat, A-skat af aktieudbytte, arbejdsmarkedsbidrag og særlig pension, og overførsler som kontanthjælp, dagpenge, efterløn, børnecheck, boligstøtte og SU. Under de indirekte skatter indgår moms og

punktafgift. Sundhedsudgifter til lægebesøg og hospitalsophold og uddannelsesudgifter indgår under de individuelle offentlige udgifter.

5. Datagrundlaget i DREAM (2013) og (2014) er bl.a. nationalregnskabs- og lovmodelldata. Dermed er input-data det samme som i nærværende analyse. Metoden til at fordele udgifterne vil dog ikke nødvendigvis være den samme i alle tilfælde.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, Højbjerg Brauer Schultz.

I tabellen nedenfor er der en oversigt over de målgrupper, der er anvendt i de tidligere danske undersøgelser af internationale studerende.

Tabel 4.4

Oversigt over målgrupper anvendt i tidligere danske undersøgelser af internationale studerende

Undersøgelse	Definition af målgruppen
CEBR (2013)	Internationale studerende fra DTU, der færdiggjorde deres DTU-ophold mellem 2002-2006. Internationale studerende opdeles i to grupper: <ul style="list-style-type: none"> - Udvekslingsstuderende (typisk bachelorstuderende, som læser på DTU 1-2 semestre) - Studerende, der tager en fuld kandidatuddannelse på DTU Kun studerende, der har fået karakteren to eller derover inkluderes i analysen (mål for studieaktive).
DREAM (2013) Og (2014)	Internationale bachelorstuderende, der påbegynder en kandidatuddannelse i Danmark. <ul style="list-style-type: none"> - Indvandrere fra vestlige lande, der indskrives på en kandidatuddannelse. Det antages, at alle trækker på taxameterudgifterne til uddannelse, og at 35 pct. af internationale studerende modtager SU. - Indvandrere fra ikke-vestlige lande, der indskrives på en kandidatuddannelse. Det antages, at der intet træk er på taxameterudgifterne til uddannelse, og at 10 pct. af de studerende modtager SU. - Indvandrere fra vestlige lande, der indskrives på en kandidatuddannelse. Det antages, at der intet træk er på taxameterudgifterne til uddannelse, og at 10 pct. af de studerende modtager SU. - Indvandrere fra vestlige lande, der alle indskrives på en kandidatuddannelse. Der antages 100 pct. træk på taxameterudgifterne til uddannelse. Det antages, at 40 pct. af indvandrerne modtager SU. - Indvandrere fra vestlige lande, der alle indskrives på en kandidatuddannelse. Der antages 100 pct. træk på taxameterudgifterne til uddannelse. Det antages, at 60 pct. af indvandrerne modtager SU. - Indvandrere fra vestlige lande, der alle indskrives på en kandidatuddannelse, men med 20 pct. opjusteret uddannelse. Der antages 100 pct. træk på taxameterudgifterne til uddannelse. Det antages, at 40 pct. af indvandrerne modtager SU.
DEA (2015)	Internationale studerende ved de danske videregående uddannelser, der færdiggjorde deres uddannelse i perioden 1996-2008. <ul style="list-style-type: none"> - Internationale studerende er en person med et andet statsborgerskab end dansk, som gennemfører en hel videregående uddannelse i Danmark. Kun studerende, der flytter til Danmark 90 dage før eller efter studiestart inkluderes i analysen.
Damvad Analytics (2017a)	Internationale dimittender fra DTU, der færdiggjorde deres uddannelse i perioden 2007-2011. <ul style="list-style-type: none"> - Internationale dimittender fra DTU er defineret som personer med et andet statsborgerskab end dansk, som færdiggør en kandidatuddannelse ved DTU. Kun personer, der flytter til Danmark tidligst et år inden studiestart, inkluderes i analysen. Personerne må derudover ikke have en tidligere uddannelse i Danmark.
Damvad Analytics (2017b)	Internationale dimittender fra danske universiteter, der færdiggjorde deres uddannelse i perioden 2007-2011. <ul style="list-style-type: none"> - Internationale dimittender fra danske universiteter er defineret som personer med et andet statsborgerskab end dansk, der færdiggør en kandidatuddannelse ved et af de otte danske universiteter i Danmark. Kun personer, der flytter til Danmark tidligst et år inden studiestart, inkluderes i analysen.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, Højbjerg Brauer Schultz.

4.2 Internationale undersøgelser

Der er også lavet undersøgelser af internationale studerendes samfundsøkonomiske bidrag i en lang række andre lande. I de internationale undersøgelser er de to vigtigste offentlige indtægter studieafgifter (tuition fees) og afgifter på de internationale studerendes forbrug. I studierne estimeres internationale studerendes forbrug ud fra forbrugsstatistikker og ikke ud fra den disponible indkomst. Det skyldes, at man forventer, at en stor del af de internationale studerendes forbrug finansieres af deres forældre eller anden formue/indkomst fra hjemlandet.

4.2.1 Primært studier som undersøger bidraget til uddannelsessektoren

I de internationale undersøgelser er der desuden typisk et større fokus på internationale studerendes bidrag til uddannelsessektoren. Det skyldes bl.a., at uddannelsessektoren – herunder universiteter – i højere grad er private, og i højere grad anses for profitmaksimerende private virksomheder. Således findes der en omfattende litteratur, der analyserer internationale studerende som en del af en sektoranalyse. Undersøgelserne har fokus på den aktivitet, som internationale studerende skaber, f.eks. målt ved værditilvækst, beskæftigelse og BNP. Studierne inkluderer den aktivitet eller omsætning, som internationale studerende skaber gennem deres betaling af studieafgifter (tuition fees), deres privatforbrug og eventuelt deres venner og families privatforbrug, når de besøger de studerende. Derimod medtager undersøgelserne typisk ikke de omkostninger, som internationale studerende giver anledning til. Denne tilgang anvendes i London Partners (2017), Universities UK (2017), Canada-India Centre for Excellence (2017), Infometrics & National Research Bureau Ltd. (2016) og Northern Ireland Assembly (2015).

Association of International Educators (2012) medtager i begrænset omfang omkostninger forbundet med internationale studerende, idet de nedjusterer den aktivitet, som de studerende giver anledning til, i forhold til hvor stor en andel af de studerendes studieafgift/forbrug, der er finansieret gennem offentlig støtte (tilskud og stipendier). German Academic Exchange Service (2013) og Higher Education Policy Institute (2007) medtager også andre studierelaterede omkostninger forbundet med internationale studerendes ophold.

Endeligt analyserer man i The Migration Observatory (2017) og Oxford Economics (2013) omkostningerne mere bredt i form af omkostninger til de udenlandske studerendes forbrug af offentlige services og deres bidrag til trængsel i trafikken og på boligmarkedet. Trængsel behandles i begge studier kvalitativt, da der ikke findes metoder og data til at kvantificere denne effekt.

Grundet sektoranalysetilgangen er der flere undersøgelser, som anvender input-output analyse til at opgøre de indirekte og afledte effekter af de studerendes forbrug (studieafgift og privatforbrug). Metode medtager dermed effekter på underleverandører til universiteter og virksomheder, som leverer privatforbrug (indirekte effekter) samt de afledte effekter, som opstår gennem det privatforbrug, der skabes af beskæftigelsen. Denne tilgang anvendes i Infometrics & National Research Bureau Ltd. (2016), Northern

Ireland Assembly (2015), German Academic Exchange Service (2013) og Oxford Economics (2013).

Flere af de ovenstående undersøgelser skelner mellem studerende fra EØS-lande og studerende fra andre lande. Det skyldes, at der i mange EU-lande er forskel på, hvor meget den enkelte skal betale i studieafgifter og kan få i offentlig støtte afhængigt af, om den studerende kommer fra et EU/EØS-land eller et ikke-EU/EØS-land. Infometrics & National Research Bureau Ltd. (2016) kigger desuden separat på Ph.d.-studerende, studerende som betaler fuld studieafgift, og andre studerende.

Den akademiske litteratur har kun i begrænset omfang beskæftiget sig med internationale studerende. De identificerede studier beregnes ikke de internationale studerendes nettobidrag, men de diskuterer internationale studerendes bidrag i et bredere perspektiv (f.eks. Levent (2016) og Altbach (1991)).

4.2.2 Metodeoverblik for internationale studier

German Academic Exchange Service (2013) undersøger de samfundsøkonomiske effekter af internationale studerende i Tyskland, Nederlandene, Østrig, Polen, Schweiz og Spanien. Undersøgelsen fokuserer på udgifter under studietiden, som dækker studierelaterede omkostninger for statslige institutioner og højere uddannelsesinstitutioner, og indtægter under studietiden, der dækker studerendes forbrug beregnes ud fra en input-output-model. Under udgifter og indtægter efter endt studie indgår direkte effekter af beskæftigelse og effekter af forbrug. Effekten af beskæftigelse er beregnet med udgangspunkt i et estimat baseret på den typiske arbejdsproduktivitet. Undersøgelsen konkluderer, at gevinsterne for værtslandet primært afhænger af, hvor længe de bliver boende i landet efter endt studietid, og hvorvidt internationale studerende er beskæftigede.

Levent (2016) finder, at internationale studerende bidrager positivt til samfundsøkonomien i værtslandet. De finder, at internationale studerende bærer studieafgifter og andre omkostninger, samtidig med at de bidrager til produktion af viden og teknologi. Studiet er baseret på en litteraturgennemgang af bøger, undersøgelser, andre studier, mv. Omkostningsanalysens fokus er på lande, hvor uddannelse hovedsageligt er finansieret gennem studieafgifter. Studiet analyserer omkostninger og gevinster separat, og vurderer dermed ikke nettoeffekten af internationale studerende.

Altbach (1991) er hovedsageligt en analyse af hvilke faktorer, der påvirker mobiliteten af internationale studerende, samt en opsummering af litteraturen på området. Studiet fremhæver, at litteraturen er begrænset og hovedsageligt fokuserer på effekterne for internationale studerende - og ikke på effekterne for samfundet eller universiteterne. Studiets betragtninger om effekter er udelukkende kvalitative.

British Council & German Academic Exchange Service (2014) er baseret på en survey blandt interessenter blandt transnationale uddannelsesprogrammer i 10 udvalgte lande. Undersøgelsen finder, at deltagere i uddannelsesprogrammerne ofte er ældre end andre studerende og oftere arbejder fuldtid ved siden af studiet. Survey-deltagerne vurderer, at den største samfundsøkonomiske effekt er bedre adgang til højere uddannelse og uddannelse af højere kvalitet. Deltagere i programmerne opfattes som dygtigere end andre studerende, men kursusindholdet afviger ikke markant fra det lokale udvalg af kurser, og det er dermed tvivlsomt om programmerne fylder nogen huller.

Oxford Economics (2013) undersøger effekterne af internationale studerende fra ikke-EU-lande ved universiteter i Sheffield på lokaløkonomien¹⁰. Studiet finder en positiv effekt på lokaløkonomien gennem internationale studerendes betaling af studieafgifter og forbrug af private goder, som overstiger omkostningerne i form af deres forbrug af offentlige services og bidrag til trængsel. Analysen medtager endvidere indirekte effekter (effekter på underleverandører) og afledte effekter (effekter af ansattes privatforbrug) gennem input-output analyse, men disse udgør en mindre andel af de samlede gevinster ved udenlandske studerende. De offentlige udgifter antages at være de samme for internationale studerende, som andre beboere i området, undtagen for helbred (hvor der justeres for alder), overførselsindkomster (de antages at være 0) og uddannelsesudgifter (de er alle studerende). Studiet argumenterer endvidere teoretisk for, at de langsigtede effekter (effekter efter endt studie) vil være positive, da de fleste internationale studerende er unge, uden børn eller ægtefæller som skal forsørges.

Higher Education Policy Institute (2007) undersøger de vigtigste gevinster ved internationale studerende ved videregående uddannelser i Storbritannien. Studieafgifterne beregnes på baggrund af de samlede studieafgifter i Storbritannien og andelen af internationale studerende (for ikke-EU-studerende er studieafgiften opgjort separat). Derudover justeres der for, at 17 pct. af internationale studerende får legater fra Storbritannien. Privatforbruget estimeres ud fra de studerendes udgifter og tager ikke hensyn til de studerendes baggrund (herunder nationalitet, som forventes at påvirke privatforbruget). Undersøgelsen medtager ikke internationale studerendes forbrug af offentlige services på kort sigt. Undersøgelsen belyser de potentielle gevinster ved, at de internationale studerende bliver og arbejder i en række år efter endt studie. Studiet er baseret på en række antagelser om andelen af internationale studerende, der udrejser, deres startløn og lønstigning samt gennemsnitlig opholdstid i Storbritannien.

Northern Ireland Assembly (2015) analyserer de samfundsøkonomiske gevinster ved internationale studerende i Nordirland på baggrund af information om studieafgifter og privatforbrug. Analysen inkluderer indirekte effekter (effekter på underleverandører til universiteter og de virksomheder som står for privatforbrug) samt afledte effekter (effekter af privatforbrug for ansatte i universiteter og virksomheder som står for privatforbrug).

Universities UK (2017) estimerer de samfundsøkonomiske gevinster ved internationale studerende ud fra deres studieafgifter, deres privatforbrug og deres besøgendes privatforbrug. Studiet er baseret på nationale statistikker for internationale studerende og forbrugsstatistikker.

Infometrics & National Research Bureau Ltd. (2016) estimerer de økonomiske gevinster af international uddannelse onshore (internationale studerende i New Zealand) på baggrund af data om internationale studerendes studieafgifter, forbrug samt økonomiske multiplikatorer, som anvendes til at estimere indirekte og afledte effekter. Beregningerne opdeles på forskellige typer af studerende herunder studerende med fuld studieafgift, Ph.d.-studerende og andre internationale studerende.

Canada-India Centre for Excellence (2017) opsummerer en række studier, som kigger på de samfundsøkonomiske gevinster forbundet med internationale studerendes forbrug i Canada, Storbritannien, USA og Australien.

¹⁰ Studiet er baseret på data fra universitetet, forbrugsstatistik for studerende, turismestatistik, statistik for befolkningens forbrug af offentlige services (HMT).

London Partners (2017) estimerer gevinsterne ved internationale studerende i London på baggrund af statistik om studieafgifter (HESA), forbrug og turismestatistik. Analysen belyser hvilke lande, der bidrager mest igennem deres internationale studerende i London.

The Migration Observatory (2017) analyserer indtægterne forbundet med internationale studerendes studieafgifter. Studiet finder, at internationale studerende fra ikke-EØS-lande gør mindre brug af offentlige services end den gennemsnitlige person i Storbritannien. Analysen konkluderer desuden, at der ikke findes stærke empiriske beviser for, at internationale studerende skaber omkostninger i form af trængsel på veje og på boligmarkedet.

Tabel 4.5

Oversigt over internationale undersøgelser

Studie	Målgruppe	Periode	Outcomes	Geografi	Andet
German Academic Exchange Service (2013)	Internationale studerende.	2010-11	Samfundsøkonomiske effekter på værditilvækst, beskæftigelse og statslige indtægter.	Tyskland, Nederlandene, Østrig, Polen, Schweiz og Spanien.	Inkl. offentlige udgifter til uddannelse, indtægter fra forbrug og beskæftigelse. + indirekte og afledte effekter.
Levent (2016)	Internationale studerende på videregående uddannelser.	2012-15	Studieafgifter, beskæftigelse forbrug, families forbrug.	OECD, G20, m.fl.	Inkl. studieafgifter, beskæftigelse, forbrug og families forbrug.
Altbach (1991)	Internationale studerende.	(ingen empiri)	Effekter for institutioner, samfundsøkonomi og studerende.	OECD.	Analyserer push-pull faktorer.
British Council & German Academic Exchange Service (2014)	Internationale studerende i udvekslingsprogrammer og transnationale uddannelsesprogrammer .	2013-14	Akademiske, kulturelle, sociale, økonomiske og kompetenceeffekter.	Botswana, Mauritius, Egypten, Mexico, Hong Kong, Tyrkiet, Jordan, de Forenede Arabiske Emirater, Malaysia, Vietnam.	Baseret på spørgeskema.
Oxford Economics (2013)	Internationale studerende fra uden for EU på universiteter i Sheffield.	2012-13	Kortsigtede samfundsøkonomiske effekter på forbrug og BNP.	Storbritannien (Sheffield).	Inkl. indtægter fra studieafgift, forbrug og besøg fra venner/familie (+indirekte og afledte), udgifter fra forbrug af offentlige services og øget trængsel.
Higher Education Policy Institute (2007)	Internationale studerende på videregående uddannelser.	2004-05 (1992-93)	Samfundsøkonomiske effekter.	Storbritannien.	Inkl. indtægter fra studieafgift, forbrug og beskæftigelse fratrukket offentlig støtte til EU-studerende og omkostninger til uddannelse.
Northern Ireland Assembly (2015)	Internationale studerende.	2013-14	Samfundsøkonomiske gevinster herunder værditilvækst og beskæftigelse.	Nordirland.	Inkl. indtægter fra studieafgift og forbrug, samt indirekte og afledte effekter af disse.
Universities UK (2017)	Internationale studerende.	2014-15	Samfundsøkonomiske gevinster på BNP, beskæftigelse og eksport.	Storbritannien.	Inkl. indtægter fra studieafgift, forbrug og besøg fra venner /familie.
Infometrics & National		2015-16 (2012-13)	Samfundsøkonomiske gevinster på forbrug,	New Zealand.	Inkl. indtægter fra studieafgift, eget og

Research Bureau Ltd. (2016)	Internationale studerende helt ned til folkeskolen.		beskæftigelse og BNP.		families forbrug, samt indirekte og afledte effekter af disse.
Canada-India Centre for Excellence (2017)	Internationale studerende (efter ungdomsuddannelse).	2013-14	Samfundsøkonomiske gevinster for forbrug, beskæftigelse og BNP.	Canada, Storbritannien, USA, Australien	Inkl. indtægter fra studieafgift og forbrug.
London Partners (2017)	Internationale studerende ved videregående uddannelser.	2013-14	Samfundsøkonomiske gevinster for forbrug, beskæftigelse og værditilvækst.	London.	Inkl. indtægter fra studieafgift, forbrug og besøg fra venner /familie.
The Migration Observatory (2017)	Internationale studerende fra uden for EU ved videregående uddannelser.	2015-16 (1994-95 og 2011-12)	Samfundsøkonomiske effekter på "eksport".	Storbritannien.	Inkl. indtægter fra studieafgift. Behandler kvalitativt omkostninger til offentlige services og trængsel.
Association of International Educators (2012)	Internationale studerende.	2011-12	Samfundsøkonomiske effekter i form af forbrug.	USA.	Inkl. indtægter fra studieafgift og forbrug fratrukket USA-finansieret del.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, Højbjerg Brauer Schultz.

4.3 Metode til beregning af nettobidrag til de offentlige finanser

Nettobidraget for internationale studerende til de offentlige finanser er beregnet for internationale studerende, som læser en videregående uddannelse i Danmark i perioden 2004-2015, som har et gyldigt cpr-nummer (se boks 2.2 om datagrundlaget) samt har bopæl i Danmark i studiestartsåret. Det betyder, at beregningerne f.eks. ikke inkluderer udenlandske studerende, som har bopæl i Sydslesvig eller Malmø.

Internationale studerende er grupperet efter uddannelsestype (erhvervsakademiuddannede, professionsbachelor-, akademisk bachelor- og kandidatuddannede). Da internationale studerende har mulighed for at tage flere uddannelser, så er kategoriseringen af de studerende baseret på deres sidst fuldførte uddannelse. Beregningerne opgør offentlige indtægter og udgifter forbundet med hele den studerendes uddannelsesforløb – dvs. også uddannelser, der leder op til den senest fuldførte uddannelse. F.eks. vil en studerende, som læser både en erhvervsakademi- og en top-op professionsbacheloruddannelse i Danmark, blive kategoriseret som en professionsbachelor. I dette tilfælde vil året for studiestart (år 0) henviser til det år, hvor den studerende påbegyndte sin erhvervsakademiuddannelse. År 0 kan dog tidligst være år 2004, da datagrundlaget ikke går længere tilbage i tid. Eventuelle uddannelsesforløb før år 2004 indgår derfor ikke i beregningerne.

Såfremt en studerende ikke har færdiggjort en uddannelse, kategoriseres den studerende efter seneste igangværende uddannelse. Hvis den studerende hverken har afsluttet eller er i gang med en uddannelse, vælges den seneste afbrudte uddannelse.

I alt indgår fire statsborgerskabsgrupper: Norden, "gamle" EU/EØS (EU-lande som blev medlem inden 2004 og EØS), "nye" EU (EU-lande som blev medlem i 2004 eller senere) og ikke-EU/EØS.

I kapitel 2 er studiestartsåret defineret på baggrund af et tværrår, som er defineret fra 1. oktober til 30. september året efter (studieår). Da de offentlige indtægter og udgifter er

opgjort på kalenderår er studiestart og dimission opgjort på baggrund af kalenderår til beregningerne af nettobidraget til de offentlige finanser i kapitel 3.

4.3.1 Datagrundlag for beregningerne

Beregningerne er baseret på næsten alle offentlige udgifter og indtægter med udgangspunkt i den offentlige budgetsaldo i 2016. Eftersom kun meget få internationale studerende gør brug af ydelser som f.eks. revalideringsydelse, daginstitution, hjemmehjælp, plejehjem, m.fl., indgår disse udgifter ikke i beregningerne (se tabel 5.4 i bilag B for en fuld oversigt over udeladte poster).

Data til beregning af nettobidraget er baseret på registeroplysninger fra Danmarks Statistik. Derudover indgår oplysninger fra Økonomi- og Indenrigsministeriets Lovmodel, som er baseret på en stikprøve på 33 pct. af befolkningen.

Analysen af nettobidraget er baseret på en detaljeret opgørelse over den enkelte persons bidrag til de offentlige indtægter og træk på de offentlige udgifter. Med den anvendte metode fordeles samtlige offentlige indtægter og udgifter på enkeltpersoner bl.a. ved at anvende forskellige registerbaserede indikatorer. Offentlige udgifter og indtægter, som er oplyst på individniveau i registre er, som udgangspunkt, direkte henført til de enkelte personer. Ikke direkte personhenførbare oplysninger er fordelt ud fra den offentlige budgetsaldos underposter på baggrund af data bag Finansministeriets *Økonomisk analyse: indvandreres nettobidrag til de offentlige finanser i 2014*.

De enkelte offentlige indtægts- og udgiftsposter er herefter fordelt på de internationale studerende i de øvrige år på baggrund af registeroplysninger, som deres personlige indkomst, skattebetalinger, indkomstoverførsler, brug af sundhedsydelser mv. i perioden 2004-2015.

Direkte personhenførbare offentlige indtægter og udgifter:

Indtægter og udgifter, som direkte kan personhenføres, dækker bl.a. over de studerendes personlige skatteoplysninger og oplysninger om offentlige indkomstoverførsler som f.eks. dagpenge og kontanthjælp.

Ikke direkte personhenførbare offentlige indtægter og udgifter:

Udgifter og indtægter, som ikke direkte kan henføres til den enkelte person, er fordelt med fordelingsnøgler udregnet på baggrund af data fra Danmarks Statistik. Fordelingsnøglerne omfatter f.eks. disponibel indkomst, opgjort studietid, m.fl. Så vidt muligt er der taget udgangspunkt i Finansministeriets metode til fordeling af enhedsomkostninger, jf. *Økonomisk analyse: indvandreres nettobidrag til de offentlige finanser i 2014*. Offentlige udgifter/indtægter, der ikke henføres direkte til den enkelte eller fordeles med fordelingsnøgle, fordeles fladt ud på baggrund af opholdstid i landet. Metoden til fordeling af de forskellige udgifts- og indtægtsposter fremgår af tabel 4.6.

Tabel 4.6

Oversigtstabel over fordeling af indtægter og udgifter fra den offentlige saldo

		Individualiserede poster				Fordelt lige- ligt pba. op- holdstid	Øvrige
	Faktisk	Skønnet					
		Regler og sat- ser	Studie- tid	Diverse akti- vitetsmål*	Disponibel indkomst		
Offentlige indtægter							
Individuelle offentlige indtægter							
	Indkomstskatter mv.	x		x			x
	Moms og afgifter mv.	x		x	x		
	Øvrige individuelle indtægter	x				x	
Kollektive offentlige indtægter							
				x		x	
Offentlige udgifter							
Individuelle offentlige udgifter							
	Indkomstoverførsler til hus- holdningerne i alt	x	x				x
	- SU**	x	x				
Individuelt offentligt forbrug							
	-Videregående uddan- nelse		x				
	- Øvrigt individuelt of- fentligt forbrug		x	x		x	
Kollektivt offentligt forbrug							
						x	

Anm: x angiver, at størstedelen af udgifterne/indtægter fordeles efter denne angivne metode.

*Poster der er fordelt på baggrund af enhedspriser og aktivitetsmål fra personregistre.

**SU er beregnet som en gennemsnitlig enhedsomkostning pr. måned pr. studerende på baggrund af SU-stipendier fordelt i 2014. Enhedsomkostningen fordeles herefter på baggrund af studietid.

***Øvrige er bl.a. fordelt på baggrund af lønindkomst og pensionsformue.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, Højbjerg Brauer Schultz på baggrund af Finansministeriets metode til fordeling af enhedsomkostninger.

I beregningerne antages det, at studerende, der ind- eller udrejser i løbet af et kalenderår, rejser midt på året. Det betyder, at personer, som ud- eller indvandrer i løbet af et kalenderår, kun får tildelt den halve offentlige indtægt/udgift for de indtægter/udgifter, der deles fladt ud på befolkningen på baggrund af statsborgerskabs- og uddannelses-gruppe (f.eks. sundhedsudgifter).

Alle priser er opregnet til 2016-priser ved hjælp af de generelle pris- og lønindeks, og efterfølgende er de enkelte variable tilpasset den offentlige budgetsaldo i 2016.

4.3.2 SU-udgifter

Det er muligt at henføre udgifter til SU til hver enkelt studerende i de enkelte år historisk. De historiske SU-udgifter til internationale studerende afspejler imidlertid, at adgangen til SU for EU/EØS-borgere var mere begrænset før 2013. Her slog EU-Domsto-

len fast, at der ikke kan lægges vægt på formål med indrejsen til Danmark, når en studerende søger SU på baggrund af status som vandrede arbejdstager (se mere i boks 2.5).

I beregningerne af nettobidraget er de offentlige udgifter til SU til internationale studerende baseret på SU-udgifterne fra 2014. På baggrund af data for SU-udbetalinger i 2014 beregnes en gennemsnitlig SU-udbetaling pr. måned pr. studerende. Den gennemsnitlige, månedlige SU-udbetaling pr. studerende er beregnet på statsborgerskabsgrupper og seneste uddannelse. Den gennemsnitlige SU-udbetaling pr. måned er herefter beregnet på baggrund af det antal måneder, den studerende har været studieaktiv og den studerendes karakteristika. Dermed tages der højde for, at internationale studerende har bedre muligheder for at modtage SU i dag sammenlignet med tidligere.

Beregningerne for offentlige indtægter og udgifter inkluderer alene oplysninger om SU-støtte og dermed ikke SU-gæld. Som udgangspunkt er der relativt begrænsede offentlige indtægter og udgifter (afhænger bl.a. af det aktuelle renteniveau) forbundet med SU-gæld, hvis SU-gælden tilbagebetales. Pr. 31. december 2016 er der 1.700 EU/EØS-borgere, som misligholder deres gæld på i alt 123 mio. kr. Omfanget af den misligholdte gæld skal ses i forhold til, at de 1.700 EU/EØS borgere er akkumuleret over en periode på 25 år (siden 1991). Opgjort pr. internationale studerende er der derfor tale om et relativt begrænset beløb.

4.3.3 Uddannelsesudgifter

De gennemsnitlige uddannelsesudgifter for internationale studerende er baseret på uddannelsesudgifter fra 2016. Uddannelsesudgifterne består hovedsageligt af studenterårsværkstatster (STÅ) og færdiggørelsesbonus, jf. tabel 4.7. Udgifterne er fordelt på fagområdeniveau inden for hver uddannelsesstype (f.eks. samfundsvidenskabelig kandidatuddannelse).

Tabel 4.7

Gennemsnitlig årlig studietakst inklusiv færdiggørelsesbonus (2016) fordelt på uddannelsesstype, kr. og år

Uddannelsesstype	Gennemsnitlig årlig takst inkl. færdiggørelsesbonus	Normeret studietid	Gennemsnitlig takst for færdiggjort uddannelse
	kr.	år	kr.
Erhvervsakademiuddannelser mv.	87.798	2	175.596
Professionsbachelor	72.237	3,5	252.828
Akademisk bachelor mv.	71.932	3	215.796
Kandidatuddannelser mv.	77.722	2*	155.443*

Anm.: Taksterne er baseret på udbetalte STÅ og færdiggørelsestilskud fra 2016.

*Sundhedsvidenskabelige kandidatuddannelser er normeret til 3 år, eftersom kandidatuddannelsen i medicin (som er normeret til 3 år) udgør en meget stor del af denne gruppe.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet

Hvis en studerende overskrider den normerede studietid, tillægges den studerende fortsat kun den maksimale uddannelsesudgift svarende til normeret tid ganget med den gennemsnitlige årlige studietid. F.eks. vil en akademisk bachelorstuderende, som har læst i fire år, og som ikke har afsluttet sin uddannelse, maksimalt kunne tillægges en

uddannelsesomkostning på 3 år (svarende til normeret studietid) ganget med uddannelsesomkostningen.

Når uddannelsesudgifterne fordeles på baggrund af studietid indebærer det, at studerende, som fortsat er i gang med deres uddannelse eller som frafalder deres uddannelse, tillægges en uddannelsesudgift svarende til deres aktive studietid. Det betyder, at en akademisk bachelorstuderende, som har studeret i ½ år, f.eks. vil blive tillagt en uddannelsesudgift på halvdelen af den årlige uddannelsesudgift. Samtidig sikrer metoden, at studerende, som gennemfører en uddannelse på relativt kort tid f.eks. på grund af merit, ikke tillægges den fuld uddannelsesomkostning forbundet med uddannelsen.

Uddannelsesudgifterne for nordiske studerende fra Norge, Sverige og Finland er korri-geret for den nordiske overenskomst svarende til en kompensation for 75 pct. af de studerende på 30.000 kr. (2014). Desuden er uddannelsesudgifterne for internationale studerende uden for EU/EØS korrigeret for, at en andel af ikke-EU/EØS studerende selv betaler for deres uddannelse.

4.3.4 Beregningen af nettobidrag til de offentlige finanser

De offentlige udgifter og indtægter beregnes for statsborgerskabs- og uddannelsesgrupper for de enkelte år efter – samt året før – første påbegyndte uddannelse. Året før påbegyndt uddannelse medtages, eftersom internationale studerende pr. definition er indvandret maksimalt et år før studiestart. Dermed sikres det, at alle potentielle indtægter og udgifter medtages i beregningerne af nettobidraget.

17 pct. af internationale studerende befinder sig i Danmark 1 år før studiestart, hvor indtægterne og udgifterne i året før studiestart vægtes med andelen, som befinder sig i Danmark i nettobidragsberegningerne.

Det bemærkes, at de gennemsnitlige offentlige indtægter og udgifter fordelt efter studietid ofte vil være lavere i år 0 (studiestartsår) sammenlignet med i år 1 (1 år efter studiestart). Det skyldes, at mange studerende først indrejser og påbegynder deres studie i midten af et kalenderår, f.eks. ved studiestart i september.

For studieårgangene 2004 til 2015 er de offentlige indtægter og udgifter opgjort for de år, hvor de internationale studerende er i Danmark. Studieårgangen fra 2004 er dermed fulgt i 11 år efter studiestart, mens studieårgangen fra 2014 kun er fulgt i første år efter studiestart.

4.3.4.1 Nettobidrag med og uden kollektive indtægter og udgifter

En række offentlige poster kan ikke kobles direkte til den enkelte internationale studerende. Det drejer sig navnlig om kollektive udgifter (og i mindre grad indtægter) til eksempelvis offentlig administration, politi, forsvar og infrastruktur.

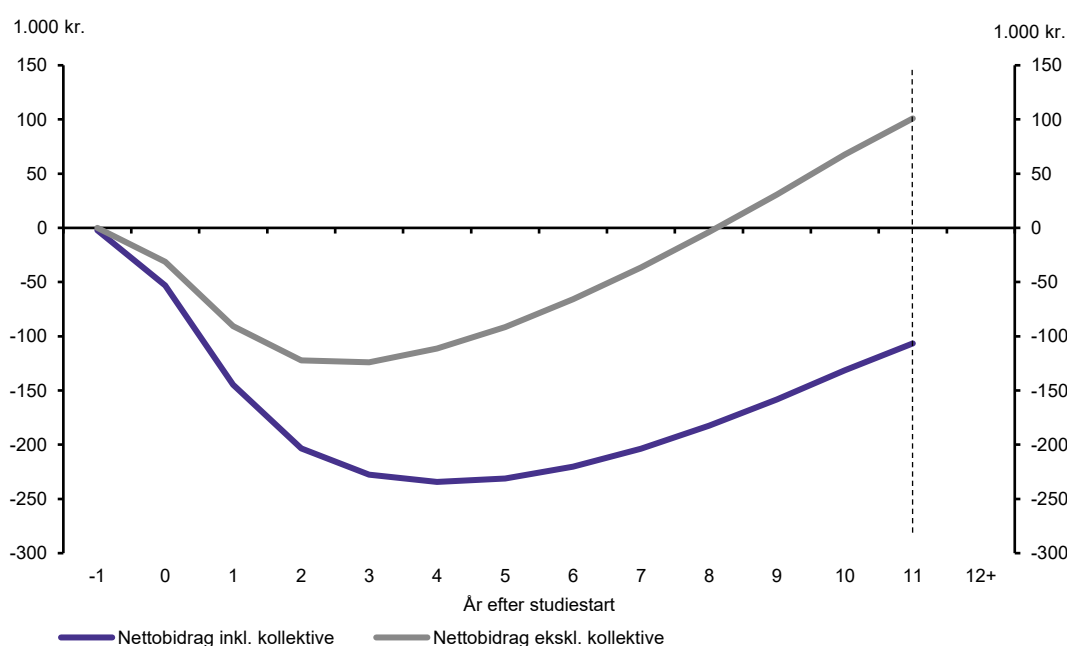
Antallet af internationale studerende i Danmark har været stigende gennem en længere periode. Selvom der ikke er tale om de samme personer i alle årene, udgør internationale studerende ikke desto mindre en varig del af den danske befolkning. Set over en længere tidshorisont er det derfor et naturligt udgangspunkt, at internationale studerende bidrager til finansieringen og forbruget af de offentlige udgifter parallelt med den øvrige

del af befolkningen i Danmark. I dette tilfælde vil opgørelsen af internationale studerendes nettobidrag til de offentlige finanser tage udgangspunkt i samtlige offentlige indtægter og udgifter – såvel individuelle som kollektive.

Det gennemsnitlige nettobidrag ekskl. offentlige udgifter og indtægter ligger væsentligt over det gennemsnitlige nettobidrag inkl. offentlige udgifter og indtægter. Det betyder blandt andet, at det akkumulerede nettobidrag ekskl. offentlige indtægter og udgifter skønnes at blive positivt ca. 8 år efter studiestart, mens nettobidrag inkl. offentlige poster fortsat er negativt 11 år efter studiestart, jf. figur 4.1.

Figur 4.1

Skønnet akkumuleret nettobidrag inkl. og ekskl. kollektive udgifter og indtægter for internationale studerende med studiestart i 2015, 1.000 kr., 2016-priser

Anm.: Det forventede nettobidrag er beregnet på baggrund af den faktiske fordeling af internationale studerende, som påbegynder en uddannelse i 2015.

Det akkumulerede nettobidrag er diskonteret på baggrund af Finansministeriets lønkorrigerede diskonteringsfaktor normaliseret til 2016-niveau.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, Højbjerg Brauer Schultz' beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik og Lovmodellens 33 pct. stikprøve.

4.3.4.2 Udvandringstilbøjelighed

Andelen af internationale studerende, som er i Danmark 0-11 år efter studiestart, beregnes på baggrund af udrejsetilbøjeligheden for hhv. de seneste tre studieårsgange, som der er data for, i skøn 1 og for den seneste studieårsgang med data i skøn 2.

Ved at anvende informationen fra de seneste tre studieårsgange i skøn 1 afspejles en relativt aktuell adfærd blandt internationale studerende. Det betyder også, at udrejsetil-

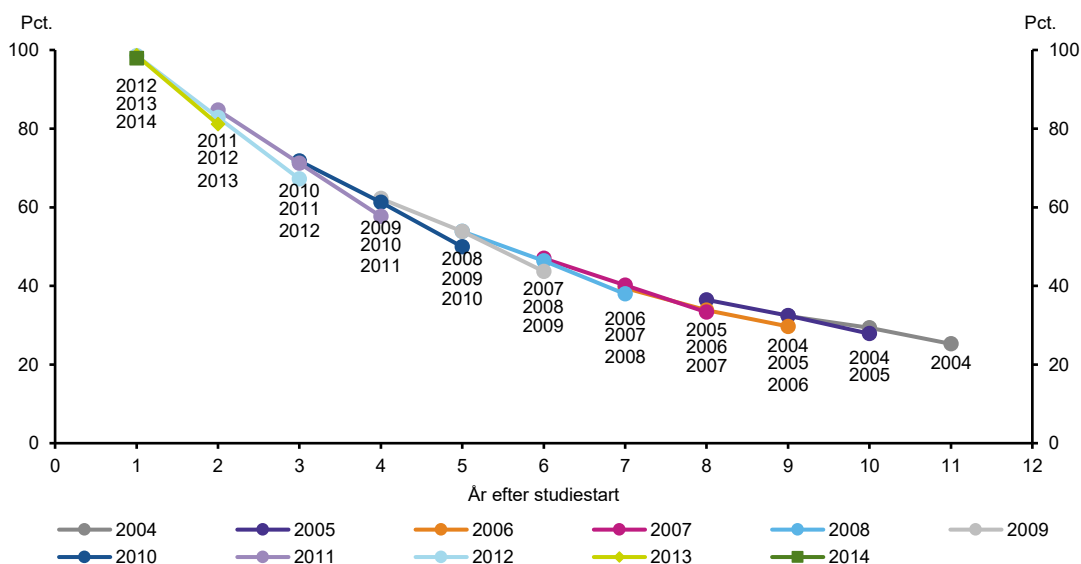
bøjeligheden i de sidste år i høj grad repræsenterer adfærden blandt ældre studieår-
gange. F.eks. er andelen af studerende, der bliver i Danmark 10 år efter studiestart, be-
regnet på baggrund af udvandringsadfærden for studieårgangene 2004 og 2005.

Udvandringen beregnet for den seneste studieårgang i skøn 2 afspejler i højere grad den
mest aktuelle adfærd blandt internationale studerende, men beregningen er også mere
følsom over for udsving i adfærden for en enkelt studieårgang.

Andelen af studerende som bliver i Danmark i år 0 til 11 efter studiestart beregnes ved
hjælp af den betingede sandsynlighed for at blive et år længere i Danmark. En stude-
rende er defineret som værende udvandret, når personen ikke længere indgår i Dan-
marks Statistiks befolkningsregister. Udvandringstilbøjeligheden afspejler derfor både
andelen af studerende, som er udrejst af Danmark, eller som er døde. Det skal desuden
bemærkes, at genindvandring ikke medtages i beregningerne af udrejsetilbøjeligheden.

Figur 4.2

Illustration af metode til at beregne hvor stor en andel af internationale studerende, der bli-
ver i Danmark i år 0-11 efter studiestart til skøn 1, pct.

Anm.: År 0 angiver studiestartsåret.

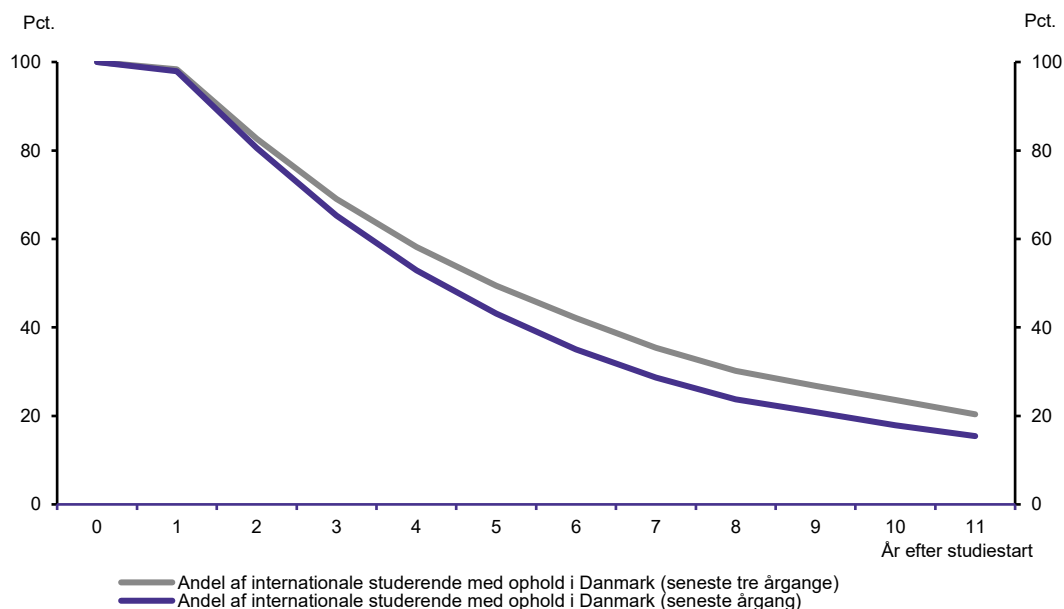
Andelen af studerende, som bliver i Danmark i år 0-11 efter studiestart, er beregnet på baggrund
af den betingede sandsynlighed for at blive et år mere i Danmark med på baggrund af adfærden
fra de tre seneste studieårgange, som illustreret i figuren.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, Højbjerg Brauer Schultz' beregninger på data fra Dan-
marks Statistik

En sammenligning af hvor stor en andel af internationale studerende fra de seneste tre
studieårgange (skøn 1) og den seneste studieårgang (skøn 2), der er udrejst af Danmark,
viser, at de nye studieårgange har en større tendens til udrejse sammenlignet med æl-
dre studieårgange, jf. figur 4.3.

Figur 4.3

Andel af internationale studerende, der bliver i Danmark i 0-11 år efter studiestart, baseret på adfærden blandt de seneste tre studieårsgange og den seneste studieårsgang, pct., 2004-2015

Anm.: År 0 angiver studiestartsåret.

Genindvandring medtages ikke i beregningen af udrejsetilbøjeligheden.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, Højbjerg Brauer Schultz' beregninger på data fra Danmarks Statistik.

4.3.4.3 Fremskrivning af nettobidrag over et livsforløb

For at kunne beregne nettobidraget for internationale studerende over et helt livsforløb er det nødvendigt at kende både det årlige nettobidrag og udrejsetilbøjeligheden.

Det skønnede nettobidrag til de offentlige finanser for internationale studerende, som opholder sig i Danmark i op til 11 år efter studiestart, er beregnet med udgangspunkt i det offentlige udgifter og indtægter og den faktiske adfærd blandt de studerende frem til år 2015, som er det seneste måleår. Adfærden dækker bl.a. over, hvor mange år de studerende er under uddannelse, deres indkomst under og efter uddannelse samt træk på offentlige ydelser såsom SU. Nettobidraget beregnes som det akkumulerede, diskonterede nettobidrag for alle år, den studerende bor i Danmark frem til år 2015. Der er taget udgangspunkt i Finansministeriets lønkorrigerede diskonteringsfaktor normaliseret til 2016-niveau.

Det er af datamæssige årsager ikke muligt at følge de internationale studerende efter år 2015. Der er ca. 20 pct. af internationale studerende med studiestart i 2004-2015, som fortsat er i landet i 2015.

Det akkumulerede nettobidrag for internationale studerende, som ikke er udrejst inden år 2015, er beregnet på baggrund af nettobidraget for vestlige indvandrere med en videregående uddannelse. Data er her på baggrund af Finansministeriets beregninger i

Økonomisk analyse: Indvandreres nettobidrag til de offentlige finanser i 2015. Nettobidraget er diskonteret med Finansministeriets lønkorrigerede diskonteringsfaktor i 2016-niveau.

Internationale studerende er i gennemsnit 24 år (median alder 23 år), når de starter på deres videregående uddannelse i Danmark. Da de studerende kun følges fra 2004 til 2015, svarende til 11 år, er det skønsmæssigt lagt til grund, at de studerende, som fortsat er i Danmark i 2015, i gennemsnit er 35 år. Nettobidraget for internationale studerende fremskrives derfor med udgangspunkt i Finansministeriets nettobidrag for vestlige indvandrere med en videregående uddannelse i alderen 35 år til 80 år normaliseret til nettobidraget for de internationale studerende for det seneste kendte år.

Udrejsetilbøjeligheden i skøn 1 fremskrives ved hjælp af den historiske udvandringstilbøjelighed for udenlandske statsborgere, som har taget en videregående uddannelse i Danmark og er kommet til Danmark, mens de var mellem 20 og 35 år. Udvandringstilbøjeligheden er udregnet som den betingede sandsynlighed for at udrejse. Skøn 1 er dermed ikke korrigeret for, at udrejsetilbøjeligheden blandt ældre generationer af "internationale studerende" er lavere end blandt de nuværende internationale studerende.

I skøn 2 er fremskrivningen af udvandringstilbøjeligheden baseret på information om både udvandringstilbøjeligheden for udenlandske statsborgere, som har taget en videregående uddannelse i Danmark og som fyldte hhv. 30 og 35 år i 1995-2004. I år 6 efter studiestart svarer det gennemsnitligt til, at de internationale studerende i gennemsnit er 30 år. Fra år 6 efter studiestart beregnes udrejsesandsynligheden for skøn 2 på baggrund af informationen om den seneste årgang af studerende samt adfærden blandt sammenlignelige udlændige med en uddannelse fra Danmark fra år 30 og fremefter. Det betyder, at udvandringstilbøjeligheden fra år 6 og frem til år 11 er lidt højere end den faktiske udrejsetilbøjelighed for den seneste studieårgang.

Fra år 11 og fremefter er udvandringen i skøn 2 baseret på udvandringen for de 35-årige udenlandske statsborgere plus differencen til udvandringen for 30-årige. Det betyder, at den betingede sandsynlighed for at blive et år mere i Danmark er højere i skøn 2 fra år 11 og fremefter sammenlignet med i skøn 1. Skøn 2 korrigerer dermed for, at ældre generationer af "internationale studerende" har en lavere udvandring end de nuværende internationale studerende.

For de studerende, som ikke er udrejst i det seneste måleår (2015), er opholdstiden i Danmark fordelt tilfældigt med udgangspunkt i udvandringstilbøjeligheden for hhv. skøn 1 og skøn 2.

4.4 Referencer

4.4.1 Danske undersøgelser

- Center for Economic and Business Research (CEBR). 2013. "Samfundsøkonomisk regnskab for internationale studerende på DTU."
- Damvad Analytics. 2017a. "Samfundsøkonomisk regnskab – DTUs internationale dimittender."
- Damvad Analytics. 2017b. "Samfundsøkonomisk regnskab for internationale dimittender i Danmark."
- DREAM. 2013. "Merindvandring af bacheloruddannede fra vestlige lande og ikke-vestlige lande."
- DREAM. 2014. "Merindvandring af bacheloruddannede fra vestlige lande med uddannelsesspecifik udvandrings sandsynlighed."
- Tænketanken DEA. 2015. "Samfundsøkonomisk analyse af internationale studerende – De samfundsøkonomiske konsekvenser ved internationale studerende på danske videregående uddannelser fra 1996 til 2012."

4.4.2 Internationale undersøgelser

- Altbach, P. G. 1991. "Impact and adjustment: foreign students in comparative perspective". *Higher Education*, 21: 305-323.
- Association of International Educators. 2012. "The Economic Benefits of International Students to the U.S. Economy".
- British Council & German Academic Exchange Service. 2014. "Impacts of transnational education on host countries: academic, cultural, economic and skills impacts and implications of programme and provider mobility". *Going Global 2014*.
- Canada-India Centre for Excellence. 2017. "The Economic Impact of International Students: Evidence from Canada and Selected OECD Economies".
- German Academic Exchange Service. 2013. "The Financial Impact of Cross-border Student Mobility on the Economy of the Host Country".
- Higher Education Policy Institute. 2007. *The Economic Costs and Benefits of International Students*.
- Infometrics & National Research Bureau Ltd. 2016. "The Economic Impact of International Education in New Zealand 2015/16". For Education New Zealand.
- Levent, F. 2016. "The economic impacts of international student mobility in the globalization process". *Journal of Human Sciences*, 13(3).
- London Partners. 2017. "The Economic Impact of London's International Students".
- Northern Ireland Assembly. 2015. "The Economic Impact of International Students on Northern Ireland". Research and Information Service Briefing Paper.
- Oxford Economics. 2013. "The Economic Costs and Benefits of International Students."
- The Migration Observatory. 2017. "Non-EU Higher Education Students: Impact on the UK Economy".
- Universities UK. 2017. "The Economic Impact of International Students". Briefing March 2017.

5. Bilag

5.1 Studerende med administrative cpr-numre

En andel af de internationale studerende er registrerede med et administrativt cpr-nummer i opgørelserne hos Danmark Statistik. Det skyldes, at de studerende først kan få tildelt et almindeligt cpr-nummer, når de ankommer til Danmark og registrerer bopæl i landet. Studerende med administrative cpr-numre kan ikke genfindes i øvrige registerdata fra Danmark Statistik. En stor del af de internationale studerende når i løbet af deres studietid at få et almindeligt cpr-nummer.

En sammenligning af studieaktiviteten mellem studerende, som er registrerede med hhv. et almindelige og administrative cpr-numre, viser, at studerende med administrative cpr-numre i højere grad falder fra deres studier. Blandt internationale studerende er andelen, der falder fra, knap 20 pct.point højere blandt studerende med administrative cpr-numre, mens det er ca. 35 pct.point blandt danske studerende.

Tabel 5.1

Studerende med almindelige og administrative cpr-numre fordelt på studiestatus, pct.

	Frafald		I gang	
	Alm. cpr	Adm. cpr	Alm. cpr	Adm. cpr
	--- pct. ---			
Danske studerende	23	58	21	12
Internationale studerende	20	39	21	37
Alle studerende	23	40	40	36

Anm.: Tabellen dækker kun studerende, som har påbegyndt deres uddannelser i perioden 2004-2015.

Statsborgerskab er kun kendt blandt en mindre andel af de studerende med ukendt cpr-nummer.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

For ca. 71 pct. af de 20.934 internationale studerende med ugyldige cpr-numre er statsborgerskabet ukendt. Andelen af studerende med ukendt statsborgerskab varierer afhængigt af studieåret.

Tabel 5.2

Andel af internationale studerende med ugyldigt cpr-nummer fordelt med hhv. kendt og ukendt statsborgerskab, pct., 2004-2015

Studieår	Andel med kendt statsborgerskab	Andel med ukendt statsborgerskab	Internationale studerende uden gyldigt cpr-nummer
	--- pct. ---		Antal
2004	64	36	688
2005	32	68	1.012
2006	26	74	1.350
2007	17	83	1.346

2008	20	80	1.409
2009	20	80	1.675
2010	19	81	1.759
2011	22	78	1.981
2012	30	70	1.945
2013	28	72	2.165
2014	38	62	2.251
2015	41	59	3.353
2004-2015	29	71	20.934

Anm.: Visse rækker summer ikke til 100 pct. pga. afrundinger.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

5.2 Gruppering af EU-lande

I analysen er studerende fra EU/EØS-lande (ekskl. nordiske lande) opdelt i hhv. "gamle" EU/EØS-lande og "nye" EU-lande, som følger opdelingen i nedenstående tabel.

Tabel 5.3

Opdeling af EU/EØS-lande (ekskl. nordiske lande)

"Gamle" EU/EØS-lande	"Nye" EU-lande
<i>EU/EØS medlemmer før 2004</i>	<i>EU/EØS medlemmer efter 2004</i>
Belgien	Bulgarien
Frankrig	Cypern
Grækenland	Estland
Irland	Kroatien
Italien	Letland
Liechtenstein	Litauen
Luxembourg	Malta
Nederlandene	Polen
Portugal	Rumænien
Spanien	Slovakiet
Storbritannien	Slovenien
Tyskland	Tjekkiet
Østrig	Tjekkoslaviet
	Ungarn

Kilde: EU-oplysningen (2017): "Nye medlemslande og udvidelse" og europa.eu.

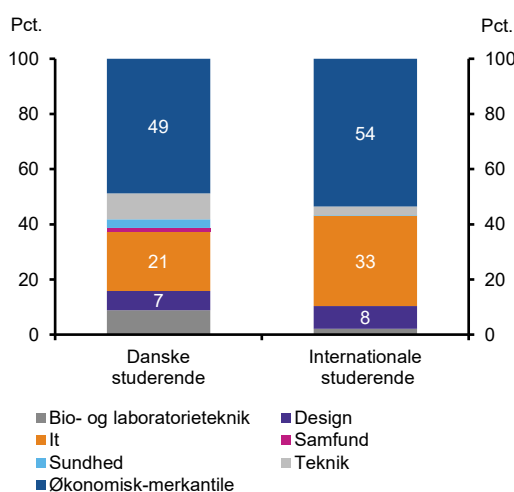
5.3 Internationale studerendes fordeling på hovedområder samt studietid

5.3.1 Fordeling på uddannelseshovedområder

Internationale studerende fra erhvervsakademiuddannelser læser lidt oftere på it-uddannelser og økonomisk-merkantile uddannelser sammenlignet med danske studerende, jf. figur 5.1. På professionsbacheloruddannelserne læser internationale studerende oftere på tekniske og økonomisk-merkantile uddannelser, jf. figur 5.2.

Figur 5.1

Danske og internationale studerende på erhvervsakademiuddannelser fordelt på hovedområde, pct., 2015

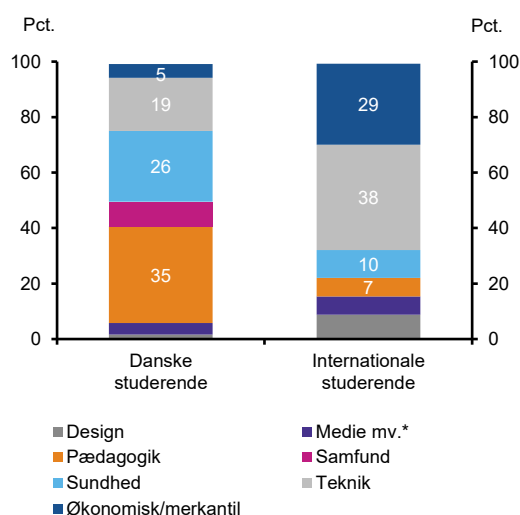

Anm.: Andel af danske og internationale studerende: Bio og laboratorietechnik (9 og 2 pct.), Samfund (1 og 0 pct.), Sundhed (3 og 0 pct.) og Teknik (9 og 3 pct.).

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Figur 5.2

Danske og internationale studerende på professionsbacheloruddannelser fordelt hovedområde, pct., 2015

Anm.: *Medie mv. dækker over medie, kommunikation og IT mv. Sikkerhed mv. indgår ikke i figuren på grund af diskretionshensyn.

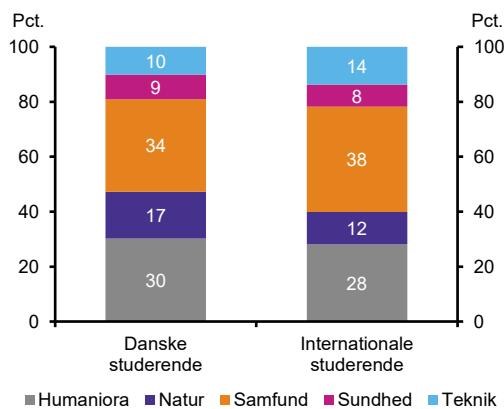
Andel af danske og internationale studerende: Design (2 og 9 pct.), Samfund (9 og 0 pct.), Medie mv. (4 og 7 pct.).

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Sammenlignet med danske studerende læser internationale studerende fra akademiske bachelor- og kandidatuddannelser oftere på samfundsvidenskabelige og tekniske uddannelser, jf. figur 5.3 og figur 5.4.

Figur 5.3

Danske og internationale studerende på akademiske bacheloruddannelser fordelt på hovedområde, pct., 2015

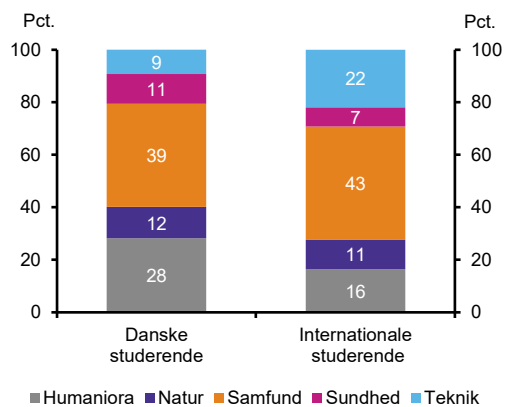

Anm.: Andelene summer ikke i alle tilfælde til 100 pct. på grund af afrundinger.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Figur 5.4

Danske og internationale studerende på kandidatuddannelser fordelt på hovedområde, pct., 2015

Anm.: Andelene summer ikke i alle tilfælde til 100 pct. på grund af afrundinger.

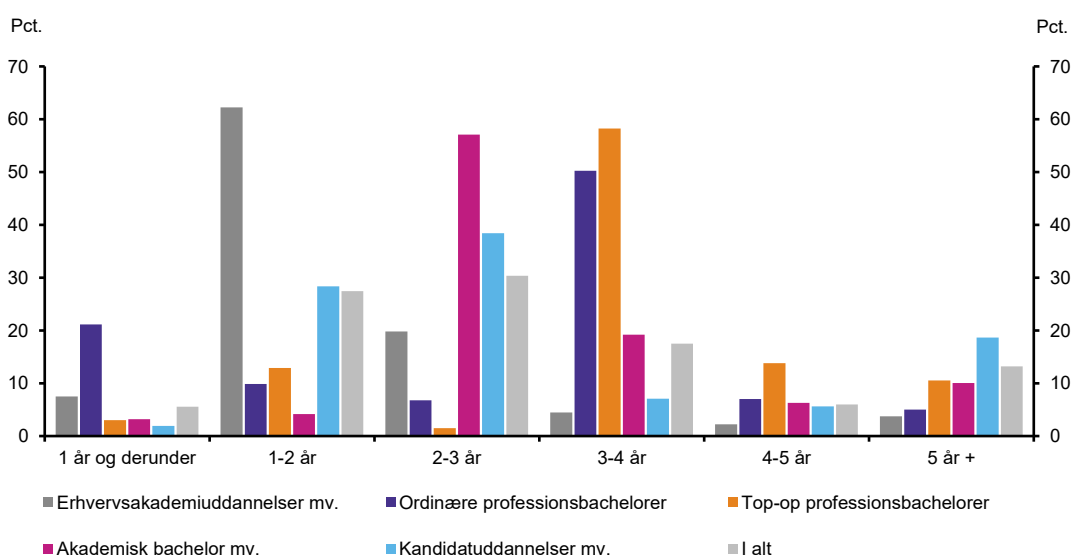
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

5.3.2 Fordeling af studietid

Ca. 21 pct. af internationale studerende, som læser en professionsbacheloruddannelse, færdiggør deres uddannelse på 1 år eller derunder. Det skyldes især såkaldte "double-degree" studerende. Det er studerende, som kommer til Danmark undervejs i deres uddannelse for at læse et enkelt semester, hvorefter de skifter uddannelse fra deres hjemland til en dansk uddannelsesinstitution. Disse studerende får derfor merit fra deres medbragte uddannelse, hvilket betyder, at de med kun få måneders uddannelse kan diplomere fra en dansk uddannelsesinstitution.

Figur 5.5

Fordeling af studietid for internationale studerende med studiestart i perioden 2004-2015, pct.

Anm.: Studietiden er beregnet dækker det fulde antal år fra først påbegyndte videregående uddannelse til sidst afsluttede uddannelse. Kategoriseringen af studerende på uddannelsestype er baseret på den sidste fuldførte uddannelse. Det vil sige, at en studerende, som tager flere uddannelsesforløb, vil blive kategoriseret under den sidst fuldførte uddannelse.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, Højbjerg Brauer Schultz' beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik.

5.4 Poster fra den offentlige saldo som udgår af beregningerne

Tabel 5.4

Poster som udgår af nettobidragberegningerne

Poster som udgår af nettobidragberegningerne
Indekstillæg
Overførsler til aktiverede i arbejdsmarkedsydelsesordningen udenfor arbejdsstyrken
Overførsler til aktiverede kontantshjælpmødtagere, midlertidig uddannelsesordning (aktiv periode)
Overførsler til efterløn og fleksydelse
Overførsler til folkepension
Overførsler til førtidspension
Overførsler til øvrige pensioner (består primært af apotekerforenings pensionsordning og delpension)
Personlige tillæg
Revalideringsydelse
Samlet ydelse til personer i resourceforløbsordning
Øvrig kommunal aktivering udenfor arbejdsstyrken
Poster under det individuelle offentlige forbrug
- Asyl
- Daginstitution
- Handicappede
- Hjemmehjælp
- Plejehjem
- Udsatte børn og unge
- Udsatte voksne

[Tekst]